

Kommunens delårsrapport 2 /2018

Postadress
136 81 Haninge

Besöksadress
Rudsjöterrassen 2

Telefon
Växel: 08-606 70 00

Fax/e-post
08-606 81 40
haningekommun@haninge.se

Postgiro
1265-8

Bankgiro
356-5975

Sammanfattning

Haninge fortsätter att växa. Under juli passerades 89 000 invånare och den 31 juli var vi 89 147 invånare, vilket är 1 110 fler än vid årsskiftet. Målet om 600 nya bostäder per år under perioden 2014-2018 uppnåddes redan 2017. I Vega pågår många byggnationer men även i andra kommundelar. En stadsutvecklingsplan antogs i kommunfullmäktige i april och avsiktsförklaringar avseende Torvalla och Årsta slott har tagit vilket ger bra förutsättningar att Haninge kommer att fortsätta att växa.

Ekologiska inköp i verksamheterna är efter halva året 39 procent. Kommunens andel ekologiska inköp fortsätter att öka men målvärdet 50 procent kommer inte att kunna uppnås.

Andel digitala fakturor ökar. Genom arbete med information till leverantörer har andel digitala fakturor redan vid halvårsskiftet nått målvärdet 62 procent. Avtalstroheten kan förbättras genom nytt uppföljningssystem. Det pågår ett arbete med att ta fram ett verktyg i beslutsstödsystemet för att förenkla avtalsuppföljning och förbättra avtalstrohet.

Sjukfrånvaron under perioden har ökat jämfört med samma period förra året. Kommunens sjukfrånvaro är 7,6 procent. För motsvarande period 2017 uppgick sjukfrånvaron till 7,4 procent. Sjukfrånvaron har ökat i omfattning för hälften av förvaltningarna och för den andra hälften ligger sjukfrånvaron på ungefär samma nivåer som föregående år, till och med marginellt något lägre. Målvärdet för 2018 är 5,0 procent och bedöms inte kunna nås.

Förvaltningarna arbetar med kommunfullmäktiges uppdrag 2018 och samarbetar i flera uppdrag. Arbete med kvarstående uppdrag som getts 2016 eller 2017 pågår eller har avslutats under året.

Prognosen för 2018 är att kommunen kommer att göra ett resultat på 88,4 mnkr. I risk- och känslighetsanalyserna lyfts risker eller osäkerheter som kan komma att påverka det slutliga resultatet för året i både positiv och negativ riktning med utgångspunkt i nuvarande prognos. Sammanlagt för kommunen uppgår risk- och osäkerhetsfaktorer som kan komma att påverka resultatet positivt om de alla inträffar till 26,9 mnkr. Risker som kan påverka resultatet negativt om de alla inträffar uppgår till 51,9 mnkr.

Uppföljning av internkontrollen visar att det finns förbättringsområden inom området information och kommunikation avseende intranät och haninge.se, samt att antalet anmärkningar är högt vid kontroll av om reglerna följs vid inköp med företagskort.

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Inledning.....	5
Syfte med delårsuppföljning och -rapportering	5
Verksamhetsuppföljning: KF Mål och indikatorer	6
Så här har bedömningar gjorts	6
Uppföljning och kommentarer per mål.....	6
Uppföljning av KF uppdrag	23
Summering uppdrag.....	23
Rapportering uppdrag.....	25
Redovisning av övriga uppdrag från fullmäktige.....	36
Delårsbokslut och prognos per 31 augusti 2018.....	38
Sammanfattning driftredovisning	38
Sammanfattning investeringsredovisning.....	40
Drift- och investeringsredovisning nämnder och styrelser.....	42
Kommunstyrelsen	42
Stadsbyggnadsnämnden.....	45
Grund och förskolenämnden	48
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.....	54
Kultur- och fritidsnämnden	57
Socialnämnden.....	63
Äldrenämnden.....	66

Finansförvaltning	70
Sjukfrånvaro.....	72
Befolkning.....	73
Arbetslöshet	74
Finansiell rapport.....	75
Balanskravsutredning	76
Resultaträkning.....	77
Balansräkning	77
Personaluppföljning.....	87
Uppföljning av internkontroll.....	89

Inledning

Syfte med delårsuppföljning och -rapportering

Kommunfullmäktiges mål och uppdrag rapporteras i augusti och december.

Delårsrapporten ska innehålla uppföljning av fullmäktiges mål och uppdrag samt ekonomiskt resultat med årsprognos. Även uppföljning av kommunens interna kontroll samt sjukfrånvarostatistik ingår.

Verksamhetsuppföljning: KF Mål och indikatorer

Så här har bedömningar gjorts

I delårsrapporten kommenteras varje mål översiktligt. Om årets värde finns för en eller flera indikatorer bedöms målet som "är helt uppfyllt", "kommer att uppfyllas", "delvis uppfyllt" eller "kommer inte att uppfyllas". I delårsrapporten finns alla indikatorer med för varje mål.

De uppdrag som kommunfullmäktige beslutat ska utföras av nämnderna, kommenteras och bedöms. Det gäller både nya uppdrag i Mål och budget 2018 och pågående uppdrag från 2017 och 2016. I delårsrapporten redovisas resultat per uppdrag och status (ej påbörjad, pågår, väntar, färdig, stoppad eller försenad).

Rapporten innehåller även andra uppdrag som getts av kommunfullmäktige och som slutförts under året.

Uppföljning och kommentarer per mål

1 God folkhälsa

En bättre folkhälsa bidrar till friskare och mer aktiva invånare. Ur ett kommunalt perspektiv är det främst invånare som tar del av kommunens tjänster som kan stimuleras till ett friskare liv. Samtidigt kan alla kommunala verksamheter bidra på något vis inom sitt område till att alla invånare i kommunen får möjlighet att förändra sina livsvanor i en positiv riktning.

Resultatindikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018
KF Fyraåringar m övervikt (Alla)	10.7%*			9.0%
KF Möjlighet komma utomhus särskilt boende för äldre	51%	55%		57%
KF Andel elever som inte använder ANDT gymnasiet åk 2	33%	-		35%

KF Andel elever som inte använder ANDT, åk 9	59%	-	66%

* *värdet har reviderats.*

Informationsmått är sjukpenningtal, nöjd medborgarindex (NMI) för idrotts- och motionsanläggningar, nöjd medborgarindex (NMI) för kultur och folkhälsa - Självskattad hälsa samt god psykisk hälsa för årskurs 9 respektive gymnasiet årskurs 2 (mäts jämna år)

Kommentar

Landstingets barnhälsorapport för 2017 visar att Haninges nyckeltal för 4-åringar med övervikt år 2014 var 12,4 procent, år 2015 var nyckeltalet 10,0 procent och ökade till 10,7 procent år 2016. Varje skola har en plan för utökad rörelse i grundskolan som finns på respektive enhets webbplats.

En genomlysning av kommunens folkhälsoarbete och sociala hållbarhetsarbete har genomförts. Rapporten visar att Haninge kommun har en hög självskattad hälsa i jämförelse med övriga kommuner i landet medan ohälsotalen och sjuktalen är i nivå med övriga kommuner. Positivt utmärkande för den självskattade hälsan är tillgången till grönområden och parker. Haninges miljö är varierat och upplevelserikt med närhet till rekreations- och motionsytor samt tydliga och trafiksäkra gång- och cykelstråk och inbjudande lekplatser.

Kommunen arbetar för en bättre folkhälsa bland annat genom grundskolans förebyggande arbete gällande ANDT(S) (Alkohol, Narkotika, Dopning, Tobak samt Spel om pengar). Från och med 1 januari 2018 har socialnämnden ansvar för att förebygga och behandla missbruk gällande spel om pengar.

En nulägesanalys om psykisk ohälsa bland barn och unga har gjorts i Haninge kommun. Rapporten visar att den självskattade hälsan bland barn och unga ligger i nivå med övriga kommuner i riket, där 55 procent bedömer sig ha god psykisk hälsa. Det finns indikationer på att den psykiska ohälsan ökar i Haninge, liksom i landet. Det finns även tecken på att vissa grupper bland barn och ungdomar har ett allvarigare läge beroende på psykiatrisk diagnos, ADHD medicinering, fetma och obehörighet till gymnasiet. Rapporten har presenterats för MR-beredningen.

I kommunen finns ett nätverk för kökschefer och kockar arbetar för att höja kvaliteten på maten och att goda kostvanor hos barn och elever. I förskolan har ett pilotprojekt genomförts om hur matupplevelsen blir en del av den pedagogiska verksamheten och hur nyttig mat blir intressant och spännande för barnen. Arbetet har nu övergått till att ta fram gemensamma ställningstaganden till hur förskolorna ska arbeta främjande med barns kostvanor.

Utveckling och upprustning av friidrottens utomhusytor pågår. Nya utegym vid träningshallen utanför Torvalla IP och vid Rudan är invigda. Tillsammans med Cykelfrämjandet har ett projekt för att lära Haningebor att cykla startat vid Torvalla.

Inom äldreomsorgen finns fyra hörnpelare för ett hälsosamt åldrande; fysisk aktivitet, bra matvanor, social gemenskap och delaktighet/meningsfullhet. Äldreförvaltningens arbete riktar in sig på samverkan samt de fyra hörnpelarna för ett gott åldrande genom olika aktiviteter. Psykisk ohälsa och missbruk är ett ökande problem inom målgruppen och äldreförvaltningen har haft kontinuerliga samverkansmöten med socialförvaltningen kring risk- och missbruksfrågor.

2 Trygga invånare med inflytande och delaktighet

Ökat inflytande ger individen större makt över sitt liv och därmed en större upplevd trygghet. Inom samhällsplaneringen och genom aktiva insatser och uppsökande verksamhet kan den faktiska tryggheten i kommunen öka.

Resultatindikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018
KF Kostnad skadegörelse kommunala byggnader (kr/inv)	19.9	21.6		10.0
KF Trygghet i skolan, årskurs 8	85.5%	85.7%		90.0%
KF Attitydundersökning stadskärna (skala 1-5)	2.9	2.9		4.0

Informationsmått är trygghetsindex (SCB), nöjd inflytandeindex (SCB), trygghetsindex för unga (Rädda Barnen) och trygghetsindex lokala BRÅ (skala 0-6, låga värden eftersträvas).

Kommentar

I kommunens trygghetsorganisation har den strategiska nivån, med representanter för alla förvaltningar och bolag, träffats regelbundet och samverkat kring trygghetsfrågor. Kommunstyrelsen har fastställt en handlingsplan mot extremism som tagits fram av kommunstyrelseförvaltningen och socialförvaltningen.

För att öka valdeltagandet har en valdebatt på Fredrika Bremer-gymnasiet genomförts med deltagande från MR-beredningen samt från partier representerade i riksdagen. Övriga partier fanns med genom bokbord. Totalt engagerade debatten ett 100-tal personer. Valdebatten kommer att utvärderas. Föreningar i Haninge kan söka bidrag för arbete med ökat valdeltagande.

Utifrån svaren i skolenkäten, analyseras resultaten i syfte att främja inflytande, trygghet och arbetsro/studiero. Insatser, direkta och proaktiva, åtgärder har planerats och genomförts. En analys på aggregerad nivå ska presenteras för nämnd i november. I april genomfördes en workshop kring elevers trygghet, inflytande och studiero. Workshopen var ett led i arbetet med att stärka elevernas trygghet och syftade till att ge rektorerna stöd i analysarbetet och i arbetet med att ta fram åtgärder.

Handlingsplanerna för våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt våldsbejakande extremism ingår i varje gymnasieskolas plan för trygghet och arbetsro och mot diskriminering och annan kränkande behandling tillsammans med främjande, förebyggande och reaktiva åtgärder och rutiner.

Kommunfullmäktige beslutade i juni om extra medel för att under en fyraårsperiod genomföra ytterligare trygghetsskapande åtgärder i och utanför skolan. En del av detta kommer att användas till installation av kameror och högtalarsystem i flera skolor samt till fortbildning i säkerhet.

Socialförvaltningen har tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen börjat planera för att tillsätta trygghetsteam med fältresurser.

Alla förvaltningar arbetar aktivt med att skapa delaktighet, inflytande och trygghet i sina verksamheter. Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar med att planera och skapa attraktiva och trygga offentliga platser, samt bjuda in invånarna till en bred och variationsrik dialog.

3 Stöd och omsorg som ger mervärde för individen

Kommunens stöd- och omsorgsverksamhet är en kärnverksamhet som alltid ska präglas av värdighet. Fokus ska alltid ligga på att individens möjligheter till utveckling så att dennes frihet ökar.

Resultatindikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018
KF Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter insats	75%	83%		80%
KF Nöjdhet bemötande hemtjänst personer upp till 65 år	96%	91%		97%
KF Hur mycket har du kunnat påverka den hjälp du fått från socialtjänsten?	68%	69%		70%

Informationsmått är nöjd medborgarindex (NMI), äldreomsorg.

Kommentar

För att öka grundskolornas förståelse för elever med risk för att hamna i problematisk skolfrånvaro används närvaroteamets handlingsplan för främjande av skolnärvaro i Haninge kommun. Signaler kring sådan problematik uppmärksammas tidigt.

För att möjliggöra en dialog kring elever som är i behov av stöd eller åtgärder som inte kan mötas av skolan själv, samverkar skolan med socialförvaltningen. Syftet är att skapa snabba, effektiva processer och underlätta handläggning av komplicerade ärenden.

Navigatorcentrum har uppsökande verksamhet för att ungdomar 16-20 år ska komma i utbildning eller arbete. Navigatorcentrum ser till att elever med problematisk skolfrånvaro från grundskolan får fortsatt stöd i övergången till gymnasieskolan samt i sina fortsatta studier.

Det finns en etablerad samverkan mellan utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen för frågor kring nyanlända och ensamkommande barn och unga, bland annat kring rekrytering av familjehem och kontaktfamiljer. I juni anordnades en lovskola riktad mot nyanlända elever i åk 8 och åk 9. Det skedde i samarbete mellan Ribbyskolan

och kultur- och fritidsförvaltningen. På förmiddagen undervisades eleverna i huvudsak i svenska som andraspråk och på eftermiddagarna erbjöds eleverna aktiviteter vid Rudan och på biblioteket i Handen.

Socialförvaltningen har tagit fram ett processriktat arbetssätt för en effektiv etableringsprocess för nyanlända. Det handlar bland annat om att den nyanlände tidigt får tillgång till information om vad Haninge kan erbjuda, vilket ger möjlighet att få rätt nivå av förväntningar.

4 Möjligheter till utbildning i livets alla skeden

Utbildning ger möjligheter för människor att uppnå sina livsmål. Alla barn växer upp med olika bakgrund och förutsättningar. Skolan i Haninge ska bidra till utjämning av elevers olika förutsättningar. Inget barn eller elev ska hindras att nå sin fulla potential i Haninges skolor. Kommunen ska arbeta målmedvetet och förebyggande för att minska andelen elever som hoppar av sin utbildning. Vuxenutbildningen och SFI ska utformas med utgångspunkt i att individen på kortast möjliga tid ska få reella möjligheter att komma in på arbetsmarknaden.

Resultatindikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018
KF Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet	90.0%	89.8%		
KF Genomsnittligt meritvärde åk 9	223	216		221
KF Andel med gymnasieexamen inom tre år (%)	58%	64%		
KF Andel 16-20-åringar som varken arbetar eller studerar				

Informationsmått är andel elever godkända i nationella prov svenska, matematik, åk 3 (KKIK mått 17 B), andel elever godkända i nationella prov åk 6 (KKIK mått 17 A), andel som når kunskapskrav godkänt alla ämnen årskurs 9 (%), andel med minst 325 i meritvärde baserat på 17 ämnen, andel som upplever arbetsro/studiero i skolan i årskurs 8 och gymnasiet årskurs 2 (%), kostnad per betygspoäng, åk 9 9, andel med examensbevis från gymnasiet (%), grundläggande vuxenutbildning; andel (%) som slutfört kurs, svenska för invandrare (SFI); andel (%) godkända och övergångsfrekvens till eftergymnasiala studier (%).

Kommentar

För att utveckla undervisningen så att elevernas kunskapsutveckling förbättras har grundskolorna en gemensam resultatuppföljningsplan. Utifrån detta och betyg, resultat från kunskapskontroller och nationella prov genomförs analyser på olika nivåer. Analyserna ligger till grund för utveckling av undervisningen samt för insatser och åtgärder.

Ämnesnätverk arbetar för ökad samverkan mellan enheterna och har tre gemensamma utvecklingsområden: Stärka likvärdigheten gällande bedömning och betygssättning, arbeta med implementeringen av den reviderade läroplanen kring området digitalisering och införa en nationell stadiindelad timplan.

Alla skolor arbetar med att stärka det tidiga lärandet och förståelse i språkutveckling, matematik och läsning. Många skolor har valt att styra sin tilldelning av lågstadiesatsningen till insatser som stärker elevernas läsning såsom "läspedagoger" och bibliotekarier. Under hösten kommer rektorsgruppen att inleda ett utvecklingsarbete och erfarenhetsutbyte kring undervisning och uppföljning av kunskapsresultat i F-3. Fokus kommer att läggas på språkutveckling, läsning och taluppfattning.

De sverigefinska klasserna är etablerade på Vikingaskolan. Grundskolechef har en nära dialog med rektor kring utvecklingen av verksamheten.

Marknadsföring av de sverigefinska klasserna genomfördes inför val av skola genom digitala annonser i Mitt i Haninge och Nynäshamnsposten.

Utbildningsförvaltningen ska utreda möjligheten till uppdragsutbildningar på universitet och högskolor samt att utreda möjligheten för Centrum Vux att erbjuda utbildning för utbildade barnskötare i förskolan och skolan, så att dessa på längre sikt kan utbilda sig till förskollärare, fritidspedagog eller lärare. Samarbete kommer att etableras med högskolor för att bredda lärares behörighet i Svenska och Matematik.

Gymnasieenkäten för år 2018 visar att den upplevda tryggheten hos gymnasieeleverna har minskat. Det sammanfaller med trenden i hela Stockholms län där andelen positiva svar sjunkit sedan 2016. Tryggheten och studieron har förbättrats markant på gymnasiesärskolan. Tidigare strukturella brister har åtgärdats.

Under 2017 uppmärksammade socialförvaltningen att flera ensamkommande ungdomar inte kom vidare till gymnasiestudier trots hög skolnärvaro. Ett samarbete har därför startats med skolans arbetslivsförberedande verksamhet kring språkinträdning och alternativ språkutveckling för ensamkommande ungdomar. Stödet består av en kombination av lektioner och praktik.

Socialförvaltningen har två samverkansöverenskommelser med syfte att få ungdomar som varken arbetar eller studerar till egen försörjning genom arbete, reguljära studier eller annan känd aktivitet. Unga till arbete är i samverkan med utbildningsförvaltningen, arbetsförmedlingen och samordningsförbundet. Den andra överenskommelsen riktar sig mot unga vuxna mellan 16-24 år som behöver samordnat stöd och där är samordningsförbundet huvudman och delfinansiär. Visionen är att alla

ungdomar mellan 16 och 24 år ska vara i arbete, studier eller känd aktivitet år 2020.

En insats med syfte att bryta isolering för unga vuxna i åldern 16-29 år som är i utanförskap, så kallade hemmasittare, pågår. Under en period erbjuds målgruppen skjuts till Mötesplats 25. Mötesplats 25 erbjuder hjälp i kontakt med myndigheter, kartläggning av färdigheter och social träning. Verksamheten knyter också kontakter med andra nätverk kring deltagarna i syfte att stötta dem så mycket som möjligt i deras tillvaro.

Äldreförvaltningen har ett bra samarbete med utbildningsförvaltningen och erbjuder praktikplatser till majoriteten av yrkeskategorierna i skolan. Praktikplatserna samordnas centralt på förvaltningen och det genomförs löpande handledarutbildning för verksamheterna.

5 Meningsfull fritid

Innebörden av en meningsfull fritid är olika för alla. Kommunen ska i utformningen av kultur- och fritidsutbud anpassa sig till efterfrågan så att det kommer så många invånare som möjligt till del.

Resultatindikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018
KF Andel unga nöjda med sin fritid	91.7%	90,1		
KF Andel elever som deltar i musik- eller kulturskola 7-15 år (%)	14.0%			10.0%
KF Bibliotekens utlåning antal/inv*	3,25	3,16		5.0
KF Deltagartillfälle idrottsförening 7-20 år (per inv)	26			29

*Ändrad definition har medfört att tidigare års utfall har justerats nedåt. Målvärdet har inte justerats.

Informationsmått är nöjd regionindex (NRI) avseende fritidsmöjligheter.

Kommentar

Grundskolan har påbörjat ett samarbete med kultur och fritidsförvaltningen kring insatser för att stärka simfärdigheten bland elever i förskoleklass. Alla elever som går i eller till hösten kommer att börja i förskoleklass erbjuds under sommaren gratis simskola.

I arbetet med inkludering har kvällsverksamheterna på fritidsgårdarna arbetat med att fånga upp nyanlända ungdomar i den ordinarie verksamheten och även informera vilka typer av fritidsaktiviteter det finns i kommunen i stort.

Planering för att rusta upp friidrottsfältet på Torvalla IP pågår. Förvaltningen har tillsammans med friidrottsföreningen gått igenom vad som behöver göras.

Ekens fritidsgård har utbildat unga ledare som håller i spontanidrott i Söderbymalmshallen på helger. Under våren har hallen varit öppen fredag och lördag med en ung ledare som ansvarig. Kultur- och fritidsförvaltningen har tillsammans med idrottslärare och föreningar, utvecklat klättringssporten i kommunen så att det nu finns klätterväggar i Dalarö sporthall, Torvalla träningshall samt i Brandbergshallen. Fritidsgårdarna har även utbildat sin personal så att de kan ta med ungdomsgrupper till dessa hallar och klättra

Projektet Barns rätt till kultur har resulterat i ett antal olika aktiviteter. Inom ramen för projektet har en seminarierie arrangerats, samt utbildningar i att föra dialoger med barn och unga för att erbjuda ett angeläget kulturutbud för, med och av barn och unga. Utbildningen genomfördes i samarbete med barnombudsmannen.

Tornet på Tornberget som är en del i kommunens friluftssatsning är färdigt och spårmarkeringar finns till tornet. Vid Rudan pågår arbete med att

förbättra spårkartor och markeringar i friluftsområdet. Vid Maxingeslingan ska bland annat fler bord och bänkar samt grillplatser iordningsställas.

Ett arbete har pågått inom socialförvaltningen för att säkerställa att placerande barn och unga får förutsättningar till och upplever att de har en meningsfull fritid. Området fritid har fått ett större fokus både vid utredningar och vid uppföljningar. Barnsekreterare gör vid uppföljningar av varje placerat barn en uppskattning av barnets fritid. Resultatet för det första halvåret visar att 19 barn (38 procent) uppskattas ha en ganska bra fritid och 26 barn (52 procent) uppskattas ha en mycket bra fritid.

Inom avdelningen för vård- och omsorgboende finns aktivitetsombud på samtliga enheter. Aktivitetsombudens uppgift är bland annat att inspirera till att medverka i olika aktiviteter, musikunderhållning anordnas, minneslådor nyttjas från biblioteken. Utflykter planeras på enheterna och genomförs till närliggande ställen med hjälp av minibussar.

6 Ett växande näringsliv med fler i egen försörjning

Haninge ska vara en attraktiv företagskommun och ta tillvara på de naturliga förutsättningar som kommunen har inom olika branscher. Servicen till befintliga företag och nyetableringar ska vara enkel, snabb och hålla en hög kvalitet.

Kommunen ska verka för att fler invånare ska ha ett arbete att gå till. Det ska finnas en stark koppling mellan ekonomiskt bistånd och krav på aktivitet samtidigt som nya samarbeten med företag och andra organisationer skapas för att utveckla utbudet av arbetstillfällen. Det ska finnas goda möjligheter att börja om i livet.

Resultatindikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018
KF Nöjd kundindex företagare (SBA)	72	66		73

KF Antal arbetstillfällen	28 479			29 000
KF Antal företag/1 000 invånare	74.6	74.6		52.0
KF Hushåll med långvarigt ek bistånd (%)	33.1			29.0

Informationsmått är sammanfattande omdöme om företagsklimatet i kommunen (Svenskt Näringsliv), handelsindex, nya företag per 1000 invånare och arbetslöshet 16-64 år (%) samt antal gästnätter.

Kommentar

För att göra Haninge till en attraktiv samarbetspart ska synlighet skapas för kommunen gentemot näringsliv och samhälle. Besök av ett antal statsråden har arrangerats och fått stor uppmärksamhet i media. Under Almedalsveckan planerade och genomfördes fyra aktiviteter för att marknadsföra Haninge kommun i syfte att förstärka kommunens varumärke och göra Haninge till en attraktiv samarbetspart.

Kommunen stödjer utvecklingen av företag på landsbygden. Flera företagsbesök med fokus på att hitta samarbetspartners för att företagen ska kunna utvidga sin verksamhet har genomförts, vilket har resulterat i nya samarbeten mellan olika företag. Kommunen ska förbättra stödet gällande entreprenörskap. Informationsmöten för personer som är intresserade av att starta eget företag har hållits i samarbete med Nyföretagarcentrum. Kommunen har också arrangerat en grundutbildning inom offentlig upphandling för företagare.

Utbildningsförvaltningen har fördjupat samarbetet med fristående aktörer genom att regelbundet bjuda in till utförarmöten. Pedagoger från fristående aktörer ges också möjlighet att delta i förvaltningens ämnesnätverk.

Över 30 företag med rekryteringsbehov deltog under rekryteringsmässan i februari. Under minimässan deltog 215 personer och 25 företag fanns representerade. Nära 100 personer deltog även under den avslutande

middagen med prisutdelningar till Årets företagare, Årets eldsjäl och Årets nyföretagare. Resultatet av utvärderingen efter arrangemanget var mycket positivt och företagare angav i hög grad att dagen uppfyllde deras mål.

En operativ styrgrupp arbetar med Haningedagen, Haninge gatufest och Tulpanfestivalen. I styrgruppen samarbetar kommunstyrelse-, kultur- och fritid- och stadsbyggnadsförvaltningen. Det lokala näringslivet har en viktig roll i dessa aktiviteter. Tulpanfestivalen genomfördes under försommaren med mycket positiv respons från allmänheten.

Nöjd kund-index (NKI) för företagare mäts årligen. För att förbättra Haninges resultat och öka kvaliteten i enkätsvaren, har en övergripande workshop genomförts med företagare, förtroendevalda och tjänstemän. Syftet var att genom en kreativ dialog öka förståelsen för våra olika roller och hur vi på olika sätt kan bidra till ett ännu bättre företagsklimat i kommunen. Flera förslag på förbättringar framfördes.

Det kulturpolitiska programmet anger att det ska vara möjligt att bo och verka som konstnär i Haninge. Ett steg är att öka kunskapen om konstnärers situation att bo och verka i Haninge. En plan för fortsatt kartläggning av konstnärer i kommunen har utarbetats. Förvaltningen planerar även för att öka sitt arbete kopplat till kulturella och kreativa näringar.

Bristyrkesutbildning i kombination med SFI anordnas i kommunen sedan 2016. Inom gymnasiet och vuxenutbildningen har fler elever som deltar i arbetet inom Ung Företagsamhet (UF) ökat med 37 procent jämfört med år 2017. Antalet UF-företag ökade med 77.

På Jobbcenter erbjuds ett åtta veckor långt program som innehåller bland annat stöd med jobsökande och motivation för att planera det fortsatta arbetslivet. Hittills under året har 99 personer avslutats på Jobbcenter, 18 av dessa har gått till arbete, 6 till studier och 10 till praktik eller annan

kompetenshöjande verksamhet. Resterande individer bedöms vara i behov av mer omfattande stöd och står långt från arbetsmarknaden.

Antalet platser för feriepraktik i kommunens regi har utökats. Samtliga ungdomar som sökte feriepraktik sommaren 2018 erbjöds feriepraktik. Av samtliga sökande, 601 ungdomar, som erbjöds feriepraktik tackade 476 ja. Av alla sökande var det 477 som inte tidigare haft någon feriepraktik och därmed var prioriterade till att få en plats. Ungdomar med särskilda behov erbjöds 60 av dessa platser. Äldreförvaltningen samarbetar med kommunens arbetsmarknadsenhet och erbjuder praktikplatser. Ferieplatser erbjuds av alla verksamheter där det är möjligt.

Inom hemtjänsten finns 21 privata utförare, och förvaltningens LOV-samordnare (lagen om valfrihetssystem) informerar näringsliv och medborgare löpande om valfrihetssystemet. Biståndshandläggare informerar kontinuerligt medborgare om de olika aktiva företagen inom hemtjänst.

7 God livsmiljö för nuvarande och kommande generationer

Klimat- och miljötutmaningarna är inte begränsade till kommunens geografiska område, men de åtgärder som bidrar till att miljön i kommunen förbättras ska ha hög prioritet. I det större perspektivet ska kommunen genom samarbete med främst närkommunerna uppnå samarbeten som kan bidra till minskade utsläpp och förbättrad miljö. Kommunens egen verksamhet ska inspirera invånarna till att ta ett större ansvar för sin närmiljö.

Bedömning:

Målet kommer inte att uppnås. Kommunens andel ekologiska inköp har ökat sedan årsskiftet och har ökat varje år sedan 2014 men målvärdet kommer inte att kunna uppnås.

Resultatindikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 30/6 2018	Mål 2018
KF Andel miljöfordon	33%	36%		50%
KF Andel ekologiska inköp (kommun)	35%	37%	39%	50%
KF Energieffektivisering i kommunal verksamhet	177	174		194

Resultatindikatorer och informationsmått utifrån kommunens klimat- och miljöpolitiska program rapporteras i årsredovisningen.

Informationsmått enligt Mål och budget är fosforhalt i Drevviken ($\mu\text{g/l}$) och nöjd medborgarindex (NMI) avseende miljöarbete.

Kommentar

Ett första uppföljningsmöte har hållits med förvaltningar och bolag om klimat- och miljöpolitiska programmet. Syftet med mötet var att alla ska ha god kunskap om klimat- och miljöpolitiska programmets mål och nya indikatorer, att det är tydligt på vilket sätt verksamheterna kan bidra till att klimat- och miljömålen uppnås samt att alla har en gemensam bild av hur programmet genomförs och följs upp.

Det gemensamma arbetet fortsätter mellan Stockholm, Tyresö, Huddinge och Haninge för åtgärdsprogram för Drevviken. Ett åtgärdsprogram är färdigställt och kommer att behandlas i de politiska instanserna i respektive kommun under hösten 2018.

Projektet samverkansmodell bilpool syftar till att utveckla en modell för etablering och drift av en bilpool, som ska bidra till att stärka antalet poolbilar i Haninge. Projektet slutrapporterades till Energimyndigheten 30 juni.

Resultaten tyder på att det finns en stark vilja att tillsammans bidra till att fler delningslösningar för mobilitet etableras i Haninge, för att nå klimatmål men

kanske främst för att göra Haninge till en attraktiv destination att besöka och bo i samt flytta till.

Kommunens andel ekologiska inköp fortsätter att öka men målvärdet kommer inte att kunna uppnås. I syfte att minska mängden koldioxid (CO₂) i den offentliga måltiden delges klimatberäknade recept fortlöpande till verksamheterna. Varje måltidsverksamhet får utskick med sina aktuella nyckeltal månadsvis. Mängden inköpt kött, relativt antalet offentliga måltider, har minskat från 2016.

Miljöverkstan är en del av kultur- och fritidsförvaltningen och arbetar löpande med skolklasser för att stärka elevernas kunskap och medvetenhet kring miljöfrågor. Den nya energianläggningen vid Torvalla kan troligen tas i bruk under september/oktober. Detta kommer att innebära att Torvalla idrottsplats och simhall använder sig av solen som energikälla.

8 Nya bostäder i bra lägen

Haninge ska hävda sig i konkurrensen mellan kommunerna i Stockholmsregionen som en attraktiv inflyttningskommun. Utvecklingen av Haninges stadskärna och bebyggelse runt pendeltågsstationerna ska prioriteras samtidigt som Haninges olika unika miljöer för attraktivt boende ska utvecklas. För att möta den ökade efterfrågan på bostäder måste hantering av detaljplaner och bygglov vara snabb och effektiv.

Bedömning:

Målet kommer delvis att uppnås. Målvärdet om antal färdigställda lägenheter 2014-2018 uppnåddes redan 2017.

Resultatindikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018
KF Antal färdigställda lägenheter (ack t o m 2018)	1 341	2 418		2 400

KF Ledtid bygglov (% färdiga inom tio veckor)	17%	74%		100%

Informationsmått är nöjd regionindex (NRI), andel medborgare som rekommenderar kommunen och nöjd kundindex (NKI) enligt byggherrar.

Kommentar

Kommunen har deltagit i arbete med att ta fram styrdokument och planer som Havsplan, Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen RUFS 2050 och Regional godsstrategi samt svarat på remisser om dessa med utgångspunkt i översiktsplanen.

Stadsutvecklingsplanen antogs i kommunfullmäktige 2018-04-16. Den finns tillgänglig såväl inom som utanför kommunens organisation för att ge vägledning och riktning åt framtida planering i Haninge stad (Vega, Handen och västra delar av Brandbergen).

Det finns en gemensam bostadslista som uppdateras kontinuerligt. Den behövs bland annat för att göra befolkningsprognoser, kunna ge en gemensam bild av bostadsbyggandet och för planering av skola och förskola. Listan med samtliga projekt uppdateras vid regelbundna möten under året. En samsyn uppnås kring bostadsbyggande och befolkningsutveckling som ligger till grund för planering av andra områden i kommunen.

Projektet Vega kommer att pågå under ytterligare flera år. Under 2018 färdigställs hela Vega allé. Övriga gator färdigställs vartefter bostadsbyggföretagen färdigställer sina hus. Trafikplatsen beräknas vara klar vid årsskiftet och pendeltågsstationen under första kvartalet 2019.

Detaljprojektering av allmänna ytor som ska byggas ovanpå bussterminalen på Rudsjöterrassen pågår. Riksbyggen har inflyttning i höghuset Blicken i september och bostadshusen söder därom längs med Nynäsvägen blir klara i

mitten av 2019. Bussterminalbygget pågår för fullt. I alla kommundelar pågår eller planeras byggnationer.

Stadsbyggnadsförvaltningen ett brett åtagande att genom god och effektiv samhällsplanering samt genom att undersöka nya boendeformer, skapa plats för bostäder i bra lägen. Stadsbyggnadsförvaltningen har prioriterat insatser kopplade till nya bostäder i bra lägen genom att ta fram detaljplaner som skapar möjligheter till bostadsbyggandet. Utbildnings-, stadsbyggnads- och kommunstyrelseförvaltningens lokalförsörjningsfunktion samt Tornberget samarbetar för att säkerställa att förskolor och skolor byggs i tillräcklig omfattning i förhållande till planerade bostäder. Vikingaskolan är färdig för skolstart höstterminen 2018.

9 Hög tillgänglighet

En viktig del i att skapa en attraktiv kommun för invånare och besökare är att öka tillgängligheten till olika målpunkter i Haninge och att utveckla gemensamma offentliga utrymmen. De åtgärder och investeringar som kommunen inte kan göra själv måste uppnås genom samarbete med de aktörer som är ansvariga.

Människor med funktionsnedsättningar har rätt till ett liv på lika villkor som andra. Fysisk tillgänglighet är en förutsättning för allas delaktighet. Kommunen har stort ansvar i att öka den fysiska tillgängligheten, både i egna verksamheter samt att genom plan- och byggprocessen säkerställa tillgängligheten vid byggnation. Arbete eller meningsfull sysselsättning är en av de viktigaste faktorerna för att kunna vara delaktig i samhället. Kommunen kan samarbeta med näringslivet och genomföra riktade insatser för att öka delaktigheten på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning.

Resultatindikator	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018

Indikator Arbetsmarknad; maxvärde 100 (%) (Alla frågor inom området arbetsmarknad, kommunenkät från Myndighet för delaktighet källa)	22	45	-	60

Indikatorn kan inte redovisas 2018 eftersom kommunenkäten, som görs av Myndigheten för delaktighet, har förändrats.

Informationsmått är nöjd medborgarindex (NMI) avseende gång- och cykelvägar samt nöjd regionindex (NRI) avseende kommunikationer, samt nöjd medborgarindex (NMI) för gator och vägar. Det fjärde måttet fysisk tillgänglighet har upphört (hämtades från kommunenkäten).

Kommentar

Planeringen för Tvärförbindelse Södertörn fortsätter i Trafikverkets regi. Det finns nu ett förslag på utformning för trafikplatsen mellan Jordbro och Handen som utreds mer i detalj. Projektering pågår för hela sträckningen av Tvärförbindelsen både för bil och gång- och cykelvägen. Namnen på de nio trafikplatserna och fyra tunnarna längs Tvärförbindelse Södertörn har fastställts. Trafikplatserna (tpl) i Haninge kommun kommer att heta tpl Djupdalen och tpl Slätmosen.

En överenskommelse för projektet Åtgärdsvalsstudien (ÅVS) väg 73 har tecknats mellan Trafikverket Region Stockholm, Stockholms stad, SLL Trafikförvaltningen, Haninge-, Nacka-, Tyresö- och Huddinge kommun. Målformuleringar börjar bli klara och första delen av rapporten kommer för granskning direkt efter sommaren. Sedan går projektet in i nästa fas som fokuserar på åtgärder och lösningar.

Stadsbyggnadsförvaltningen har analyserat möjliga exploateringslägen utmed en framtida dragning av spårväg/stombussar mellan Haninge Centrum och

Tyresö. Alternativet förbi Brandbergen visade sig vara det bästa alternativet. Stadsbyggnadsförvaltningen har också arrangerat workshop med andra förvaltningar och SL om Nynäsvägens framtida dragning.

Med anledning av öppnandet av Vega station 2019 innehåller årets remitterade trafikförändringar en ny paketlösning för busslinjenätet. Förändringarna medför att flera resenärer i främst norra delen av kommunen får ett nytt resmönster. Dialogen mellan kommunen, trafikförvaltningen i landstinget och bussoperatören samt Trafikverket har ökat från och med 2018 för att säkerställa en lyckad invigning av Vega station nästa år.

I samverkan med kommunstyrelseförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen har en ansökan gjorts till Länsstyrelsen om medel för ett projekt för att skapa mer tillgänglig natur. Projektet syftar till att öka tillgängligheten till tre naturområden. Ett ledstråk anläggs längs en vandrings slinga i Rudans naturreservat. Besöksbänkar och bord samt grillplats anläggs vid Skutans fågeltorn. Besöksbänkar och gångväg anläggs och en plattform renoveras vid Kvarnbäcken. Ansökan beviljades under våren och arbetet med att genomföra projektet pågår.

I kommunens stadsbyggnadsprocess beaktas tillgänglighetskrav och kommunenstillgänglighetsstrategi deltar i arbetet. Tillgängligheten ska förbättras i flera av socialförvaltningens lokaler samtidigt säkerställs att lokalerna är resurseffektiva och ändamålsenliga för den verksamhet som bedrivs.

10 Ordning och reda på ekonomin

Kommunen har en skyldighet att förvalta skattebetalarnas pengar på bästa sätt. Kommunens verksamheter ska vara så effektiva som möjligt och leverera högsta möjliga kvalitet per skattekrona. För detta krävs flexibilitet inom våra egna verksamheter och ett koncerntänkande där samordning av tjänster och lokaler

bidrar till lägre kostnader. Externa aktörer som utför kommunala tjänster bidrar till en ökad mångfald och ökad effektivitet genom konkurrens, men framför allt ökad valfrihet hos de som måste utnyttja tjänsterna.

Resultatindikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 30/6 2018	Mål 2018
KF Årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag	2.3%	2.8%		2.0%
KF Avvikelse mot budget (budgetföljsamhet)	1.6%	0.9%		0.0%
KF Andel digitala fakturor	57.0%	59.0%	62,0%	62.0%
KF Avtalstrohet	84%	85%		90%

Informationsmått är skattesats, soliditet (%), finansiella nettotillgångar (som andel av verksamhetens kostnader, %), kassalikviditet (%), resultat före extra ordinära poster (som andel av verksamhetens kostnader, %) och genomsnittligt resultat 3 år (som andel av verksamhetens kostnader, %) samt skattefinansieringsgrad av investeringar (%).

Kommentar

Prognosen för kommunen som helhet är ett resultat på 88,4 mnkr vilket är 23,2 mnkr sämre än budgeterat resultat och 6,4 mnkr bättre än föregående prognos. Det prognosticerade resultatet motsvarar 1,9 procent av budgeterade skatter och generella statsbidrag (4 609,0 mnkr).

Avtalstroheten kan förbättras genom nytt uppföljningssystem. Det pågår ett arbete med att ta fram ett verktyg i beslutsstödsystemet för att förenkla avtalsuppföljning och förbättra avtalstrohet. På grund av detta arbete kommer mätning för delåret inte att göras. Mätningen i det nya digitala stödet i kommer att följa en fastslagen mätmodell utan manuell handpåläggning och

korrigerig i motsvarande mån vilket innebär att den manuella mätning och den digitala mätningen inte kommer att vara jämförbara. Planen är att verktyget skall kunna användas i samband med avtalsuppföljningen vid årsredovisningen.

En ny lag om e-faktura träder i kraft den 1 april 2019. Alla fakturor ska vara elektroniska. Kommunen tar sedan flera år emot elektroniska fakturor och andelen digitala fakturor är vid halvårsskiftet 62 procent. Ett arbete har påbörjats för att även kunna skicka kundfakturor elektroniskt, detta håller på att testas.

Kommunen ska införa e-arkiv. Upphandlingen av e-arkiv pågår tillsammans med andra kommuner. Upphandlingen har tagit längre än tid än väntat, och införandet startar nästa år. Tjänstemän och politiker har informerats och utbildats om GDPR. Policys, riktlinjer och rutiner håller på att anpassas.

Förvaltningarna samarbetar med Upphandling Södertörn vid upphandlingar och avtalsuppföljning för att kunna genomföra kostnadseffektiva och tillfredställande upphandlingar. Upphandling Södertörn har implementerat en ny organisation, där kundansvarig kommer att arbeta nära förvaltningen och därmed möjliggöra en bättre planering och styrning av upphandlingar.

Kommunen är inne i en expansiv fas och det är viktigt att arbeta långsiktigt med lokal- och anläggningsfrågor för att optimera användandet samtidigt som medborgarnas behov tillgodoses. Kultur- och fritidsförvaltningen har genomfört en kapacitetsutredning för sporthallar och boll- och aktivitetsytor för att få en bild över i vilken utsträckning behovet av dessa anläggningstyper är tillgodosett i förhållande till nya planerad bostadsområden, befolkningsprognos samt närhetsanalys.

I mars beslutade socialnämnden att ge socialförvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag till åtgärder för att hantera det prognostiserade

ekonomiska underskottet. I maj redovisade socialförvaltningen en lista med åtgärder och dess förväntade ekonomiska effekt för nämnden.

Antalet ensamkommande barn kommer att vara lågt ett par år framöver, enligt Migrationsverkets prognos. Socialförvaltningen fortsätter därför arbetet med att avsluta avtal för hem för vård eller boende (HVB).

11 Hög kvalitet i kommunens tjänster

Kvalitet i en tjänst är ofta något man upplever. Därför betyder bra bemötande och fokus på service mycket för kvaliteten i kommunens tjänster.

Resultatindikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2018
KF Antal tjänster inom LOV	5	6		8
KF Andel som får direkt svar på enkel fråga (telefon)	59%	51%		56%
KF Andel som får svar på e-post inom två dagar	90%	93%		90%

Informationsmått är nöjd medborgarindex (NMI).

Kommentar

Ett projekt som omfattar lansering av 65 nya webbplatser för skol- och utbildningsverksamheten har utförts. Ett stort antal lokala redaktörer inom för-, grund-, gymnasie- och vuxenskolan har fått utbildning i Epi-server och att skriva för webb. Kvalitetssäkring av webbplatserna pågår och lansering av webbplatserna planeras till slutet av augusti och i september.

För förbättrad tillgänglighet, bättre kommunikation med medborgarna och förbättrad service kommer stadsbyggnadsförvaltningen att utveckla plan- och bygglovscenter, så att ännu bättre och bredare service kan ges samt snabbare ärendehantering.

När det gäller förbättrad service är digitaliseringen ett viktigt verktyg. En modell med tredimensionella planer med aktuella planprojekt är tillgänglig för allmänheten, dels på kommunens hemsida, men också genom en större touch-skärm som kommer att finnas i kommunhusets entré.

Utifrån ny varumärkesstrategi ska arbete med ambassadörskap påbörjas. Under utbildningsdagen för nyanställda förklaras innebörden att alla medarbetare har en uppgift att bära budskapet om varumärket Haninge.

Möjligheten att utveckla digitala tjänster, utveckla målgruppsanpassad information, utveckla samverkan samt att öka tillgängligheten för medborgare som ringer och har behov av socialförvaltningens tjänster ses över. Projektet för digital rapportering av utförd tid inom hemtjänsten pågår i samarbete med äldreförvaltningen.

I kvalitetssäkringsarbetet är ledningssystemet för kvalitet centralt. Ledningssystemet är utformat efter Socialstyrelsens föreskrifter och innehåller processbeskrivning, egenkontroll, riskanalyser och förbättringsplan. Samtliga verksamheter i äldreförvaltningen arbetar med ledningssystem för kvalitet och följer upp åtgärder från egenkontroll och riskanalyser. Förvaltningen arbetar aktivt med rutiner kring Lex-Sarah lagstiftningen och Lex Sarah rapporteras i DF-respons. Sedan ett antal år finns ett uttalat krav på att uppnå minst 5 procent av kundvolym i antal rapporterade Lex Sarah. Syftet är att uppmuntra verksamheterna och personal att syna sin egen verksamhet, uppmärksamma systemfel, brister och riskförhållande.

12 En attraktiv arbetsgivare

Kommunen behöver attrahera och behålla ledare och medarbetare som kan utveckla en serviceinriktad kultur genom ett tydligt ledarskap och interna utvecklingsmöjligheter.

Bedömning:

Målet kommer inte att uppnås. Genom det nya avtalet för företagshälsovård har förvaltningarnas chefer fått stöd med konkreta insatser för att minska sjukfrånvaron, trots detta bedöms sjukfrånvaron bli högre än 5 procent vid årets slut.

Resultatindikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 30/6 2018	Mål 2018
KF Hållbart medarbetarengagemang (HME) (Alla)	78.8	79.4		83.0
KF Sjukfrånvaro (Alla)	7.8%	7.5%	7,6%	5.0%
KF Frisknärvaro 0-5 dagar	60.2%	60.2%		61.5%

Informationsmått är personalstruktur (antal anställda per anställningsform, kön, yrkeskategori; åldersfördelning och antal anställda samt antal årsarbetare), tidsanvändning (mer- och övertid) och personalomsättning (personalomsättning och avgångar på egen begäran samt pensionsavgångar) samt lönestatistik (lönespridning).

Kommentar

Målet har bedömts eftersom utfall finns för en av indikatorerna. Kommunens totala sjukfrånvaro är 7,6 procent för halvåret. Genom det nya avtalet för företagshälsovård har förvaltningarnas chefer fått stöd med konkreta insatser för att minska sjukfrånvaron, trots detta bedöms sjukfrånvaron bli högre än 5 procent vid årets slut.

Arbetsgivarvarumärket "Tid för utveckling, rum för idéer", lanserades under första kvartalet till samtliga chefer i kommunen och har nu börjat användas i all extern kommunikation vid rekrytering. Kommunstyrelse förvaltningen kommer också att intensifiera externkommunikationen under senare delen av året.

Sedan tidigare har KDLG (kommundirektörens ledningsgrupp) fattat beslut om att införa ett gemensamt och systematiskt arbetssätt för hur man ska arbeta med kompetensförsörjning i kommunen. Systematiken implementeras stegvis och under hösten 2018 pågår arbete med implementering i Stadsbyggnadsförvaltningen. Arbetet sker i samverkan med KSF och extern konsult.

I äldreförvaltningen har arbete för att säkerställa en framtida kompetensförsörjning startats. Förvaltningen har påbörjat arbete med att införa en femårig kompetensförsörjningsplan. I arbetet ingår att delta i rekryteringsmässor och på olika sätt marknadsföra de olika karriärmöjligheterna inom förvaltningen.

Utbildningsförvaltningen arbetar med att utvärdera, följa upp och åtgärda eventuella brister i den psykosociala arbetsmiljön. Rektorsgruppen kommer under hösten att fördjupa samarbete med personalavdelningen kring arbetet med att sänka sjukfrånvaro. Goda exempel kommer att delges varandra och varje enhet får i uppdrag att ta fram en riktad handlingsplan för arbetet med sjukfrånvaron. Ledningsgruppen för gymnasiet och vuxenutbildningen följer upp att skolorna arbetar enligt årshjulet för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Kultur- och fritidsförvaltningen arbetar kontinuerligt med arbetsmiljöfrågor och strävar efter låg sjukfrånvaro. Analys av sjukfrånvaron har skett ute i respektive områdes ledningsgrupp för att identifiera förvaltningsgemensamma och områdesspecifika behov.

I slutet av december 2017 fick 67 tillsvidareanställda stödassistenter och boendestödare som arbetade deltid på Socialförvaltningen ett erbjudande om att ansöka om att arbeta heltid i och med projektet Heltid för alla. I juni 2018 arbetade 80 procent av stödassistenterna och boendestödarna heltid, jämfört med 75 procent innan projektet startade.

Uppföljning av KF uppdrag

Summering uppdrag

Fullmäktige har gett kommunstyrelsen och nämnderna uppdrag som ska genomföras och återrapporteras. Uppdragen har givits i Mål och budget 2018-2019, eller fortsätter från 2017 och 2016 års Mål och budget.

Titel	Status
2018 KS 1: Ta fram ett nytt målvärde för ökat bostadsbyggande	
2018 KS 2: Verka för att det byggs minst 200 billiga och klimatsmarta hyresrätter om året (tillsammans med Haninge Bostäder)	
2018 KS 3: Utred när i tid som det kommer finnas behov av en skola med årskurs F-9 i Jordbro	
2018 KS 4: Hitta mer företagsmark i kommunen för att få nya företag att etablera sig och befintliga företag att växa	
2018 KS 5: Säkra framtida kompetensförsörjning inkl aktualitetspröva nuvarande personalpolitiska program	
2018 KS 6: Tillgängliggör kommunens lokaler för föreningslivet samt för större idrotts- och kulturarrangemang	
2018 KS 7: Ta fram plan för investeringar i och underhåll av kommunens idrottsplatser och -hallar för alla kommundelar	
2018 KS 8: Fortsätt planera för en ny simhall	
2018 KS 9: Införa heltid för alla inom Kommunals avtalsområde (personal inom kof, sof, äf)	
2018 KS 10: Heltidsresan (utifrån en plan som sträcker sig fram till 2021)	
2017 KS 1: Implementera barnkonventionen inför att konventionen blir lag	
2017 KS 2: Ta fram handlingsplan för att motverka barnfattigdom	
2017 KS 3: Verka för fler ungdomsbostäder	
2017 KS 6: Utveckla kulturstråk mellan Kulturparken och Rudans friluftsområde, förutsättningar att utveckla Kulturpark	
2017 KS 8: Utredda flytt av Söderbymalmsskolan till Riksäppet (även GFN)	
2017 KS 9: Ta fram strategi för mobility management	
2016 KS: Utvärdera internhyressystemet i syfte att se över och förbättra regler och öka samutnyttjande	

2016 KS: Utredda möjligheter att överdäcka pendeltågsstationen i Handen	✓
2016 KS: Tillsammans med bostadsrättsföreningar kring gamla Nynäsvägen förtäta Haninge Centrum ytterligare	▶
2018 GFN 1: Utforma ett resursfördelningssystem som ger elever likvärdiga förutsättningar att nå kunskapsmålen för införande ht 2019	▶
2018 GFN 2: Föreslå hur extra resurser kan fördelas till förskolor och skolor med särskilda utmaningar redan under läsåret 2018/2019, inom befintlig ram	▶
2018 GFN 3: Öka lärartätheten i Haninges skolor	▶
2018 GFN 4: Utredda hur alla barn ska kunna erbjudas heltid i förskolan med bibehållen kvalitet i verksamheten	▶
2018 GFN 5: Pröva konceptet mobil förskola för att främja utepedagogik och möta behov av förskoleplatser	▶
2017 KS 8: Utredda flytt av Söderbymalmsskolan till Riksäppet (även GFN)	✓
2017 GFN 2: Utvärdera pilot för fritidsverksamhet Svartbäcksskolan (10-12 åringar)	▶
2017 GFN 3: Kultur på lika villkor för fler elever gm projekt Skapande skola (även KFN)	✓
2017 GFN 4: Ta fram plan för kompetenshöjande insatser för personal inom utbildningsförvaltningen	✓
2016 GFN: Arbeta fram IT-strategi som möjliggör en modern skola	▶
2016 GFN: Ta fram skolstrukturplaner för de kommundelar som ännu inte har någon plan	▶
2018 GVN 1: Fortsätt driva bristyrkesutbildningar kombinerat med SFI	✓
2018 GVN 2: Höj studieresultaten och kvaliteten inom gymnasiets introduktionsprogram för att fler ska klara sin gymnasieutbildning	▶
2018 GVN 3: Tillse att elever med problematisk skolfrånvaro från grundskolan får fortsatt stöd (även GFN)	✓
2018 KFN 1: Erbjud Haninges barn sommarkollo på försök	▶
2018 KFN 2: Utöka fritidsgårdarnas öppettider under helger och lov	▶
2018 KFN 3: Ta fram en plan för underhåll och utveckling av kommunens badplatser	▶
2018 KFN 4: Öka kulturhusets funktion som attraktiv mötesplats mellan människor	▶
2018 KFN 5a: Aktualitetspröva de kulturpolitiska och idrottspolitiska programmen	✓
2018 KFN 5b: Aktualitetspröva de kulturpolitiska och idrottspolitiska programmen	▶
2017 GFN 3: Kultur på lika villkor för fler elever gm projekt Skapande skola (även KFN)	▶
2017 KFN 1: Utveckla plan för bevarande av kulturarv och kulturmiljöer	▶

2018 SBN 1: Öka antalet färdiga detaljplaner och stärka arbetet att digitalisera plan- och bygglovsprocessen	
2018 SBN 2: Öka tryggheten i utemiljön genom fysiska åtgärder	
2018 SBN 3: Fortsätta arbetet med trafiksäkra skolvägar och cykelpassager	
2018 SBN 4: Skapa en strandpromenad från Rudans gård till Kulturparken	
2018 SBN 5: Utredda lämplig placering av minst två nya små högkvalitativa parker i stadsmiljö	
2017 SBN 1: Inkludera barnperspektiv i i planbeskrivning till detaljplaner	
2017 SBN 3: Byggherrar tidigare in i detaljplaneprocessen för att korta ledtider (försöksverksamhet)	
2017 SBN 2: Säkrare skolvägar i Haninge (även GFN)	
2016 SBN: Ny övergång från stadskärnan till Rudan för bil-, gång- och cykelvägar	
2016 SBN: Utredda nämndens taxor och jämföra med andra kommuner	
2018 SN 1: Skapa minst 150 arbetstillfällen tillsammans med övriga nämnder	
2018 SN 2: Undersöka möjligheten och intresset för gemensam tillståndsprövning hos närliggande kommuner	
2018 ÄN 1: Utredda införande av flexibel hemtjänst och ytterligare valfrihet i hemtjänst samt förebyggande insatser	
2018 ÄN 2: Genomför ett pilotprojekt med arbetstidsförkortning	

Rapportering uppdrag

Titel	Kommentar
2018 KS 1: Ta fram ett nytt målvärde för ökat bostadsbyggande	<u>Status:</u> Påbörjad Kommunens riktlinje i översiktsplanen för bostadsbyggande "färdigställande av minst 600 bostäder/år möjliggörs" ska utredas och eventuellt justeras. Underlag för bostadsbyggande från 1975 har tagits fram, och det är bara 1975, 1992 och de senaste åren 2015-2017 som tillskott av bostäder överstigit 600. Historiken har presenterats för den politiska ledningen. Enligt RUF 2050 finns ett behov av att enligt scenario "hög" bygga 750 bostäder om året i Haninge. Förslag till en eventuell justering av riktlinjen ska utarbetas under hösten.
2018 KS 2: Verka för att det byggs minst 200 billiga och klimatsmarta hyresrätter om året (tillsammans med Haninge Bostäder)	<u>Status:</u> Färdig Möjligheten att kunna styra Haninge bostäders byggande av hyresrätter är genom kommunal markanvisning. Hittills under året har inget nytt bostadsprojekt startat för Haninge bostäder, men för kommande projekt kommer det att tas i beaktande.
2018 KS 3: Utred när i tid som det kommer finnas behov av en skola med årskurs F-9 i Jordbro	<u>Status:</u> Ej påbörjad Planen är att genomföra uppdraget före årsskiftet. Uppdraget påverkas av att ta fram en helhetsplanering av alla 7-9 verksamheter i Västerhaninge-Handen-Vega då detta påverkar den totala kapaciteten.
2018 KS 4: Hitta mer företagsmark i kommunen	<u>Status:</u> Påbörjad En del av marken vid Fors trafikplats pekas ut i översiktsplanen som lämplig mark för företagsetableringar. Under våren har dialog pågått

	med en intressent om etablering i det området. Frågan är fortfarande högst aktuell och ett planuppdrag har utformats.
2018 KS 5: Säkra framtida kompetensförsörjning och aktualitetspröva personal-politiska programmet	<u>Status:</u> Påbörjad Utveckling av processer inom kompetensförsörjnings-områdena löper enligt plan. Åtagandet att implementera ledningssystem för systematisk kompetensförsörjning drivs under hösten 2018 inom stadsbyggnadsförvaltningen som pilotförvaltning. En första genomläsning av personalpolitiska programmet (PPP) har gjorts. Kommunstyrelseförvaltningen planerar att rapportera resultatet till kommunstyrelsen senare i höst.
2018 KS 6: Tillgängliggör kommunens lokaler för föreningslivet samt för större idrotts- och kulturarrangemang	<u>Status:</u> Försenad Det finns fler liknande uppdrag som handlar om lokaler för föreningslivet samt bidrag för detta. Kommunstyrelse-förvaltningen håller på med att skriva fram ett uppdragsdirektiv för dessa uppdrag och det planeras till kommunstyrelsen i oktober
2018 KS 7: Ta fram plan för investeringar i och underhåll av kommunens idrottsplatser och -hallar för alla kommundelar	<u>Status:</u> Ej påbörjad Kommunstyrelseförvaltningen har idag problem med egna resurser att kunna genomföra uppdraget. Uppdraget kommer att göras tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen och Tornberget. Risk för försening
2018 KS 8: Fortsätt planera för en ny simhall	<u>Status:</u> Påbörjad Slutrapporten om en förstudie om en ny simhall var uppe i kommunstyrelsen 2017-12-13 som beslutade att:

	1. Uppdra åt kommunstyrelseförvaltningen att i samråd med kultur- och fritidsförvaltningen påbörja programarbetet för en ny simhall i Västerhaninge centrum i enlighet med föreslagna avgränsningar. 2. Uppdra åt kommunstyrelseförvaltningen att utreda de ekonomiska förutsättningarna för olika alternativ av huvudmannaskap och återredovisa resultatet för kommunstyrelsen senast 2018-06-30. 3. Detaljplaneuppdraget beslutat av kommunstyrelsen 2017-08-28, § 210, i Västerhaninge centrum kompletteras med att det också skall inrymma en simhall. De ekonomiska förutsättningarna för olika alternativ av huvudmannaskap redovisas till kommunstyrelsen i oktober.
2018 KS 9: Införa heltid för alla inom Kommunals avtalsområde (personal inom kof, sof och äf)	<u>Status:</u> Färdig Syftet med att införa ”Heltid för alla som så önskar” avseende yrkesgrupperna fritidsledare, stödassistenter/ boendestödjare, undersköterskor och vårdbiträden är att skapa tryggare anställningar och bättre arbetsförhållanden, förbättra förutsättningar att attrahera och rekrytera nya medarbetare, liksom att motivera och utveckla redan anställda medarbetare. Effekten av erbjudandet i Haninge kommun innebar att 87 medarbetare, ca 30 procent, valde att tacka ja till en heltidsanställning. Uppdraget återrapporterades och godkändes av kommunstyrelsen den 27 augusti 2018.

2018 KS 10: Heltidsresan (utifrån en plan som sträcker sig fram till 2021)	<u>Status:</u> Påbörjad Projektdirektivet är godkänt i kommundirektörens ledningsgrupp.
2017 KS 1: Implementera barnkonventionen inför att konventionen blir lag	<u>Status:</u> Försenad Arbetet med implementeringen av barnkonventionen leds från kommunstyrelseförvaltningen i samarbete med barnrättsgruppen där representanter från samtliga förvaltningar och bolag medverkar. Kartläggning och analys pågår av befintligt barnrättsarbete i förvaltningar och bolag samt kommunövergripande. Två utbildningstillfällen med barnrättsgruppen har genomförts. Projektet är försenat jämfört med ursprunglig tidplan som beslutades 2017. Orsaken är resursbrist eftersom andra uppdrag inom kommunstyrelseförvaltningen har getts högre prioritet.
2017 KS 2: Ta fram handlingsplan för att motverka barnfattigdom	<u>Status:</u> Påbörjad En omvärldsanalys av begreppet barnfattigdom utifrån en nationell, regional och lokal bild har gjorts. Under 2000-talet har andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll sjunkit från drygt 17 procent till drygt 10 procent i kommunen. I jämförelse med rikets kommuner har Haninge rört sig i positiv riktning på en kommunranking. Nulägesbilden har redovisats i den politiska ledningen.
2017 KS 3: Verka för fler ungdomsbostäder	<u>Status:</u> Påbörjad

	30 procent av kommunens modulbostäder för nyanlända tilldelas ungdomar. De flesta boendena är inte klara, så exakta antalet redovisas i årsredovisningen.
2017 KS 6: Utveckla kulturstråk mellan Kulturparken och Rudans friluftsområde, förutsättningar att utveckla Kulturpark	<u>Status:</u> Påbörjad Två workshops har genomförts med berörda förvaltningar och Tornberget. Plan-, bygglovs- och kulturförutsättningar har gåtts igenom. Vid den tredje workshopen i september kommer föreningar att bjudas in.
2017 KS 8: Utreda flytt av Söderbymalmsskolan till Riksäppet (även GFN)	<u>Status:</u> Påbörjad Kommunstyrelseförvaltningen har presenterat en rapport till kommunstyrelsen i december. Då gav kommunstyrelsen förvaltningen i uppdrag att gå vidare och ta fram ett hyreskontrakt med hyresvärden om att hyra Riksäppet. Ärendet tas upp i kommunstyrelsen i oktober.
2017 KS 9: Ta fram strategi för mobility management	<u>Status:</u> Färdig Mobility management är ett koncept för att främja hållbara resor och påverka bilanvändningen genom att förändra resenärers attityder och beteenden. I samband med uppdraget från kommunfullmäktige genomfördes en översyn av olika styrdokument inom trafikområdet. På strategisk nivå saknas ett styrdokument som innehåller övergripande styrande principer för trafikplanering och utvecklingen av trafiken. Kommunstyrelseförvaltningen fick därför i uppdrag av kommunstyrelsen i februari 2017 att uppdraget skulle verkställas, dels genom att ta fram en trafikstrategi som innehåller alla trafikfrågor och

	transportslag samt ta fram en handlingsplan för hållbart resande. Trafikstrategin för Haninge kommun antogs i kommunstyrelsen den 28 maj 2018. Trafikstrategin är ett övergripande styrdokument som ska ge en samlad bild över Haninges långsiktiga ambition om hur trafiksystemet ska utvecklas. Trafikstrategin innehåller en målbild om att "resor i Haninge ska vara hållbara, trafiksäkra och tillgängliga". I sex målområden har mål preciserats. De sex målområdena är cykel, gång, kollektivtrafik, trafiksäkerhet, parkering och framkomlighet på väg. Trafikstrategin ska främst bidra till att uppnå uppsatta mål i klimat- och miljöpolitiska programmet samt kommunens översiktsplan.
2016 KS: Utvärdera internhyressystemet i syfte att se över, förbättra regler och öka samutnyttjande	<u>Status:</u> Påbörjad Utvärderingen är i princip klar och det återstår att skriva fram ärendet till kommunstyrelsen. Resultaten av utvärderingen rapporteras till kommunstyrelsen i oktober.
2016 KS: Utredda möjligheter att överdäcka pendeltågsstationen i Handen	<u>Status:</u> Färdig Förslag att flytta och gräva ner pendeltågsstationen har inte utretts inom stadsutvecklingsplanen. Förslaget skulle innebära stora kostnader för olika utredningar, exempelvis geotekniska, spårutredningar och riskanalyser. Att bygga hus ovanför spår är riskfyllt, kostsamt och det finns flera restriktioner. Den formella hanteringen med järnvägs- och detaljplan samt övriga tillståndprocesser skulle vara komplex och

	kostsam. En översiktlig bedömning är att de totala utredningskostnaderna handlar om mångmiljonbelopp.
2016 KS: Tillsammans med bostadsrättsföreningar kring gamla Nynäsvägen förtäta Haninge Centrum ytterligare	<u>Status:</u> Påbörjad Östra Folkparken, Nynäsvägen, får eventuellt en fortsättning av projektet men avvaktar pågående utredning för Nynäsvägens gestaltning. Detaljplanen för Örnens väg vann laga kraft 2017. Utbyggnad av infrastrukturen har upphandlats och arbete påbörjats. Markarbeten har påbörjats inom kvartersmarken.
2018 GFN 1: Utforma ett resursfördelningssystem som ger elever likvärdiga förutsättningar att nå kunskapsmålen för införande ht 2019	<u>Status:</u> Påbörjad Grund- och förskolenämnden har fastställt att resursfördelningssystemet i KF-uppdraget omfattar grundskolan. Nämnden har även uppdragit till utbildningsförvaltningen att ta fram direktiv för ett resursfördelningssystem för förskolan som tydligare fördelar resurser utifrån barnens olika förutsättningar och behov. Ärendet kommer att tas upp i nämnden i oktober 2018.
2018 GFN 2: Föreslå hur extra resurser kan fördelas till förskolor och skolor med särskilda utmaningar redan under läsåret 2018/2019, inom befintlig ram	<u>Status:</u> Påbörjad
2018 GFN 3: Öka lärartätheten i Haninges skolor	<u>Status:</u> Påbörjad Grund- och förskolenämnden har beslutat att utbildningsförvaltningen ska säkerställa att de resurser som tilldelas grundskolan i Mål- och budget 2018-2019 ska inrymma en ökning av

	lärartätheten. Förvaltningen ska redovisa resultatet för läsåret 2018/2019 jämfört med 2016/2017. Uppgifterna ingår i offentlig kommunstatistik som publiceras våren 2019 (dnr GFN 2017/339).
2018 GFN 4: Utredda hur alla barn ska kunna erbjudas heltid i förskolan med bibehållen kvalitet i verksamheten	<u>Status:</u> Påbörjad Utredningen ska presenteras för grund- och förskolenämnden i september 2018.
2018 GFN 5: Pröva konceptet mobil förskola för att främja utepedagogik och möta behov av förskoleplatser	<u>Status:</u> Påbörjad Buss levereras från Finland vecka 52, 2018.
2017 KS 8: Utredda flytt av Söderbymalmsskolan till Riksäppet (även GFN)	<u>Status:</u> Färdig En avrapportering av uppdraget om att flytta Söderbymalmsskolan till Riksäppet gjordes till kommunstyrelsen i december. Beslutet innebar att kommunstyrelseförvaltningen arbetar vidare med uppdraget att flytta Söderbymalmsskolan till Riksäppet samt att ta fram ett förslag till hyresavtal med Hemfosa.
2017 GFN 2: Utvärdera pilot för fritidsverksamhet Svartbäcksskolan (10-12 åringar)	<u>Status:</u> Påbörjad Verksamheten öppnade vid terminsstart hösten 2016 och har drivits som en pilotverksamhet. Utvärderingen begränsas till elever som har sin skolgång på Svartbäcksskolan, elevernas vårdnadshavare och personal i den öppna fritidsverksamheten.

	Utvärderingen skulle enligt utredningsdirektivet behandlas i grund- och förskolenämnden den 21 juni 2017. Rapporten är färdigställd från förvaltningen men har inte behandlats i nämnden. Ärendet flyttades till nämndens möte i oktober 2017 och därefter vidare till september 2018.
2017 GFN 3: Kultur på lika villkor för fler elever genom projekt Skapande skola (även KFN)	<u>Status:</u> Färdig Grund- och förskolenämnden har godkänt utredningen och plan för "Kultur på lika villkor" 2018-02-17. Utbildningsförvaltningen ska arbeta efter planen för kultur på lika villkor från och med hösten 2018 (dnr GFN 2017/6). Kultur- och fritidsnämnden fattade motsvarande beslut 2018-02-14.
2017 GFN 4: Ta fram plan för kompetenshöjande insatser för personal inom utbildningsförvaltningen	<u>Status:</u> Färdig Planen beslutades i grund- och förskolenämnden 2018-04-25. Planen har utformats så att behovet av kompetens-höjande insatser kontinuerligt identifieras, samordnas och omsätts till insatser, helt efter utredningsdirektivets angivelser. Förvaltningsledningen ges en tydlig och aktiv roll i arbetet. Förvaltningen börjar arbeta efter planen från och med augusti 2018 (dnr 2017/16).
2016 GFN: Arbeta fram IT-strategi som möjliggör en modern skola	<u>Status:</u> Påbörjad Nämnden har fastställt utredningsdirektiv 2017-12-20 som innebär att utgångspunkten är den nationella digitaliserings-strategin för skolväsendet (dnr GFN 2017/148)
2016 GFN: Ta fram skolstrukturplaner för de kommunalar som ännu inte har någon plan	<u>Status:</u> Påbörjad Kommunstyrelseförvaltningen ansvarar för uppdraget.

2018 GVN 1: Fortsätt driva bristyrkesutbildningar kombinerat med SFI	<u>Status: Färdig</u> Bristyrkesutbildning i kombination med SFI är etablerad i kommunen sedan 2016.
2018 GVN 2: Höj studieresultaten och kvaliteten inom gymnasiets introduktionsprogram för att fler ska klara sin gymnasieutbildning	<u>Status: Påbörjad</u> Omstrukturerad av individuellt alternativ genomförd från och med gymnasieantagningen 2018. Indelning efter framtida yrkesintresse genomförd på språkin introduktion. Fortbildningsinsatser planeras hösten 2018.
2018 GVN 3: Tillse att elever med problematisk skolfrånvaro från grundskolan får fortsatt stöd (även GFN)	<u>Status: Färdig</u> Nämnden har gett utbildningsförvaltningen i uppdrag att etablera ett stödteam för gymnasieelever med problematisk skolfrånvaro. Navigatorcentrum verkställer uppdraget. (GVN 2017/118).
2018 KFN 1: Erbjud Haninges barn sommarkollo på försök	<u>Status: Påbörjad</u> Haninges barn har under tre veckor i sommar erbjudits sommarkollo på försök. Kolloverksamheten har riktat sig till barn som gått ut årskurs 6, 7 och 8 och arrangerades på Gälö. Under varje vecka fick barnen möjlighet att uppleva sommaren i skärgårdsmiljö och välja mellan olika aktiviteter t.ex. bada, fiska, pyssla, dansa, skapa, olika sporter m.m. Sommarkollet arrangerades av Haninges fritidsgårdar och fritidsledare som fanns på plats dygnet runt under lägerveckorna. Flera av de aktiviteter som barnen kunde delta i skedde i samverkan med civilsamhället. Deltagande barn och personal har fått genomföra en utvärdering av verksamheten. Utvärderingen är en del av den

	slutrapport som kommer presenteras för kultur- och fritidsnämnden i oktober.
2018 KFN 2: Utöka fritidsgårdarnas öppettider under helger och lov	<u>Status:</u> Påbörjad Fritidsgårdarna i Haninge har genomfört en behovsanalys och utifrån det har en prioritering genomförts gällande vilka gårdar som ska ha utökade öppettider under helger och lov. Prioriteringen möjliggör att tillgängliga resurser används så effektivt som möjligt och riktas till områden där behoven är störst. Detta har lett till att fritidsgårdsverksamheten systematiskt har öppet i samband med lov, röda dagar och större helgdagar samt att aktivitetsutbudet har samordnats för att attrahera fler besökare vid dessa tillfällen.
2018 KFN 3: Ta fram en plan för underhåll och utveckling av kommunens badplatser	<u>Status:</u> Påbörjad Arbetet pågår. En översyn över behov vid kommunens badplatser har gjorts under sommaren avseende skyltning, sand och städning. Arbetet är kopplat till utvecklingen av friluftslivet som helhet. En lokal dykarklubb rensade botten vid alla badplatser i maj och juli.
2018 KFN 4: Öka kulturhusets funktion som attraktiv mötesplats mellan människor	<u>Status:</u> Påbörjad Arbetet har påbörjats och består av att ta fram ett kunskapsunderlag, bestående bland annat av omvärldsorientering samt invånares och civilsamhällets behov, för att utifrån det utforma kulturhusets ytbehov och funktioner så att det blir en attraktiv mötesplats.
2018 KFN 5a: Aktualitetspröva de kulturpolitiska och	<u>Status:</u> Färdig Kultur- och fritidsförvaltningen bedömer att det kulturpolitiska programmet är aktuellt och relevant. Uppföljning och utvärdering kommer att ske i

idrottspolitiska programmen	enlighet med kommunfullmäktiges beslut som beskrivs i programmet, det vill säga att en fördjupad uppföljning sker enligt plan 2019.
2018 KFN 5b: Aktualitetspröva de kulturpolitiska och idrottspolitiska programmen	<u>Status:</u> Påbörjad Kultur- och fritidsförvaltningen har följt upp programmet och fört dialog med föreningslivet för att fånga upp vad som är aktuellt för utformandet av ett framtida idrottspolitiskt program. Inriktning och fokusområden för ett nytt program är beslutat i styrgruppen och ett förslag på utkast finns.
2017 GFN 3: Kultur på lika villkor för fler elever gm projekt Skapande skola (även KFN)	<u>Status:</u> Färdig Utredningen som behandlar Kultur på lika villkor slutfördes under januari 2018. Kultur- och fritidsförvaltningen har deltagit aktivt i utredningsarbetet och utredningen togs upp för beslut i respektive nämnd i februari. För närvarande pågår arbete att integrera Plan för kultur på lika villkor i respektive förvaltning. Kulturombudsträffar med representanter för alla skolor F-åk9 har genomförts vid två tillfällen. Parallellt med detta ska under hösten 2018 en gemensam handlingsplan tas fram som beskriver vilket syfte kultur i skolan har, samt hur förvaltningarna planerar för och genomför kultur i skolan.
2017 KFN 1: Utveckla plan för bevarande av kulturarv och kulturmiljöer	<u>Status:</u> Påbörjad Kulturmiljöprogrammet antogs av kultur- och fritidsnämnden i mars 2018 med förslag till kommunfullmäktige att anta programmet. Kommunstyrelsen återremitterade programmet den 28 maj.

2018 SBN 1: Öka antalet färdiga detaljplaner och stärka arbetet att digitalisera plan- och bygglovsprocessen	<u>Status:</u> Påbörjad Digitaliseringen av plan och bygglovsprocessen pågår, bland annat har en ny e-tjänst för bygglov lanserats, digital arkivering för handlingar har införts samt att integration mellan bygglovssystemet och fakturahanteringsystemet är under uppsättning.
2018 SBN 2: Öka tryggheten i utemiljön genom fysiska åtgärder	<u>Status:</u> Påbörjad En viktig del är att förstärka belysning, klottersanera och avhjälpa felanmälningar och synpunkter. Stadsbyggnadsförvaltningen deltar i samverkansgrupper för Brandbergen respektive Jordbro, där andra förvaltningar och aktörer såsom fastighetsvärdar, polis och brandförsvaret ingår. Åtgärder framtagna i trafiksäkerhetsprogrammet utförs löpande. Inom projektet Entré Haninge stad, där trygghet i stadskärnan är i fokus, har en rapport och en handbok tagits fram för att möjliggöra ett kommungemensamt arbetssätt. Utanför norra pendeltågsuppgången vid Handens station planeras en temporär uppehållsplats i väntan på att den delen av stadskärnan ska färdigställas. Platsen ska stå klar till Fira det goda livet-festivalen den 8 september.
2018 SBN 3: Fortsätta arbetet med trafiksäkra skolvägar och cykelpassager	<u>Status:</u> Påbörjad Åtgärder fortsätter vid Hagaskolan och arbete är påbörjat vid Måsöskolan med kartläggning och åtgärdsförslag. Fysiska åtgärder är gjorda vid Vikingaskolan.

2018 SBN 4: Skapa en strandpromenad från Rudans gård till Kulturparken	<u>Status: Väntar</u> Ett möte angående strandpromenader har hållits för att belysa vilka strandskyddsfrågor som behöver utredas samt vattenverksamheten. Båda frågorna behöver handläggas genom strandskyddsdispensansökan på kommunen och eventuellt vattenverksamhetsansökan som handläggs av Länsstyrelsen. Om strandpromenadens konstruktion ska stå på sjöbotten så är det att beteckna som vattenverksamhet under byggnationen. Att handläggning och genomförande ska kunna ske under året är inte troligt. Kommande projekt med en större ombyggnad av Handenterminalen påverkar hela området och det bästa är att lägga in frågan om strandpromenad i det större detaljplaneprojektet för ny Handenterminal /Stationsvägen. Stadsbyggnads-förvaltningen kommer att utreda om man kan lägga strandpromenaden helt på land där strandskyddet i befintlig plan är utsläckt.
2018 SBN 5: Utreda lämplig placering av minst två nya små högkvalitativa parker i stadsmiljö	<u>Status: Färdig</u> Vid en analys av parkplanen, där nio befintliga kommunalparker pekas ut, kan man notera att det saknas parker i Norra Söderby/Vendelsöalm, norra Jordbro och östra Västerhaninge. Det finns även önskemål i Vega, där den planerade parken är liten i förhållande till behoven. Stadsbyggnadsförvaltningen har föreslagit följande platser som lämpliga att arbeta vidare med: - Biblioteksparken, dvs skogspartiet bakom kulturhuset. Genom att permanenta

ljusinstallationen, förädla skogs-karaktären med trädgårdsväxter och skapa sittplatser förstärks tryggheten i området, samtidigt som den vackra utblicken inifrån biblioteket förstärks.

- Mellanberg. Läget mellan Vega och Handen är strategisk ur rekreationssynpunkt. En park skulle kunna centreras runt den kulturhistoriska gårdsmiljön och samtidigt ansluta till dagvattendammarna och skogen med mycket höga naturvärden i områdets norra del.

- Vendelsömalmsgropen. Platsen upplevs idag som stor, ödslig och sliten. Här finns utvecklingspotential, gärna i samarbete med kultur- och fritidsförvaltningen.

-Västra Brandbergen. Klockarbergsparken och ödetomten i Brandbergens västra del skulle kunna utvecklas till en attraktiv park i linje med stadsutvecklingsplanen. Delarna inom ödetomten skulle kunna få en mer tillfällig, naturmässig karaktär.

- Ribby gård. Området består av skog/park med höga naturvärden som ger goda förutsättningar för en park. Platsen är även kulturhistoriskt intressant då Linné beskrivit ett besök han gjort där.

- Parkstråket. Utveckling av stråket: Rudan-Eskilsstråket-Eskilsparken-Slätmosse-Kvarnbäcksån-Höglundaparken-Jordbro Gravfält-Västerhaninge. Förutom att knyta samman flera parker ligger det i tiden att utveckla lek- och rörelsestråk som komplement till traditionella lekplatser. Delsträckan Kvarnbäcksån har inventeras ur tillgänglighetsperspektiv i projektet

	"Natur på lika villkor" och skulle kunna vara intressant att utveckla som ett eget projekt.
2017 SBN 1: Inkludera barnperspektiv i planbeskrivning till detaljplaner	<u>Status:</u> Påbörjad En grupp i stadsbyggnadsförvaltningen som jobbar med målet för god livsmiljö kommer att fram en arbetsrutin för att arbeta med sociala perspektiv och barnperspektiv. Att ta fram en skrivning/mall som hanterar barnperspektivet i planbeskrivningen ingår i uppdraget.
2017 SBN 3: Byggherrar tidigare in i detaljplaneprocessen för att korta ledtider (försöksverksamhet)	<u>Status:</u> Påbörjad Stadsbyggnadsförvaltningen ser över möjligheter till samsyn med byggaktörer tidigt i planprocessen. Det innebär att identifiera vilka de tidiga skedena är och vilka personer och roller som deltar; ex förtroendevald, planchef, stadsarkitekt, planarkitekter m.fl. Tanken är att byggherren tidigt ska förstå vilka utredningar som kommer behövas och om kommunen kommer ställa krav på kommunal service, vilket kan påverka exploateringen och i förlängningen ekonomin i projektet.
2017 SBN 2: Säkrare skolvägar i Haninge (även GFN)	<u>Status:</u> Färdig Arbetet under 2017 är klart och redovisat. Fortsatt uppdrag för 2018 avseende säkrare skolvägar finns.
2016 SBN: Ny övergång från stadskärnan till Rudan för bil-, gång- och cykelvägar	<u>Status:</u> Färdig I en utredning framgår att en övergång från stadskärnan till Rudan för bil-, gång- och cykelvägar, kräver avancerade konstruktioner för att ta hänsyn till naturreservat, fri höjd, konstruktionskrav, etc. Det krävs mer utredningar

	innan ett beslut kan fattas om att ta fram bygghandling, så som: - Detaljerad inmätning för att säkerställa nivåer och lägen för befintliga delar, - Geoteknisk undersökning för att klargöra markförhålland-en för att bestämma grundläggningsmetod för bron, - Studie av erforderliga ving- och stödmurskonstruktioner - Inventera pågående planer för kommunen och kollektivtrafik. Uppdraget anses slutredovisat och färdigt.
2016 SBN: Utredda nämndens taxor och jämföra med andra kommuner	<u>Status:</u> Påbörjad Beslut om höjning av plan- och bygglovstaxan har blivit fördröjt i kommunfullmäktige, men förslaget väntas komma upp i september och gälla från och med 1 oktober.
2018 SN 1: Skapa minst 150 arbetstillfällen tillsammans med övriga nämnder	<u>Status:</u> Påbörjad Socialförvaltningen har byggt upp strukturer för att tillsätta arbetsmarknadspolitiska anställningar för långtidsarbetslösa. Det gäller bland annat så kallade extratjänster. Från uppdragets start har förvaltningen medverkat till att 74 personer som varit långtidsarbetslösa fått anställning genom extratjänst på olika förvaltningar. Beroende på de långtidsarbetslösas behov har även andra arbetsmarknads-politiska anställningar erbjudits, så som skyddat arbete och trygghetsanställning. Totalt har 94 personer hittills fått en arbetsmarknadspolitisk anställning sedan uppdragets start.

2018 SN 2: Undersöka möjligheten och intresset för gemensam tillståndsprovning hos närliggande kommuner	<u>Status:</u> Påbörjad Socialförvaltningen har undersökt intresset för gemensam tillståndsprovning, omfattande myndighetsutövning enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, hos Tyresö och Nynäshamn kommun samt Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund. Kommunledningen i Tyresö kommun och socialnämnden i Haninge är positiv till att lämna ansvaret till Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund. Ärendet behandlas i respektive kommuns fullmäktige i september 2018. Ansvaret föreslås i förslag till beslut att övergå till Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund från 1 januari 2019. Förbundsdirektionen på Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund har ställt sig positiv till att överta myndighetsansvaret. Nynäshamn kommun ser fördelar med förslaget med vill avvakta till 2019.
2018 ÄN 1: Utredda införande av flexibel hemtjänst och ytterligare valfrihet i hemtjänst samt förebyggande insatser	<u>Status:</u> Försenad Utredning pågår och ärendet hanteras av nämnden i oktober.
2018 ÄN 2: Genomför ett pilotprojekt med arbetstidsförkortning	<u>Status:</u> Stoppad Av juridiska skäl har förvaltningen gjort bedömningen att uppdraget i dagsläget inte kan genomföras. Svarsskrivelse är tillställd kommunfullmäktige.

Redovisning av övriga uppdrag från fullmäktige

Kommunfullmäktige har gett nämnderna uppdrag i andra ärenden än genom Mål och budget. Dessa uppdrag ska genomföras. Återrapportering till fullmäktige görs i kommunens delårsrapport eller årsredovisning. Nedanstående uppdrag har återrapporterats och godkänts av berörd nämnd under 2018.

Motion om landmärken i Haninge city (KS 2015-69)

Kommunstyrelsen tog upp motionen vid sammanträdet i oktober 2015. I kommunstyrelseförvaltningens svar konstaterades vikten av landmärken beskrevs i utvecklingsprogrammet för regional stadskärna 2011. 2015 pågick två projekt som omfattade landmärkenas utformning och det andra om landmärkenas placering.

2015 arbetade kommunstyrelseförvaltningen m.fl. med att formulera ett varumärke för stadskärnan enligt handlingsplanen för 2015 (KS 285/2014). I juni 2015 fattade kommunstyrelsen beslut om att uppdra åt kommunstyrelseförvaltningen att ta fram förslag till stadsutvecklingsplan och genomförandeorganisation för stadskärnan (KS 2015/180). I arbetet kommer bland annat viktiga målpunkter och stråk att definieras. Med dem som utgångspunkt kan man sedan diskutera var man lämpligen placerar landmärken. Kommunstyrelsen beslutade att motionen ansågs besvarad vid sammanträdet den 12 oktober 2015.

Status: **Färdig**

Förslag till förändrad ledning och samordning av Haninge kommuns brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete (2016-09-12, § 252 och KS 2016/36)

Haninge kommuns brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete har nyligen förändrats avseende organisation, ledning och samordning. Med det nya

läget så bedrivs arbetet enligt kommunens styrmodell och är integrerat i ordinarie linjeorganisation.

Kommunstyrelsen ersätter BRÅ, kommundirektörens ledningsgrupp utgör styrgrupp. En strategisk samordningsgrupp finns etablerad för samordning av de aktiviteter som sker i förvaltningarna tillsammans med polisen, Tornberget, brandförsvaret och andra aktörer. Det arbetssätt som har inletts under året, har rönt intresse från flera grannkommuner och kommuner i landet. Många kommuner står i begrepp att förändra sitt traditionella BRÅ-arbete och gå mot en liknande modell som Haninge kommun har tagit steget till. Arbetet med ny ledning och samordning har återrapporterats till kommunstyrelsen som godkände rapporten i november 2017. För 2018 planeras återrapportering till kommunstyrelsen i november.

Status: **Färdig** (har övergått i ordinarie planering och uppföljning)

Motion om sexuella trakasserier i skolan (2017-02-13, § 4 och (KS 2016/98)

Grund- och förskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att återkomma med en kartläggning av förekomsten av sexuella trakasserier i grundskolan, gymnasieskolan och vuxenutbildningen i kommunen. Vidare ska nämnderna återkomma med en redogörelse för vilka åtgärder som vidtagits med anledning av sexuella trakasserier, till exempel avstängning.

Kartläggningen har omfattat anmälningar om kränkande behandling som inkommit till huvudmannen under vårterminen 2017 och avstängningsbeslut som fattats under läsåret 2015/2016 och 2016/2017 samt kontrollerat alla beslut om disciplinära åtgärder för att se om det kan finnas ytterligare fall som inte har anmälts till huvudmannen. Resultatet visar att sexuella trakasserier har förekommit i grund- och gymnasieskolan. Det bedrivs ett aktivt likabehandlingsarbete på skolorna och adekvata åtgärder sätts in när kränkningar och trakasserier upptäcks.

Båda nämnderna godkände kartläggningen. Grund- och förskolenämnden gav utbildningsförvaltningen får i uppdrag att särskilt belysa enheternas arbete för att förebygga sexuella trakasserier och ofredanden – inom uppdraget för ökad trygghet, jämte arbetet kring diskrimineringsgrunderna: kön- och könsöverskridande identitet eller uttryck och funktionsnedsättning.

Status: **Färdig** (motionen anses avslutat, nytt uppdrag från grund- och förskolenämnden pågår)

Delårsbokslut och prognos per 31 augusti 2018

Sammanfattning driftredovisning

I enlighet med ekonomi- och verksamhetsstyrregler samt beslutad tidplan för budgetuppföljningar 2018, lämnas per augusti ett delårsbokslut omfattande budgetuppföljning och prognos avseende drift och investeringar, finansiell rapport för kommunens likviditet samt resultat- och balansräkning för kommunen och koncernen.

Kommunens budgeterade resultat för 2018 var 114,3 mnkr, enligt beslut om Mål och budget 2018-2019 (KF den 12 juni 2017, § 169). Resultatöverföring av driftmedel från 2017 som fullmäktige beslutade om i maj på 33,7 mnkr finansierades genom ökade skatteintäkter med 31,0 mnkr med anledning av förbättrad skatteprognos, samt ett 2,7 mnkr lägre budgeterat resultat för 2018. Det innebar att kommunens budgeterade resultat efter resultatöverföringen sänktes från 114,3 mnkr till 111,6 mnkr (KF 2018-05-07, § 86).

I juni beslutade fullmäktige att fördela sammanlagt 2,5 mnkr (kultur- och fritidsnämnden 0,5 mnkr samt socialnämnden 2,0 mnkr) avseende insatser för ökad trygghet i och utanför skolan (KF 2018-06-11, § 101). Medlen finansierades av fullmäktiges reserv och påverkade inte kommunens budgeterade resultat, som fortsatt per juli är 111,6 mnkr.

Det bokförda resultatet för perioden är 130,0 mnkr, vilket är 18,4 mnkr bättre än budgeterat resultat 2018 (streckad svart linje nedan) men lägre än bokfört resultat för motsvarande period föregående år (157,6 mnkr).

Tillsammans prognostiserar nämnderna, inklusive fullmäktiges reserv, per augusti ett underskott på 4,6 mnkr, vilket är 15,0 mnkr bättre än föregående månads prognos. Den största förändringen i nämndernas sammanlagda prognos har skett inom fullmäktiges reserv. Den skattefinansierade verksamhetens prognos om underskott motsvarar 0,1 procent av årsbudget.

Finansförvaltningen har prognos om ett underskott på 18,6 mnkr efter fullmäktiges beslut om resultatöverföring av driftmedel från 2016 och 2017 (KF 2018-05-07, § 86), försämrad skatteprognos och ökade pensionskostnader. Prognosen är 8,6 mnkr sämre än förra prognosen.

Prognosen för kommunen som helhet är ett resultat på 88,4 mnkr vilket är 23,2 mnkr sämre än budgeterat resultat och 6,4 mnkr bättre än föregående prognos. Det prognosticerade resultatet motsvarar 1,9 procent av budgeterade skatter och generella statsbidrag (4 609,0 mnkr).

Nämnd/förvaltning	Nettoutfall perioden 201801-201808	Budget helår 2018	Prognos helår 2018	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse (%) mot budget helår	Föregående månads avvikelse mot budget	Skillnad jmf föregående månads avvikelse
Grund- och förskolenämnd	-1 160 610	-1 799 876	-1 799 876	0	0,0%	0	0
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	-288 049	-439 566	-438 666	900	-0,2%	300	600
Kommunstyrelse	-138 406	-222 631	-218 131	4 500	-2,0%	0	4 500
Kultur- och fritidsnämnd	-127 989	-204 050	-202 550	1 500	-0,7%	1 500	0
Socialnämnd	-595 562	-879 690	-902 690	-23 000	2,6%	-21 400	-1 600
Stadsbyggnadsnämnd	-80 292	-146 232	-145 232	1 000	-0,7%	0	1 000
Äldrenämnd	-515 360	-765 566	-767 566	-2 000	0,3%	0	-2 000
Revision	-568	-1 760	-1 760	0	0,0%	0	0
Valnämnd	710	-2 500	-2 500	0	0,0%	0	0
Södertörns Överförmyndarnämnd	1 215	0	0	0	0,0%	0	0
Södertörns upphandlingsnämnd	-220	0	0	0	0,0%	0	0
Kommunfullmäktiges reserv	0	-22 500	-10 000	12 500	-55,6%	0	12 500
S:a skattefinansierad verksamhet	-2 905 132	-4 484 371	-4 488 971	-4 600	0,10%	-19 600	15 000
Finansförvaltning	3 035 172	4 595 938	4 577 338	-18 600	-0,40%	-10 000	-8 600
Haninge kommun	130 040	111 567	88 367	-23 200		-29 600	6 400
Prognos 2018			88 367				

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Samtliga nämnder prognosticerar överskott eller nollresultat med undantag för socialnämnden som per augusti har lagt prognos om underskott på 23,0 mnkr och äldrenämnden som per augusti har prognos om underskott med 2,0 mnkr.

Månadsprognoser	feb	mar	apr	maj	jul	aug	sep	okt	nov	Resultat
Gfn	0	0	0	0	0	0	0			
Gvn	1 000	1 400	-900	1 300	300	900				
Ks	0	0	0	0	0	4 500				
Kofn	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500				
Sn	-13 100	-15 500	-18 200	-21 400	-21 400	-23 000				
Sbn	0	0	-2 000	0	0	1 000				
Än	0	0	0	0	0	-2 000				
Summa prognoser	-10 600	-12 600	-19 600	-18 600	-19 600	-17 100	0	0	0	0

Månadsprognoser nämnder och kommunstyrelse, redovisade i tkr. Ingen prognos görs i januari och juni.

Fullmäktige har en oförbrukad reserv på 22,5 mnkr, bland annat för att täcka eventuella avvikelser inom elevpengsystemet inom grund- och förskolenämnden. Prognosen för fullmäktiges reserv är, trots att faktiska elevvolymerna för hösten ännu är något osäkra per sista augusti, att reserven inte kommer att förbrukas fullt ut, utan att 12,5 mnkr kommer att finnas kvar vid årets slut. Prognosen för fullmäktiges reserv kan komma att förbättras ytterligare kommande månader.

Utöver den skattefinansierade verksamhetens prognoser är finansförvaltningens prognos ett underskott med 18,6 mnkr med anledning av fullmäktiges beslut om resultatöverföring av driftmedel från 2016 och 2017 (KF 2018-05-07, § 86), försämrad skatteprognos och ökade pensionskostnader. Prognosen är 8,6 mnkr sämre än föregående uppföljning per den sista juli.

I risk- och känslighetsanalyserna lyfts risker eller osäkerheter som, om de inträffar, kan komma att påverka det slutliga resultatet för året i både positiv och negativ riktning med utgångspunkt i nuvarande prognos. Sammanlagt för kommunen uppgår risk- och osäkerhetsfaktorer som kan komma att påverka resultatet positivt om de alla inträffar till 26,9 mnkr. Risker som kan påverka resultatet negativt om de alla inträffar uppgår till 51,9 mnkr.

Sammanfattning investeringsredovisning

Investeringarna till och med andra tertialen uppgår till 183,9 mnkr, varav 76,7 mnkr avser VA-investeringar. Investeringsbudget för 2018 är 487,4 mnkr varav VA 139,1 mnkr (inkluderat investeringsmedel överförda från tidigare år). Utfallet motsvarar 38 procent av årsbudget. Prognosen för året är att 74 procent av årsbudgeten för investeringar kommer att förbrukas. Redovisning av investeringsprojekten ligger under respektive nämndavsnitt nedan.

Investeringsredovisning (tkr)	Budget 2018	Utfall per 31 augusti 2018	Prognos 2018
Kommunstyrelsen	110 106	69 576	109 916
Äldrenämnden	21 490	1 527	10 190
Socialnämnden	6 322	1 899	4 200
Stadsbyggnadsnämnden	77 974	10 459	93 395
Grund- och förskolenämnden	51 741	1 643	47 271
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	8 000	708	1 417

Kultur- och fritidsnämnden	72 737	21 329	32 450
Summa	348 370	107 141	298 839
Summa VA	139 076	76 722	62 354
Totalsumma	487 446	183 863	361 193

Investeringar i kommunens verksamhetslokaler

Investeringar i verksamhetslokaler sker genom kommunens bolag, Tornbergets Fastighetsförvaltning AB. Kommunfullmäktige beslutade i juni 2013 om en investeringsprocess. Som en del av denna skall det i samband med delårsuppföljningar och i årsredovisning redovisas hur de investeringar som är beställda av Tornberget fortlöper. Redovisning och prognos för dessa investeringar finns under respektive nämnd.

Drift- och investeringsredovisning nämnder och styrelser

Kommunstyrelsen

Driftredovisning

Kommunstyrelsens ursprungliga budget för 2018 är 218,0 mnkr (KF 2017-06-12, § 169). Kommunstyrelsens budget har sedan reviderats med 4,6 mnkr i samband med överföring av överskott från 2017 (KF 2018-05-07, § 86).

Inklusive justeringen är kommunstyrelsens budget 222,6 mnkr.

Det ackumulerade utfallet för perioden är 138,4 mnkr, vilket är 8,6 mnkr (5,8 procent) lägre än den ackumulerade budgeten 147,0 mnkr. Avvikelsen mellan ackumulerat utfall och budget beror främst på periodiseringsdifferenser.

Inom kommunstyrelsen finns förtroendemannaorganisationen, kommunstyrelseförvaltningen och de gemensamma kostnaderna. Inom

förtroendemannaorganisationen finns ett överskott på 0,9 mnkr. Överskottet ligger främst inom kommunfullmäktige och kommunstyrelsens reserv.

Bedömningen är att överskottet kommer att minska något under hösten och prognosen för helåret 2018 är att ett överskott på 0,5 mnkr, vilket är 0,5 mnkr bättre än förra prognosen.

Kommunstyrelseförvaltningen visar på ett överskott på 6,2 mnkr per 31 augusti. Den stora avvikelsen jämfört med budget är IT kostnaderna, som ligger drygt 5,0 mnkr bättre än budget. Det finns dock en stor osäkerhet i utfallet. I övergången till nya driftsleverantören inom området finns en del kostnader som fortfarande diskuteras och enheten för digital utveckling har en nollprognos för IT.

Lokalförsörjningen redovisar ett underskott och prognosen är -2,0 mnkr, vilket är 2,0 mnkr bättre än förra prognosen. Vidare har kommunstyrelseförvaltningen haft vakanta tjänster under året, främst på grund av att det blir ett glapp mellan när en person slutar och när en nyanställd kan börja. Som en följd av att vissa tjänster har varit vakanta så har en del projekt blivit försenade. Utöver detta har det också funnits en svårighet att få tag i konsulter till några uppdrag.

Tillsammans innebär vakanser, försenade projekt och svårighet att få tag i konsulter att förvaltningen prognostiserar ett överskott på totalt 5,0 mnkr. Dock finns en viss osäkerhet i prognosen avseende om kostnader kommer före eller efter årsskiftet. Det innebär att kommunstyrelseförvaltningen har en total prognos om överskott på 3,0 mnkr.

De gemensamma kostnaderna har just nu ett överskott på 2,5 mnkr. En genomgång av skadeläget visar på ett prognostiserat överskott på 1,0 mnkr, vilket är 1,0 mnkr bättre jämfört med förra prognosen.

Risk- och känslighetsanalys

I driftredovisningen prognostiseras ett överskott på 4,5 mnkr. Det finns dock risk att några kostnadsposter kommer att avvika från prognosen. Lokalbanken redovisade ett underskott 2017. Prognosen för 2018 är också ett underskott. En förändring i verksamheternas behov kan innebära att lokaler sägs upp, vilket i sin tur kan innebära att budgeten 2018 för lokalbanken inte räcker till.

Inom exploateringsverksamheten är det budgeterat en viss fastighetsförsäljning som innebär realisationsvinster. Prognosen förutsätter att det sker försäljningar i enlighet med budget. Tidigare år har utfallet emellertid alltid blivit lite bättre än budget.

Det budgeteras varje år medel för att täcka självrisker inom budgetposten gemensamma kostnader. Beroende på antalet skador kan utfallet för året bli både bättre och sämre än budget. IT-kostnaderna ligger just nu bättre än budget. Det finns en osäkerhet i prognosen och bedömningen är att det finns en positiv risk i detta upp mot 4,0 mnkr.

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Lokalförsörjningen	0	-2 000
Exploateringsverksamheten	5 000	0

Försäkringsskador	1 000	-1 000
IT-kostnader	4 000	0
Summering:	10 000	-3 000

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Prognos

Den totala prognosen för kommunstyrelsen är ett **överskott på 4,5 mnkr.**

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2018	Förändring
Förtroendemannaorganisationen	0	500	500
Försenade projekt, svårighet att få konsulter samt vakanser m.m.	0	5 000	5 000
Lokalförsörjning	0	- 2 000	-2 000
Försäkringsskador	0	1 000	1 000
Summa Prognos	0	4 500	4 500

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Investeringsredovisning

Kommunstyrelsens ursprungliga budget för 2018 är 79,0 mnkr.

Kommunstyrelsens investeringsbudget har reviderats samband med överföringar från 2018 med 16,6 mnkr (KF 2018-04-16 § 62). Vid KS 2018-04-23 § 83 beslutades en budget för Ornö skola på totalt 19,6 mnkr och det är kommunen som skall bokföra denna investering. Vidare har kommunstyrelsen tagit beslut om att ianspråkta investeringsreserven vid fyra tillfällen; 2018-01-29 § 9, konstgräsplan Brandbergen 1,0 mnkr, 2018-04-23 § 97, Åtgärder för ökad trygghet 2,0 mnkr, 2018-06-13 § 141, nya Åbyskolan samt 2018-08-27 § 180,

evakueringskostnader Tungelstaskolan hus A. Efter justeringarna är kommunstyrelsens investeringsbudget 110,1 mnkr. Det sammanlagda utfallet på investeringarna till och med augusti 69,6 mnkr. Utfallet innebär att 63 procent av budgeten förbrukats.

Några investeringar med underskott kan hänföras till lokalförändringar. Det är främst evakueringskostnader i samband med ombyggnationer. Dessa kostnader finns budgeterade i respektive projekt som kommunfullmäktige har beslutat. Dock har revisorerna haft synpunkter på att aktivera evakueringskostnader i ombyggnadskostnaderna som Tornberget tidigare gjort. Dessa kostnader kommer från 2016- och 2017 att aktiveras hos kommunen. För nya projekt fr.o.m. 2018 är evakueringskostnaderna budgeterade.

Prognosen totalt för kommunstyrelsen är 109,9 mnkr vilket är i nivå med budget. I prognosen beräknas att den återstående investeringsreserven kommer att förbrukas under året.

Projekt	Utfall Jan – Aug 2018	Budget helår 2018	Utfall % av budget	Prognos helår 2018
IT investeringar	25 165	25 621	98%	27 500
Investeringar i kommunhuset	14	250	6%	14
Värmesensorer för egendomsskydd		250	0%	250
Investeringsreserv		16 900	0%	16 900
Vattenplan	157	16 838	1%	500
Uppdatering intranätet	147	146	101%	147
Förstudie verksamhetssystem SN/ÄN		1 254	0%	200
Integration sjukfrånvaro		500	0%	200
E-arkiv	13	2 353	1%	500
Åby 1:27		3 044	0%	500
Nya Åbyskolan 1:206	2 235	-860		3 095
Evakuering Vikingaskolan	11 144	-19 822	-56%	11 500
Inventarier Årsta slott	584			584
Evakuering Söderbymalmsskolan		-2 102	0%	0

Evakuering fsk Tallen	1 293	-1 377	-94%	3 000
Infartsparkering Sågen		891	0%	0
Evakuering Ribby fsk		-140	0%	0
Evakuering Parks fsk	373	12 921	3%	2 000
Evakueringskostnader Vendelsömalm	4 190	7 164	58%	5 000
Söderbymalmsskolan till Riksäpplet		-12	0%	0
Evakuering Gladan		-556	0%	0
Evakuering Lida förskola		-757	0%	0
Jordbro kultur och föreningshus upprustning	1 624			1 624
Markvärmelager Torvalla	15 409	23 000	67%	23 000
Nya Fredrik/rest kostnader Söderbymalm 8:2	470			470
Ekav Tungelsta skola A-hus	142	5 000	3%	142
Måsöskolan permanent	1 220			1 220
Återställning Fsk Duvan	395			395
Ornö Skola	326	19 600	2%	6 500
Tungelsta utökning inom F-6	1 140			1 140
Ribbyskolan utökning inom F-6	651			651
Åby Entré inventarier och utrustning	222			222
Renovering Haga 1 och Haga 2	561			561
Måsöskolans evakuering	548			548
Övriga evakueringar	1553			1553
Summa Investeringsprojekt	69 576	110 106		109 916

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr)

Stadsbyggnadsnämnden

Driftredovisning

Nämndens ursprungliga beslutade budgetram för år 2017 uppgick till 139,0 mnkr. Nämndens budget har sedan reviderats med 7,2 mnkr efter beslut (KF

2018-05-07 § 86) om överföring av överskottsmedel. Inklusiva justeringar är nämndens budget per april 146,2 mnkr.

Det ackumulerade utfallet för perioden är 80,3 mnkr vilket motsvarar 54,9 procent av årsbudgeten. Resultatet är 13,1 mnkr bättre än periodens budget vilket motsvarar 14,0 procents avvikelse.

Flera avdelningar redovisar både lägre intäkter och lägre kostnader för perioden januari till augusti. Framflyttade åtgärder på grund av fördröjd upphandling är orsaken till de lägre utfallet jämfört med budget för köp av tjänster. Prognosen för helåret är att resultatet beräknas bli 1,0 mnkr bättre än budget för 2018.

Risk- och känslighetsanalys

Färre inkommande ärenden av nybyggnadskartor, husutsättningar och lägeskontroller mot normalt under perioden januari till augusti kan sänka årsnivån på intäktssidan.

Skadeståndsanspråk på grund av översvämningar tidigare år kan leda till utbetalningar under innevarande år.

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Färre antal nybyggnadskartor, husutsättningar och lägeskontroller inom lantmäteri	0	-1 000
Vatten och avlopp skadeståndsanspråk från försäkringsbolag pga. översvämningar från 2015	0	-4 000
Nämndens reserv oförbrukad	2 400	0
Summering:	2 400	-5 000

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Prognos

Helårsprognosen i delårsbokslutet är sammanlagt ett överskott på 1,0 mnkr. Färre antal bygglov och färre stora bygglov hittills under året samt lägre nivå på taxan än planerat har och kommer fortsättningsvis att påverka intäktsnivåerna negativt. Även högre kostnader än budget för ledning och styrning gör att prognosen är 2,0 mnkr sämre än budget inom bygglov.

Ökade parkeringsintäkter under perioden januari till augusti beräknas ge positiv helårseffekt på cirka 2,0 mnkr.

Lägre kostnader än budget inom Park och natur på grund av vakanta tjänster och färre utförda uppdrag ger en årsprognos om överskott på 1,0 mnkr.

Prognos, specificerad	Föregående		Förändring
	månads prognos	Prognos helår 2018	
Bygglov, minskade intäkter	-2 000	-2 000	0
Trafik, ökade parkeringsintäkter	2 000	2 000	0
Park och natur, minskade kostnader	0	1 000	1 000
Summa Prognos	0	1 000	1 000

Tabellen redovisad i tkr

Investeringsredovisning

Nämndens ursprungliga investeringsbudget enligt Mål och Budget för år 2018 uppgick till 167,1 mnkr. Efter överföring av oförbrukad investeringsram från år 2017 på 49,9 mnkr enligt beslut i fullmäktige uppgår ramen till 217,1 mnkr (KF 2018-04-16 § 62).

Utfallet visar på en förbrukning på 87,2 mnkr per augusti vilket motsvarar 40 procent av 2018 års sammanlagda investeringsbudget. Prognosen visar på en förbrukning på 155,7 mnkr vid årets slut vilket motsvarar ett utfall på 71,8

procent av budget på grund av framflyttade och omprioriterade projekt, se vidare investeringsredovisning per projekt nedan.

Projekt	Utfall Jan - Aug 2018	Budget Helår 2018	Utfall % av Budget	Prognos 2018
52018 - Fordon och maskiner 2018	2 244	6 000	37,4%	6 000
54294 - Mindre maskiner, Park	257	880	29,2%	880
58319 - Ortofoto	0	800	0,0%	900
58321 - Nytt kart-GIS system	0	518	0,0%	0
58323 - E-tjänst för bygglov	38	617	6,2%	617
58324 - 3D modell	0	1 000	0,0%	1 000
63115 - VA-verk och anläggningar	1 447	6 000	24,1%	3 000
63119 - Ombyggnation Dalarö RV	63	1 600	3,9%	500
63206 - Fors framtid	1 813	12 500	14,5%	7 100
63300 - Ledningsförnyelse	3 469	18 300	19,0%	18 300
63418 - Huvudledningar	52 398	62 476	83,9%	63 000
63501 - MINDRE NY - OCH OMBYGGNADER, VA	1 834	4 000	45,9%	4 000
63502 - VA-utbyggnad Dalarö	10 258	11 000	93,3%	12 500
63514 - Dagvatten, åtgärdsplan	592	6 700	8,8%	10 500
63546 - VA-utbyggnad Årsta Havsbud	2 385	2 000	119,3%	2 500
63597 - VA-utbyggnad Tungelsta	188	7 500	2,5%	500
63606 - VA-utbyggnad Vendelsö	210	2 000	10,5%	250
63610 - Klimatanpassningsåtgärder, VA	0	1 500	0,0%	100
63613 - VA-utbyggnad Västerhaninge	0	500	0,0%	500
63900 - Va-serviser	2 065	3 000	68,8%	3 000
64235 - Lekplatsupprustning & handikappanpassn.	0	3 407	0,0%	0
64256 - Parkupprustning	596	2 665	22,4%	1 665
66131 - Trafiksäkring/handikappanp. övergångstätter	0	1 687	0,0%	1 687
66140 - Busshållplatser, tillgänglighet	0	1 300	0,0%	1 300
66143 - Arbeten enligt cykelplan	2 955	6 561	45,0%	6 561
66144 - Gångbana	173	2 739	6,3%	2 739
67221 - MINDRE NY - OCH OMBYGGNADER	792	2 000	39,6%	2 000
67225 - Utbyte belysningsarmaturer	0	450	0,0%	450
67235 - Diverse mindre utrustning	0	250	0,0%	250
67239 - Brounderhåll och förnyelse	46	5 000	0,9%	100
67246 - Huvudgata Vendelsö/Sågen	0	12 100	0,0%	0
67252 - Renovering pir, Askfatshamnen	3 122	4 500	69,4%	3 250
67253 - Strandpromenad Rudan	90	10 000	0,9%	100
68102 - Poseidons Torg	146	15 500	0,9%	500
Summa I - Investeringsprojekt	87 181	217 050	40,2%	155 749

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr)

Kommentarer till avvikelser:

- 63115 Prognosändring till 3,0 mnkr. Totalramen på 6,0 mnkr är baserad på reinvestering av pumpstationer, försenad upphandling föranleder prognosändringen.
- 63206 Entreprenad hinner ej påbörjas under kv 4, återstående medel nyttjas under år 2019.

- 63300 Kan behöva överskrida budget pga. akuta åtgärder, ökad omfattning även under år 2019 förväntas.
- 63502 Ökade utgifter för projektet Schweizerdalen.
- 63514 Ökade utgifter för projektet Dammträsk efter upphandling.
- 63597 Uppstart av projektering och entreprenad av del projekten Bäckvägen eventuellt försenad pga. upphandling.
- 63610 Delar av projekten påbörjas i år och kommer att fortsätta under år 2019.
- 63613 Försenat bland annat pga resursbrist interna- och externa konsulttjänster.
- 64235 Temalekplats i Tungelsta trädgårdspark: Upphandlingen avbröts i april, då ingen anbudsgivare bedömdes som kvalificerad att gå vidare till steg två. En tidplan för den nya upphandlingen är lagd och projektet kommer inte genomföras under 2018.
- 67239 Förs över till år 2019 pga. avbruten upphandling och ökade anbudskostnader (budget räcker ej i år)
- 67246 Projektet framflyttat styrs av mark- och exploateringsavdelningen inom kommunsstyrelseförvaltningen
- 67252 Projektet 1,2 mnkr billigare än förväntat, slutbesiktning kvarstår.
- 68012 Huvuddelen av projektet kommer under 2019, endast intern och extern konsulttimmar under 2018.

Grund och förskolenämnden

Driftredovisning

Grund- och förskolenämndens budgetram för 2018 uppgick ursprungligen till 1 782,5 mnkr men utökades i maj för resultatöverföring av driftmedel från 2017 (KF 2018-05-07 § 86). Därmed uppgår nämndens budget för 2018 till 1 799,9 mnkr, en nettoökning med 17,4 mnkr jämfört med nämndens ursprungliga budget.

Det ackumulerade nettoutfallet uppgår till 1 160,6 mnkr (64,5 procent av årsbudget), vilket är 2,6 procent lägre än periodiserad årsbudget som uppgår till 1 191,0 mnkr. Detta innebär en positiv budgetavvikelse på 30,4 mnkr till och

med augusti månads utfall. I den ackumulerade budgetavvikelsen ingår ett överskott i elevpengsystemet med 4,4 mnkr.

Risk- och känslighetsanalys

Risk- och känslighetsanalysen ska återge faktorer som kan komma att påverka årets resultat utöver vad som redan är beaktat i årsprognosen. Per augusti månads utfall görs fortsatt bedömningen att det finns en risk för att det kan komma att vara förskolor som redovisar underskott för helåret 2018 som en följd av allt för lågt prognostiserade överskott under våren 2018. Dessa överskott är avsedda att täcka de lägre intäkterna under hösten inom förskolan för att bland annat skapa förutsättningar för en oförändrad organisation mellan vår och höst. Det finns också en viss osäkerhet hos ett antal grundskolor och deras förutsättningar för en ekonomi i balans för helåret 2018, vilken per augusti månads budgetuppföljning beaktas i risk- och känslighetsanalysen. Bedömningen sammantaget är att risken som ännu inte beaktats i årsprognosen nedan ligger i intervallet 0,0 till - 2,0 mnkr.

Kommentar risk- och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Underskott inom förskoleverksamheten	0	-1 000
Underskott inom grundskoleverksamheten	0	-1 000
Summering:	0	-2 000

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Prognos

Helårsprognosen efter augusti månads utfall är oförändrat ett nollresultat. Årsprognosen utgår från att eventuella över- eller underskott inom elevpengsystemet fullt ut regleras, dvs. är kostnadsneutralt för nämnden i

årsbokslutet för 2018. Risk- och känslighetsanalysen per augusti visar att det i dagsläget finns en negativ risk i intervallet 0,0 till -2,0 mnkr för helåret 2018.

Prognos per verksamhetsområde	Föregående månads prognos	Prognos helår 2018	Förändring
Eleversättningar GFN – elevpengsystem	0	0	0
Central förvaltning och nämnd	4 865	6 215	1 350
Modersmålsverksamhet	0	0	0
Central stödavdelning (CSA)	0	0	0
KTT	-100	-100	0
Förskolor kommunal regi	-641	-1 691	-1 050
Grundskola år F-6 kommunal regi	-2 446	-3 296	-850
Grundskola år F-9 kommunal regi	-1 678	-1 128	550
Summa Prognos	0	0	0

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Investeringsredovisning

I kommunfullmäktiges Mål och budget för 2018 tilldelades grund- och förskolenämnden 27,8 mnkr i investeringsbudget för inventarier och utrustning till objektsspecifika investeringsprojekt samt 6,0 mnkr i ej fördelade investeringsmedel för tillkommande verksamhetsanpassningar under året. Kommunstyrelsen beslutade 2018-04-23 (§ 97) att utöka nämndens investeringsram med 2,0 mnkr för åtgärder för ökad trygghet i och utanför skolan. Totalt har nämnden tilldelats 35,8 mnkr i investeringsmedel för 2018. Nämnden hemställde i årsbokslutet 2017 till fullmäktige att tilldelade men oförbrukade investeringsmedel på 15,9 mnkr i sin helhet skulle överföras till

2018 års investeringsbudget vilket, fullmäktige godkände och fattade beslut om överföringen i april (KF 2018-04-16 § 62). Därmed disponerar nämnden totalt 51,7 mnkr i investeringsbudget under 2018.

Nettoutfallet innevarande år för pågående investeringsprojekt uppgår till 1,6 mnkr vilket motsvarar 3,2 procent av disponibel investeringsbudget.

Investeringsprojekt med negativt utfall innevarande år beror på omförelse av upparbetade kostnader tidigare år som i ett initialt skede bokades på nämnden men som ska belasta lokalförelseenheden. Det prognostiserade utfallet, ackumulerat till och med helåret 2018 uppgår till 47,3 mnkr.

I nedanstående tabell redovisas nämndens investeringsprojekt för pågående investeringsprojekt tillsammans med beslutad investeringsbudget enligt fullmäktiges Mål och budget för 2018.

Projekt	Ack. projektbudget	Disponibel budgetram 2018	Ackumulerat Utfall t o m 2018-08	Varav utfall innev. Ar	Utfall % av Budget Helår	Prognos utfall helår 2018
26142 - Måsöskolan permanent	3 443	2 944	1 167	289	9,8%	3 443
26151 - Orrö Skola	65	-64	65	75	-118,1%	65
26160 - Tungelsta utökning inom F-6	1 267	1 214	234	90	7,4%	1 267
26161 - Ribbyskolan utökning inom F-6	8 800	6 650	1 631	853	12,8%	4 000
26162 - Aby Entré inventarier och utrustning	2 000	1 005	985	223	22,2%	1 200
26163 - Utökning förskolekapacitet, Jordbro	1 000	1 000	0	0	0,0%	500
26164 - Skogslindens förskola inv./utr	2 000	1 316	1 375	-691	-52,5%	2 000
26174 - Sovaltaner förskolor	4 000	3 958	102	-59	-1,5%	4 000
26177 - Upprustning inventarier Vendelsömalmskolan	3 000	2 662	513	-175	-6,6%	1 500
26180 - Ny förskola Vargberget	2 000	2 000	871	-871	-43,6%	2 000
26181 - Nedkyllningskäp Muskö	154	-52	154	-102	196,2%	154
26184 - Förskolan Duvan inventarier och utrustning	1 500	137	1 364	313	228,5%	1 500
26186 - Utökning förskola Alprosen Vega	500	125	319	56	44,8%	500
26189 - Renovering Haga 1 och Haga 2	3 018	3 018	114	28	0,9%	3 018
26193 - Mobil förskola	3 500	3 500	0	0	0,0%	7 000
26195 - Åskande Tungelsta skola klassrumsmöbler	46	-53	0	99	-186,8%	0
26200 - Verksamhetsanpassningar paviljong Måsöskolan	375	375	200	-200	-53,3%	375
26201 - Inköp av inventarier paviljong Måsöskolan	300	300	12	-12	-4,0%	300
26203 - Åskande Söderbymalmskolan	355	261	352	-258	-98,9%	352
26204 - Aspen-Nattverksamhet	50	50	28	-28	-56,0%	50
26205 - Åskande Skärgårdsskolorna	800	800	744	-744	-93,0%	800
26208 - Ribbybergsskolan inventarier (åskande)	120	120	130	-130	-108,3%	130
26211 - Inventarier Ribbybergsskolans kök	1 000	1 000	0	0	0,0%	500
26212 - Inventarier Tallen	2 700	2 700	0	0	0,0%	0
26213 - Tillagningskök Piren	100	100	0	0	0,0%	100
26216 - Evakuering fsk Tallen	1 000	1 000	0	0	0,0%	1 000
26217 - Kvarnbäcksskolan klassrumsmöbler åk F (åskande)	250	250	39	-39	-15,6%	250
26218 - Tungelsta skola klassrumsmöbler & inredning (åskande)	266	266	253	-253	-95,2%	266
26219 - Åskande Ribbybergsskolan (inventarier åk 4)	200	200	0	0	0,0%	200
26220 - Ökad trygghet i och utanför skolan	2 000	2 000	0	0	0,0%	2 000
26915 - Vikinga nybyggnation	8 800	7 498	657	3 179	42,4%	8 800
29999 - Övriga investeringsprojekt - ej fördelade invest.medel	0	5 461	0	0	0,0%	0
Summa I - Investeringsprojekt	54 610	51 741	11 308	1 643	3,2%	47 271

Tabellen redovisas i tkr

- 26142 *Måsöskolan, permanent*
 Investeringskostnader i samband ombyggnationen och utökningen av kapaciteten på Måsöskolan inkl inventarier och utrustning.
- 26151 *Ornö skola, inventarier och utrustning i samband med ombyggnation*
- 26160 *Utökning årskurs F-6 i Tungelsta, inventarier och utrustning*
 Investeringskostnader i samband med den planerade utökningen av kapaciteten på Tungelsta skola inkl inventarier och utrustning i samband med att skolans kök byggs om under 2018.
- 26161 *Ribbyskolan, inventarier och utrustning i samband med utökning inom F-6*
 Investeringsbudgeten för denna utökning är avsedd för inventarier och utrustning till den nya organisationen som beräknas tas i drift till läsåret 17/18 med årskurs F-2 och därefter en successiv utökning med en årskurs per år till årskurs 6.
- 26162 *Förskola Åby entré, inventarier och utrustning*
- 26163 *Jordbro, inventarier och utrustning i samband med utökning av förskolekapacitet*
 Investeringsbudgeten för denna utökning av tre förskolaavdelningar är avsedd för inventarier och utrustning som beräknas tas i drift 2019-2020. Det här investeringsprojektet är tillsvidare vilande.
- 26164 *Skogslindens förskola, inventarier och utrustning*
 Investeringsbudgeten för denna volymökning är avsedd för inventarier och utrustning som beräknas tas i drift 2018.
- 26174 *Sovaltner förskolor*
 Arbetet med införandet av sovaltner beräknas pågå fram till och med 2021.
- 26177 *Inventarier och utrustning, upprustning Vendelsöalmsskolan*
- 26180 *Förskolan Vargberget i Ribby, inventarier och utrustning*

Avser investeringsbudget för inventarier och utrustning för den nya förskolan i Åby som delvis ersätter Parks förskola.

26181 *Nedkylningsskåp, köket på Muskö skola*

26184 *Duvans förskola, inventarier och utrustning*

Investeringsbudgeten för denna volymökning är avsedd för inventarier och utrustning i samband med att förskolan tas i drift från och med hösten 2018.

26186 *Inventarier och utrustning nya avdelningar förskolan Alprosen i Vega*

Avser inköp av inventarier och utrustning i samband med att Alprosens

förskola i Vega utökas med tre avdelningar i december 2018.

26189 *Renovering Haga 1 och Haga 2, inventarier och utrustning*

Investeringsbudgeten för denna volymökning är avsedd för inventarier och utrustning i samband med att skolan renoveras och byggs om.

26193 *Mobil förskola*

Avser inköp av förskolebuss.

26200 *Verksamhetsanpassningar paviljong Måsöskolan till förskoleverksamhet*

Avser verksamhetsanpassningar inom- och utomhus i samband med att bottenplanet på den inhyrda paviljongen på Måsöskolan anpassas för förskoleverksamhet under vintern 2018-2018.

26201 *Inköp av inventarier paviljong Måsöskolan till förskoleverksamhet*

Avser inköp av inventarier och utrustning i samband med att bottenplanet på den inhyrda paviljongen på Måsöskolan anpassas för förskoleverksamhet under vintern 2018-2019.

26203 *Söderbymalmsskolan kameraövervakning och elevbänkar*

26204 *Aspen nattverksamhet*

26205 *Skärgårdsskolorna möbler och utrustning*

26208 *Ribbybergsskolan möbler och utrustning*

26211 *Inköp av inventarier Ribbybergsskolans kök*

26212 *Inköp av inventarier förskolan Tallen*

- 26213 *Tillagningskök Piren*
Avser inköp av inventarier och utrustning till förskolan Piren.
- 26216 *Evakuering förskolan Tallen*
- 26217 *Kvarnbäcksskolan klassrumsmöbler åk F (äskande)*
Kapitalkostnaderna betalas av beställande resultatenhet.
- 26218 *Tungelsta skola klassrumsmöbler och inredning (äskande)*
Kapitalkostnaderna betalas av beställande resultatenhet.
- 26219 *Ribbybergsskolan klassrumsmöbler åk 4 (äskande)*
Kapitalkostnaderna betalas av beställande resultatenhet.
- 26220 *Ökad trygghet i och utanför skolan*
I kommunen finns mål, nämndstrategier och styrdokument med koppling till barns och ungas trygghet i och utanför skolan. Inom ramen för dessa genomförs många åtgärder för en skol- och fritidsmiljö som är säker och trygg. Kommunstyrelseförvaltningen har på uppdrag av den politiska ledningen gjort en sammanställning av ovan nämnda mål, strategier och befintliga åtgärder. Under utredningen har framkommit att verksamheterna har identifierat behov av vissa ytterligare trygghetsskapande åtgärder, varför kommunstyrelseförvaltningen föreslår kompletterande åtgärder att genomföra under en fyraårsperiod, med start 2018.
Exempel på åtgärder som genomförs idag är Ungsam, Origo, trygghetsteam, rastverksamhet, projektet säkra skolvägar, sommarskola, skollovsaktiviteter och nattvandring. Det identifierade behovet av ytterligare åtgärder avser bland annat trygghetsteam med fältresurser, extratjänster för att öka vuxennärvaron, kamratstödjare, passersystem, högtalarsystem och fortbildning i säkerhet för berörda verksamheter.
- 26915 *Vikingaskolans ombyggnation, inventarier och utrustning*
- 26999 *Tilldelad men ej förbrukad investeringsbudget*
Avser ackumulerad summa av tilldelad men ej fördelad investeringsbudget för nämnden avseende tillkommande verksamhetsanpassningar.

Investeringar, genomförda av Tornberget

Investeringsobjekt	Budget		Uppföljning/ kommentar
	Totalt	(mnkr)	
Kolartorp 3 förskola, nybyggnation	0,0	0,0	Avtal är tecknat med SBG Byggen AB om försäljning av mark för uppförande av en förskola med 6 avdelningar. Förskolan är tänkt att drivas av Norlandia/ Kids 2 Home. Byggnation pågår. Verksamheten planerad att starta i januari 2019.
Vikingaskolan, rivning och nybyggnation	263,0	263,0	Produktion klar, verksamheten inflyttad. Slutbesiktning genomförd. Ekonomisk slutredovisning kvarstår
Mäsöskolan	104,0	88,5	Klar. Slutbesiktning genomförd. Mindre tillägsarbeten pågår. Ekonomisk slutredovisning återstår.
Tungelsta skola kök	20,0	17,3	Slutbesiktning är genomförd och godkänd. Ekonomisk slutredovisning återstår.
Vargbergets förskola (ersätter del av Park/ Karusellen)	67,0	67,0	Klar, slutbesiktning genomförd, verksamheten inflyttad, ekonomisk slutredovisning kvarstår
Förskola vid Åby entré (ersätter del av Park/ Karusellen)	0,0	33,0	Förskola med 6 avdelningar i bottenvåning på bostadshus. Försenad, produktion ännu ej startad.
Vendelsömalmskolan	242,0	242,0	Renovering av hus E genomförd. Produktion av nya hus G klar, slutbesiktning genomförd, verksamheten inflyttad. Renovering av hus A, B och C kommer att ske etappvis. Projektering av hus A pågår, förfrågan entreprenad september 2018. Beräknad byggstart jan 2019 Upphandling av evakueringspaviljongerklar, avtal klart. Bygglov insänt. Rivning av hus D är slutförd.
Utökning F-6 Skola i Handen	0,0	0,0	Avtal har tecknats med Turbinen AB avseende köp av skol- och förskoletomten i den nya detaljplanen på Örnens väg. Skolan och förskolan kommer att drivas av Academedia AB och planeras vara klara till höstterminen 2019.
Åbyskolan	213,8	213,8	Avtal med entreprenör tecknat, bygglov insänt, detaljprojektering pågår.
Skogslindens Förskola (vid Ribbyskolan)	60,0	60,0	Klar, slutbesiktning genomförd, verksamheten inflyttad, ekonomisk slutredovisning kvarstår
Ribbyskolan F-6 (Ribby 3)	208,7	208,7	Omtag har skett och förprojektering pågår för ny lösning. Planerad skolstart ht-2020, osäker tidsplan. Detaljplanearbetet pågår.
Ornö skola	19,6	19,6	Omtag i projektet. Beslut i KS april 2018 att riva Ornö skola och bygga en ny skola på samma plats. Evakueringspaviljong klar, slutbesiktning klar, verksamhet på väg att flytta in. Rivningslov samt bygglov beräknas klart september 2018. Verksamhetstart aug 2019.
Lyckebyhallen	49,9	49,9	Klar, slutbesiktning genomförd, verksamheten inflyttad, ekonomisk slutredovisning kvarstår
Ny förskola i Vega (detaljplan 2)	0,0	0,0	Avtal har tecknats med Västbygg AB om försäljning av mark för uppförande av en förskola med 6 avdelningar. Förskolan kommer att drivas av Raoul Wallenbergskolan. Arbetet är klart och förskolan har öppnat i augusti 2018.
Ny F-9 skola och aktivitetshus i Vega (detaljplan 4)	440,0	440,0	Planering pågår för kommande projekttävling för arkitekter. Tomten blir tillgänglig för byggnation sommaren 2019 när det provisoriska järnvägsspåret försvinner. Inflyttning planerad till sommaren 2021. Partneringupphandling med ett byggbolag pågår och är i slutfasen.
Ny F-6 skola och förskola i Vega (detaljplan 2)	0,0	261,0	Avtal har tecknats med Västbygg AB om försäljning av mark för uppförande av en F-6 skola för 350 barn och en förskola med 6 avdelningar. Förskolan och skolan är tänkta att drivas av Raoul Wallenbergskolan. Raoul Wallenbergskolan har ännu inte fått tillstånd från skolinspektionen för att öppna skola i Vega, vilket inneburit att skolan inte kommer att vara klar att tas i bruk förrän höstterminen 2020. Kommunen har förhandlat fram ett avtalsförslag där kommunen går in som hyresgäst i skolan i händelse av att RWS ej fått tillstånd av skolinspektionen innan 190628. Förskolan kommer vara klar till höstterminen 2019.
Förskolan Tallen	67,0	67,0	Verksamheten evakuerad. Rivning av byggnad beräknas ske vecka 36. Ny förskola ingår i upphandling partnering Vega 4. 8 avd konceptförskola är beställd.
Renovering av Hagaskolan	168,0	143,0	Förfrågningshandlingar avseende hus E ute på upphandling. Bygglov beviljat. Evakueringslösning klar. Gällande hus A, B & C pågår projektering och framtagande av handling. Planering av skolgården sker.
Förskola i Hermanstorp	60,0	60,0	Förstudie pågår, ny 6 avd förskola. Svårigheter att kunna använda sig av konceptförskolan pga av begränsade möjligheter till markändringar. Planeras att utföras i samverkan.
Ribbybergsskolan	51,0	51,0	Nyproduktion av kök, matsal samt musiklokaler. Även ombyggnation av befintligt kök och matsal till fritidslokaler. Projektering har påbörjats. Beräknas stå klar HT-2020
Ny förskola i Vega (detaljplan 4)	67,0	67,0	Framtagning av förfrågningsunderlag pågår för uppförande av 8 avd konceptförskola. Planeras att utföras i samverkan.
Förskolan Blåsippan	74,0	74,0	Framtagning av förfrågningsunderlag pågår, rivning av befintlig förskola och uppförande av 8 avd konceptförskola samt upphandling av evakuerings. Planeras att utföras i samverkan. Beräknas klar HT-2020. Ev försäing pga av att ny detaljplan måste arbetas fram.
Förskolan Eken	67,0	67,0	Förstudie pågår, rivning av befintlig förskola, byggnation av ny 8 avd konceptförskola. Evakuering väntas ske till de paviljonger som Vikingaskolan är evakuerade till i dagsläget. Planeras att utföras i samverkan. Beräknas klar HT-2020 Omtag kan behövas pga av ny detaljplan som även skall innefatta bostäder.
Förskolan Piren	4,5	2,8	Projektering av tillagningskök klart. Produktion pågår enligt tidplan, klart vecka 40-2018.
Tungelsta skola HUSA	45,0	45,0	Bygglovhandlingar är klara. Upphandling av entreprenad är påbörjad. Bygglov inskickat. Evakueringspaviljonger klara, slutbesked klart, verksamheten inflyttad. Byggnämnan inskickad. Igångsättningsbeslut skall tas i KS
Förskola i Vega	0,0	0,0	Exploateringsavtal med Turako att bygga en förskola med 100 barn, klar juli 2020 / jan 2021
Summa:	2 291,5	2 540,6	

Tabellen redovisas i miljoner kronor (mnkr)

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Driftredovisning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens budgetram enligt Mål och budget 2018 - 2019 uppgår till 434,0 mnkr (KF, 2017-06-12, § 169). I maj beslutade kommunfullmäktige (KF, 2018-05-07, § 86) om överföring av driftmedel på 5,6 mnkr och därefter uppgår den aktuella driframen till 439,6 mnkr.

Nämndens ackumulerade utfall för perioden är 288,0 mnkr, vilket är 5,7 mnkr respektive 1,9 procent lägre än periodiserad budget. Utfallets andel av den totala helårsramen motsvarar 65,5 procent. Den positiva budgetavvikelsen är fortsatt till största del en effekt av tilldelade och periodiserade överföringsmedel efter nämndens beslut i maj (2018-05-22, § 43), periodiserade intäkter för statsbidrag och en positiv budgetavvikelse för elevsättning.

Centrum Vux har nu en positiv budgetavvikelse efter att flyktingbidrag på 5,2 mnkr bokats i augusti. Gymnasieskolorna sammantaget har en fortsatt positiv avvikelse jämfört med periodiserad budget. Både Fredrika och Riksäppet prognostiserar ett nollresultat vid årets slut, medan prognosen för Akademierna är ett negativt resultat på 0,5 mnkr. CSA räknar med ett underskott på 0,9 mnkr vid årets slut efter att kostnaden för tilläggsbelopp beräknas bli högre än budgeterat för höstterminen. Helårsprognosen för nämnden är ett överskott på 0,9 mnkr, vilket motsvarar 0,2 procent av helårsramen.

Risk- och känslighetsanalys

Elevsättningar är fortsatt den mest påtagliga risken för nämndens prognosticerade resultat. I september, när verkligt elevantal och programval framgår, kommer en ny prognos och riskfaktorn minskar betydligt i nästa uppföljning per september. Risken att Migrationsverket beviljar ett annat belopp för asylsökande än vad som är uppbokat för höstterminen 2017 och vårterminen 2018 finns kvar.

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Eleversättning ht 2018	1 500	1 500
Bidragsansökan Migrationsverket ht 2017	700	500
Bidragsansökan Migrationsverket vt 2018	600	400
Summering:	2 800	2 400

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Prognos

Helårsprognosen för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden är ett överskott på 0,9 mnkr. Prognosen tar sin utgångspunkt i nämndens reserv på 0,3 mnkr. Navigatorcentrums förändrade helårsprognos beror på att enheten förväntas kunna redovisa kostnader fullt ut mot det statsbidrag enheten erhållit för insatser till gymnasieskolans introduktionsprogram. Kansliavdelningen räknar med lägre lönekostnader fram till årsskiftet med anledning av vakanser, vilket reducerar avdelningens tidigare prognostiserade underskott.

Två poster har tillkommit i tabellen. Den positiva helårsprognosen för Gymnasiechef beror främst på att de 0,8 mnkr som i maj omfördelades från nämndereserven för att fortsätta driva restaurang- och livsmedelsprogrammet i Haninge inte kommer att behöva nyttjas fullt ut. Påverkar gör även en intäkt för del av statsbidrag till gymnasieskolans introduktions-program, som kommer att kunna användas till bland annat kompetensutveckling och studieresor. CSA aviserar att kostnaden för tilläggsbelopp kommer att bli högre än budgeterat för höstterminen, vilket påverkar enhetens helårsprognos negativt med 0,9 mnkr.

	Föregående månads prognos	Prognos helår 2018	Förändring
Nämndreserv	300	300	0
Eleversättningar vt 2018	1 600	1 600	0
Eleversättningar ht 2018	-2 100	-2 100	0
Navigatorcentrum	600	1 200	600
Akademierna	-500	-500	0
Kansliavdelningen	-300	-200	100
Kvalitetsavdelningen	600	600	0
Gymnasienämnd	100	100	0
Gymnasiechef	0	800	800
CSA	0	-900	-900
Summa Prognos	300	900	600

Tabellen redovisad i tusentals kronor (tkr)

Investeringsredovisning

Nämndens ram för investeringar uppgår till 8,0 mnkr enligt Mål och budget 2018 – 2019 (KF, 2017-06-12, § 169) och de sammanlagda budgeterade investeringsprojekten uppgår till 1,4 mnkr. Gjorda investeringar uppgår till 0,7 mnkr, vilket motsvarar 8,8 procent av den totala helårsramen.

De två första raderna i tabellen avser investeringsprojekt som påbörjades 2017. Utrustning till fordonsutbildningen inom SFH har ersatt de två tidigare investeringsprojekten Centrum Vux utrustning till SFH och Centrum Vux Måleriutrustning SFH efter att enheten gjort en omprioritering. Investeringen är klart och har aktiverats. Fredrika möbler hemvist och lektionssalar, Utbyte belysningsarmaturer på Riksäpplet samt Inpasseringssystem Navigatorcentrum är även de färdigställda och har aktiverats.

Helårsprognosen är en förbrukning på 1,4 mnkr, vilket motsvarar ett överskott på 6,6 mnkr.

Projekt, tkr	Utfall Jan - Aug 2018	Budget helår 2018	Utfall % av budget helår	Prognos helår 2018
Fredrika möbler hemvist och lektionssalar	0	13	0,0%	0
Centrum Vux digital infotavla	0	88	0,0%	88
Utrustning till fordonsutbildningen inom SFH	139	140	99,3%	139
Möbler (norra)	81	300	27,0%	300
Upprustning två lokaler (södra)	199	200	99,3%	200
Utrustning estetprogrammet	100	200	50,0%	200
Utrustning lokal nya inrikt. EE-programmet	0	300	0,0%	300
Utbyte belysningsarmaturer på Riksäpplet	139	140	99,1%	139
Inpasseringssystem Navigatorcentrum	51	50	102,0%	51
Övriga investeringsprojekt - ej fördelade invest.medel	0	6 569	0,0%	0
Summa	708	8 000	8,8%	1417

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr)

Investeringar, genomförda av Tornberget

Tornberget har projekterat för två kallförråd till Fredrika Bremergymnasiet. Dock har det visat sig vara svårt att finna en entreprenör för utförandet varför ingen budgetram ännu är beslutad.

Kultur- och fritidsnämnden

Driftredovisning

Kultur- och fritidsnämndens ursprungliga budgetram enligt Mål och budget 2018-2019 (KF, 2017-06-12, § 169) uppgick till 203,0 mnkr. I maj fattade kommunfullmäktige (KF, 2018-05-07, § 86) beslut om överföringsmedel på 0,6 mnkr och en månad senare även om ökad trygghet i och utanför skolan (KF, 2018-06-11, § 101) på 0,5 mnkr. Det innebär att aktuell helårsram är 204,1 mnkr.

Det ackumulerade utfallet för de första två tertialen är 128,0 mnkr, vilket är 5,4 mnkr eller 4,0 procent bättre än periodiserad budget. Utfallets andel av den totala helårsramen motsvarar 62,7 procent. Liksom tidigare månader är den främsta anledningen till den positiva avvikelsen uteblivna och eftersläpande kostnader inom flertalet av nämndens verksamheter. Som helhet räknar dock nämnden med full förbrukning av den tilldelade driframen vid årsskiftet, med undantag för det prognostiserade överskottet på 1,5 mnkr.

Risk- och känslighetsanalys

Ansökningar om föreningsbidrag har varit färre än budgeterat och med fyra månader kvar av året föreligger, rent ekonomiskt sett, positiv risk för överskott. Detta estimerade belopp är utöver vad som redan är prognostiserat för Kulturparken. Liksom nya Lyckebyhallen togs i bruk en månad senare än beräknat, skedde samma sak med nya Vikingahallen. I fallet med Vikingahallen räknar enheten dock med att besparingen kommer behövas för att täcka kostnader för konsekvensutredning av vattenuttag för konstsnöproduktion vid Rudan. Nya regler har införts som kommunen är skyldig att påvisa att de uppfylls.

Hyresintäkterna från uthyrning av lokaler i kulturhuset i Handen har varit lägre än budgeterat. Detta beror inte på eftersläpningar i faktureringen, utan att lokaluthyrningen faktiskt minskat, varför verksamheten ser en risk för budgetunderskott. Slutligen föreligger en positiv risk för ett sammantaget överskott inom Information och kunskap i område Syd med anledning av vakans och lägre sysselsättningsgrad än budget.

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Föreningsbidrag	300	0
Vikingahallen månadshyra	300	0
Utredning konstsnöproduktion	0	-300
Kulturhuset hyresintäkter	0	-100
Information och kunskap område Syd	100	0
Summering:	700	-400

Tabellen redovisad i tusentals kronor (tkr)

Prognos

Helårsprognosen är ett överskott på 1,5 mnkr vilket är oförändrat jämfört med föregående månads uppföljning, men antalet prognoskomponenter har ökat. De flesta har tidigare förekommit i risk- och känslighetsanalysen, men några förändringar har skett. Det prognostiserade underskottet för Brandbergsgården har ökat sedan i våras på grund av nya omständigheter, men gällande samma ärende som förut. Brandbergens bibliotek har haft föräldralediga medarbetare och inte anlitat vikarier i samma utsträckning som ordinarie personal. Kulturskolan har lämnat en försiktigt positiv prognos på 0,1 mnkr.

Nya Lyckebyhallen står klar en månad senare än budgeterat, vilket innebär en utebliven månadshyra på cirka 0,3 mnkr. Tillsättning av områdeschef i Syd gick

snabbt och det beräknade överskottet har minskat till 0,1 mnkr. Avdelningen för Utveckling och stöd prognostiserar ett överskott på personalkostnader på 0,4 mnkr då medarbetare gått ner i tid, varit utlånade och en tjänst varit vakant. Slutligen beräknas kapitalkostnader, som inte har med den nu utbytta ytan på Vendelsömalms konstgräsplan att göra, bli 0,2 mnkr högre än budgeterat.

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2018	Förändring
Nämndreserv	1 000	1 000	0
Kulturparken	500	500	0
Vendelsömalms konstgräsplan	0	-200	-200
Brandbergens fritidsgård	0	-500	-500
Brandbergens bibliotek	0	200	200
Kulturskolan	0	100	100
Lyckebyhallen 2 månadshyra	0	300	300
Lakeside/Porten utrangering anläggning	0	-200	-200
Områdeschef Syd vakans	0	100	100
Utveckling och stöd personalkostnad	0	400	400
Kapitalkostnader	0	-200	-200
Summa Prognos	1 500	1 500	0

Tabellen redovisad i tusentals kronor (tkr)

Investeringsredovisning

I Mål och budget 2018 – 2019 tilldelades nämnden en investeringsram på 31,5 mnkr (KF, 2017-06-12, § 169). Under hösten uppkom ett behov av att anlägga en liten konstgräsplan på en befintlig grusplan i Brandbergen och nämnden bad kommunstyrelsen om 1,0 mnkr ur investeringsreserven, vilket beviljades (KS, 2018-01-29, § 9). I årsredovisningen presenterade nämnden ett behov av överföringsmedel på 40,3 mnkr, kommunfullmäktige fattade beslut om detta i april (KF, 2017-04-16, § 62). Den aktuella investeringsramen uppgår således till 72,7 mnkr och är fördelade på investeringsprojekt som presenteras i nedanstående tabeller. Ackumulerat utfall för tertial två är 21,3 mnkr, vilket utgör 29,3 procent av den totala årsbudgeten. Den prognostiserade helårsförbrukningen uppgår till 32,5 mnkr.

Flera projekt har färdigställts sedan förra tertialskiftet, även om alla ännu inte är aktiverade.

Det gäller:

37156	Renovering Höglundabadet
37172	Snyggt och tryggt
37192	Utveckling Svartbäcken
37201	Armatyr till motionsspår
37204	Spontanyta 2017
37205	Konstgräsplan Torvalla
37219	Nödesta motionsspår
37232	Konstgräsplan Vendelsömalm
37245	Staket Kaprifolstigen
37261	Dansmatta Ung137
37263	Projektor Åbygården
37269	Konstgräsplan Brandbergen 2

Slutfakturer inväntas för en del projekt och därefter kommer aktivering i anläggningsregistret ske. Projekt som berör Jordbro kultur- och föreningshus är ännu inte påbörjade och investeringarna på Fjärdlång beräknas inte bli klara under innevarande kalenderår. Själva projektkoden för offentlig konst, 37117,

avslutas aldrig, utan fylls på med anskaffning av nya konstverk. Under året har dock aktivering av videokonstverket "Brev från Jordbro" skett och konstverket i Åbyparken är färdigställt och kommer bli aktiverat under hösten. Invigning av konstverket vid nya Vikingaskolan kommer ske i höst, liksom aktivering i anläggningsregistret.

Projekt	Utfall Jan - Aug 2018	Budget Helår 2018	Utfall % av Budget Helår	Prognos helår 2018
29999 - Övriga investeringsprojekt - ej fördelade invest.medel		85		0
37117 - Offentliga konsten	1 711	14 846	11,5%	3 859
37148 - Miljöverkstad	21	21	98,6%	21
37154 - Torvalla Energiprojekt	0			0
37156 - Renovering Höglundabadet	1 460	1 530	95,4%	1 460
37164 - Musikutrustning fritidsgårdar/ kulturen	-0			0
37167 - Skyltning av kulturmiljö	6	191	3,1%	6
37172 - Snyggt och Tryggt - KOF	1 048	1 000	104,8%	1 048
37175 - Båthus Fjärdlängen, reinvestering		1 111		500
37176 - Passersystem	529	1 053	50,2%	1 000
37182 - Inventarier till nya idrottshallar		8 653		0
37190 - Ny läktare Torvalla IP		1 499		0
37192 - Utveckling Svartbäcken	3 317	3 761	88,2%	3 760
37193 - Reinvestering Fjärdlång Pir		7 072		700
37201 - Armatur till motionsspår	1 987	3 000	66,2%	1 987
37202 - Upprustning idrottshall för funktionsnedsatta		1 000		500
37204 - Spontanyta 2017	147	125	117,9%	147
37205 - Konstgräsplan Torvalla	4 923	3 420	144,0%	4 923
37207 - Årlig upprustning lokaler 2017	20	120	16,7%	45
37209 - V-malm vattenutkastare		100		100
37211 - Trygghets- och säkerhetsbelysning		146		100
37212 - Dalarögården teknikupprustning	13	27	49,5%	20
37217 - Kulturhuset konferensutrustning	6	18	30,7%	18
37219 - Nödesta omdragning av motionsspår	353	400	88,3%	353
37221 - Parkleken värmekamera	69	67	103,0%	69
37223 - Måsö konstgräsplan, belysning	8	206	3,9%	8
37224 - Östnora camping elsäkerhetsarbeten 2	395	396	99,8%	396
37225 - Hn bibl ECO-modul		75		75
37227 - Inventarier idrottshall V-h		700		0
37228 - Inventarier idrottshall Lyckeby	414	700	59,2%	500
37229 - Årlig upprustning av lokaler 2018	225	572	39,3%	518
37230 - Spontanyta 2018	897	2 000	44,8%	2 000
37231 - Konstgräsplan Haningevalen		5 500		1 000
37232 - Byte konstgräsplan Vendelsö malm	1 772	3 000	59,1%	1 772
37233 - Stängsel Höglundabadet	155	500	31,0%	155
37234 - Byte löparbanor Torvalla	147	1 500	9,8%	200

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr)

Projekt, fortsättning	Utfall Jan - Aug 2018	Budget H elår 2018	Utfall % av Budget H elår	Prognos helår 2018
37235 - Utbyte maskinpark	175	1 800	9,7%	900
37236 - Belysning kring anläggningar		500		400
37237 - Cafémiljö Brandbergsgården		50		50
37238 - Upprustning Brandbergens bibliotek	20	170	11,6%	150
37239 - Möbler Dalarögården		80		20
37240 - Möbler Vendelsögården		50		50
37241 - Flytbrygga Fjärdlång	45	75	60,1%	75
37242 - Belysning Skutan		130		130
37243 - Sopborstar fotbollsplaner	26	50	51,4%	35
37244 - Teknisk utrustning Kulturskolan		90		50
37245 - Staket Kaprifolstigen	100	100	99,9%	100
37246 - Låssystem Kulturhuset		110		110
37247 - Trådlöst ljud- och micksystem Kulturhuset	7	90	8,2%	90
37248 - Subbaser Kulturhuset, 2 st		60		60
37249 - Hörslinga Kulturhuset		40		40
37250 - IT-system Royal Boka		30		30
37251 - Kassasystem Kulturhuset		60		30
37252 - Teknikupprustning Handens bibliotek	11	30	37,6%	30
37253 - Uteförråd och tak Eken		40		80
37254 - Besöksskåp Torvalla simhall		300		300
37255 - Staket Torvalla IP kortsida	351	150	233,9%	351
37256 - Väg bom Torvalla IP		50		50
37257 - Vindskydd Rudan	49	125	39,6%	50
37258 - Skyltar badplatser	9	30	28,8%	30
37259 - Ljud- och ljusanläggning JKF	22	70	31,1%	0
37260 - Dansmatta JKF		50		0
37261 - Dansmatta Ung137	98	98	99,6%	98
37262 - Resultattavla Jordbro bollplan	0	30	0,0%	0
37263 - Projektor Åbygården	24	25	97,9%	24
37264 - Väg bom Harveden	68	50	135,8%	68
37265 - Smartboard Jordbro bibliotek		30		30
37266 - Smartboard V-h bibliotek		30		30
37267 - Resultattavla Harveden	59	35	169,2%	59
37268 - Lokalprogram utbyggnad Haninge kulturhus		2 000		150
37269 - Konstgräsplan Brandbergen 2	641	1 000	64,1%	1 000
37270 - Brandbergen staket		150		150
37271 - Brandbergsgården digital skärm		40		40
37272 - Brandbergsgården musikstudio		60		60
37273 - Vendelsögården Youtubeutrustning		30		30
37274 - Dalarögården klätterutrustning		35		35
37275 - Lyckebygården musikstudio		150		75
37276 - Lyckebygården möbler		50		50
37277 - Kulturskolan möbler		200		100
Summa I - Investeringsprojekt	21 329	72 737	29,3%	32 450

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr)

Investeringar, genomförda av Tornberget

Produktionen i Torvalla energiprojekt är klar så långt som möjligt utan el. Driftsättning beräknas till månadsskiftet oktober/november och är försenad på grund av elservis.

Produktionen av Vikingaskolan är klar och verksamheten har flyttat in. Slutbesiktning är genomförd men ekonomisk slutredovisning kvarstår. Detsamma gäller Lyckebyhallen 2.

Avtal för Åbyskolan är tecknat med entreprenör. Bygglovsansökan är insänt och detaljprojektering pågår. Gjutning av plattan för Åbyhallen pågår och hallen beräknas vara klar i augusti 2019.

Ingen förändring har inträffat gällande uppförande av idrottshall i Tungelsta. Förhandling pågår med privat fastighetsägare.

Planering pågår av projekttävling för arkitekter om aktivitetshuset i Vega.

Partnerupphandling med ett byggbolag är i slutfasen. Tomten blir tillgänglig för byggnation sommaren 2019, när det provisoriska järnvägsspåret försvinner, och inflyttning är planerad till sommaren 2021.

Arbete med detaljplan för simhallen i Västerhaninge pågår, liksom förstudie av permanenta åtgärder för Dalarö fd kommunalhus. Beslut om åtgärder har inte fattats och verksamheten är evakuerad tills vidare.

Utredningsarbete kring evakueringslokaler för Jordbro kultur- och föreningshus pågår.

Investeringsobjekt, tkr	Prognos totalt	Budget
Torvalla energiprojekt	23 000	23 000
Vikingaskolan, rivning, nybyggnation	263 000	263 000
Lyckebyhallen 2	49 900	49 900
Åbyskolan	213 800	213 800
Åbyhallen	54 400	54 400
Idrottshall Tungelsta	0	25 000
Ny F-9-skola och aktivitetshus Vega	440 000	440 000
Ny simhall i Västerhaninge	0	352 200
Dalarö fd kommunalhus	0	0
Jordbro kultur- och föreningshus	0	0
Summa	1 044 100	1 421 300

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr)

Socialnämnden

Driftredovisning

Socialnämndens ursprungliga driftbudget för 2018 är enligt Mål och budget 878,5 mnkr (KF 2017-06-12, § 169). Nämndens driftbudget har sedan reviderats med -0,8 mnkr i samband med överföring av underskott från 2017 (KF 2018-05-17, § 169). Driftsramen utökades (KF 2018-06-11, § 101) med 2,0 mnkr för åtgärder för utökad trygghet i och utanför skolan. Inklusive justeringen är socialnämndens budget 879,7 mnkr.

Nämndens utfall för perioden är en nettokostnad på 595,6 mnkr (67,7 procent av årsbudget) mot periodens budget på 584,2 mnkr, dvs. ett underskott på 11,3 mnkr (1,9 procent) jämfört med budget.

Prognosen för helåret pekar på ett underskott på 23,0 mnkr (2,6 procent i förhållande till årsbudget), vilket är en försämring med 1,6 mnkr sedan juli månads uppföljning. Utöver prognosen finns det en risk i intervallet +1,0 till -8,1 mnkr för helåret 2018.

Prognosen har förbättrats något för Boende och boendestöd samt verksamhetsområdet Funktionsnedsättning, samtidigt som prognosen försämrats avseende Barn och unga samt Socialpsykiatri för vuxna. Förvaltningen bedömer att det finns risk att kostnaderna i verksamheterna individ- och familjeomsorg inklusive ekonomiskt bistånd fortsätter att ligga kvar på en hög nivå under flera månader framöver. Förvaltningen ser även volymökningar inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning inom insatserna särskilt boende, daglig verksamhet och personlig assistans.

Socialnämnden beslutade på sitt sammanträde i maj om inriktning av åtgärdsplan för att minska det ekonomiska underskottet. De föreslagna åtgärderna omfattar bland annat effektivare lokalanvändning, förändrade arbetssätt, översyn av avtal och organisationsförändringar. Under sommaren har förvaltningen arbetat med utredningar för samtliga åtgärder inklusive risk- och konsekvensanalyser i samverkan med de fackliga organisationerna. För vissa åtgärder krävs nämndens beslut under hösten. Utfallet av åtgärdsplanen redovisas i ett separat ärende till nämnden.

Risk- och känslighetsanalys

Sedan förra prognosen har den negativa risken för volymökningar inom barn och ungdomsvården minskat med 3,5 mnkr då underskottet i prognosen istället ökat med 4,0 mnkr. Den negativa risken för kostnadsökningar (främst volymförändringar) för avdelningen vuxen kvarstår men har minskat med 1,5 mnkr. Den negativa risken för kostnadsökningar (främst volymförändringar) för avdelningen funktionsnedsättning kvarstår men har minskat med 1,4 mnkr. Den negativa risken för utförandet av personlig assistans kvarstår men har minskat.

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Volymökning ekonomiskt bistånd	0	-3 000
Volymökning individ- och familjeomsorg, Avd barn och unga	0	-1 000
Volymökning individ- och familjeomsorg, Vuxen avdelningen	0	-3 000
Volymförändringar avd. funktionsnedsättning, förändrade beslut, nya/uteblivna beslut	0	-600
Driftunderskott i utförandet av personlig assistans, egen regi	0	-500
Avd. boende, boendestöd, ökade volymer boendestöd, ökade nivåer på boende brukare, högre beläggningsgrad jmf budget	1 000	0
Summering	1 000	-8 100

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Prognos

Årsprognosen är ett underskott på 23,0 mnkr, vilket är en försämring med 1,6 mnkr jämfört med föregående månads prognos. Underskotten återfinns inom individ- och familjeomsorgens beställaravdelningar och personlig assistans. Underskottet i prognosen är försämrad med 3,0 mnkr för avdelning barn och unga pga. utebliven intäkt från Landstinget samt ökade placeringskostnader. Underskottet i prognosen är även försämrad för avdelning vuxen med 1,6 mnkr på grund av ökade kostnader för insatser för personer med psykiatrisk funktionsnedsättning. Utöver prognosen finns det en risk i intervallet +1,0 till -8,1 mnkr för helåret 2018, se avsnitt risk- och känslighetsanalys.

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2018	Förändring
Nämndens kostnader		0	0
Nämndens reserv	8 228	8 228	0
Förvaltningsgemensam verksamhet inkl. Förv. chef	872	1 631	759
Beställaravdelning Funktionsnedsättning	0	240	240
Beställaravdelning Barn och unga	-17 000	-20 000	-3 000
Beställaravdelning Vuxen	-17 500	-19 100	-1 600
Utförare avd. Social omsorg	2 000	2 000	0
Utförare avd. Boende och boendestöd	5 000	7 000	2 000
Utförare avd. Arbete, sysselsättning och assistans	-3 000	-3 000	0
Summa Prognos	-21 400	-23 000	-1 600

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Investeringsredovisning

Nämndens investeringsbudget för 2018 är 5,0 mnkr. (KF, 13 juni 2017, § 215). Fullmäktige beslutade i april om överföring av oförbrukade investeringsmedel från 2017 med 1,3 mnkr (KF, 2017-04-16, § 62). Total investeringsbudget för året är därmed 6,3 mnkr.

Nämndens investeringar utgörs i princip uteslutande av renoveringar, reparationer, ombyggnationer samt vissa förbättringar av t.ex. brandskydd i olika

LSS- samt SoL-boenden som bedrivs i egen regi. Nämndens investeringsbudget budgeteras initialt som helhet på projekt 29999 ”ej fördelade investeringar”.

Under året fattas beslut om insatser eller inköp finansierade av investeringsmedel löpande. Utfallet för dessa åtgärder bokförs på separat projekt varför utfallet är detsamma som prognosen i tabellen nedan. Budget fördelas inte per genomfört projekt och projekten med utfall nedan är att betrakta som avslutade. Under året har investeringsprojekt till ett värde av 1,9 mnkr (30 procent av total årsbudget) slutförts.

Förvaltningens årsprognos är att 4,2 mnkr av årets investeringsbudget kommer att förbrukas innan årets slut.

Projekt	Utfall		Utfall		
	Jan - Aug 2018	Budget Helår 2018	% av budge t	Prognos helår 2018	Prognos % av budget 2018
29999 - Övriga investeringsprojekt - ej fördelade investeringsmedel	1 899	6 322	30,0%	4 200	84,0%
Summa I - Investeringsprojekt	1 899	6 322	30,0%	4 200	84,0%

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr)

Investeringar, genomförda av Tornberget

Investeringsobjekt	Prognos	Budget	Uppföljning/kommentar
t	s (mnkr)		

Aktivitetshuset	1,4	1,0	Flytt till Enen genomförd. Duvan utgår som lösning för resterande verksamhet till följd av ett ökat behov av förskoleplatser i Vendelsö. Istället planeras en anpassning av I-huset vid Fredrika Bremergymnasiet efter att nya Vikingaskolan står klar sommaren 2018. Inflytt klar i I-huset, mindre anpassningar återstår.

Äldrenämnden

Driftredovisning

Kommunfullmäktige beslutade 2017-06-12 § 169 om Mål och Budget för 2018. Enligt beslutet fastställdes äldrenämndens driftbudgetram för 2018 till 766,5 mnkr. Fullmäktige beslutade 2017-05-07 § 86 att överföra äldrenämndens återstående underskott från 2015 till 2018 års budget. Beslutet innebär att äldrenämndens budgetram för 2018 minskas med 934 tkr. Efter fullmäktiges beslutade ramjustering uppgår äldrenämndens budgetram för 2018 till totalt 765,6 mnkr.

Utfallet för perioden är en nettokostnad på 515,4 mnkr (67,3 procent av årsbudget) utfallet ger en negativ avvikelse med 4,2 mnkr jämfört med den periodiserade budgeten för perioden. Underskottet för perioden beror i första hand på behov av ökade insatser vad gäller hemtjänst. Bedömningen är att underskottet kan öka något ytterligare under september månad på grund av de extra insatser som gjorts under sommaren med anledning av den extrema värmeperioden som varit besvärande för många äldre. Årsprognosen efter åtta månaders verksamhet är ett underskott med 2,0 mnkr. En fortsatt behovsökning

vad gäller hemtjänst kan innebära att årsprognosen behöver justeras något under hösten.

Risk- och känslighetsanalys

Som alltid finns det en stor osäkerhet om uppsatta volymprognoser för budgetåret ska hålla. Osäkerheten minskar under året. Volymprognoserna gäller åt båda hållen så det finns även en positiv risk för att volymutvecklingen blir mer dämpad.

En av de viktigaste faktorerna till osäkerhet vad gäller volymutveckling är hur behovet av insatser i form av särskilt boende och korttidsboende utvecklas. I den statistik som redovisas varje månad kan det under långa perioder vara i stort samma antal platser i särskilt boende och korttidsboende som behövs, men under ett år sker stora förändringar i vilka som bor på de olika platserna. Behovet av platser påverkas både av antalet nya beslut om plats i särskilt boende och hur många av de som bor på särskilt boende som avlider.

Antalet beslut om erbjudande om plats i särskilt boende varierar stort mellan olika år, 2015: 173, 2016: 233 och 2017: 194

Risk och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Kraftigare volymutveckling än beräknat		- 16 000
Dämpad volymutveckling jmf med prognos	0	
Summering:	0	- 16 000

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr)

Prognos

Årsprognosen för äldrenämnden är ett underskott på 2,0 mnkr. En fortsatt behovsökning vad gäller hemtjänst kan innebära att årsprognosen behöver justeras något under hösten.

Prognosparameter	Föregående		
	månads prognos	Prognos helår 2018	Förändrin g
Äldrenämnd	0	0	0
Äldreförvaltningen gemensamma poster	0	0	0
Bemanningscentrum	0	0	0
Avdelning förebyggande insatser	0	0	0
Avdelning ordinärt boende	0	0	0
Avdelning särskilt boende inkl. HSL	0	0	0
Kostorganisation	0	0	0
Beställarenheten insatser 65 år och äldre	0	-2 000	-2 000
Summa Prognos	0	-2 000	-2 000

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr)

Volymutveckling

Under 2016 minskade antalet biståndsbeslutade hemtjänsttimmar. Huvudorsak till minskningen under 2016 var ändrade regler vad gällde beräkningen av extra tid till kunder med omfattande behov av insatser. Under 2017 ökade antalet hemtjänsttimmar med knappt 6 procent. Ökningen under 2017 kan direkt kopplas till ökningen av äldre över 75 år. De åtta första månaderna 2018 visar på fortsatt volymökning vad gäller hemtjänst, +9,4 procent jämfört med samma period 2017.

Hemtjänstinsatser antal timmar 2017-2018

Hemtjänstinsatser	Jan-augusti 2017	Jan-augusti 2018	Förändring i %
65 år och äldre	404 345	442 353	9,4 %

Hemtjänstinsatser antal timmar 2014-2017

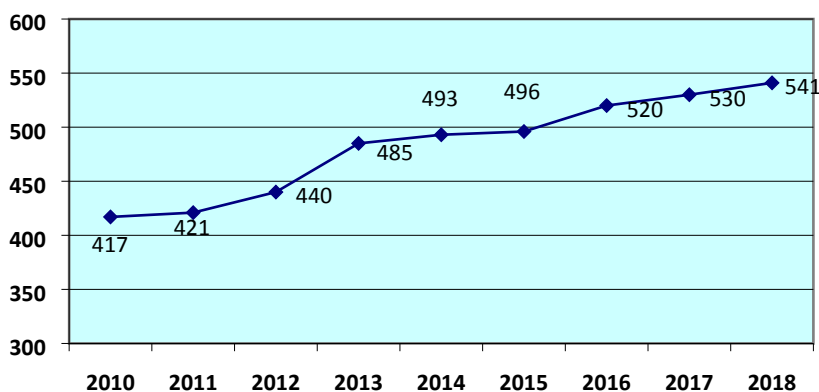
Hemtjänstinsatser	Totalt 2014	Totalt 2015	Totalt 2016	Totalt 2017
65 år och äldre	522 425	590 347	577 950	611 850

Antal betalda platser i vård- och omsorgsboende samt korttidsboende 2010-2018

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2010	405	403	407	404	416	419	413	417	422	421	434	433
2011	425	425	421	422	428	422	425	426	425	414	410	414
2012	420	432	429	433	421	430	443	447	455	453	456	460
2013	465	461	474	467	490	508	495	502	512	490	483	477
2014	493	493	499	494	486	487	489	491	492	492	499	498
2015	494	495	507	503	499	490	487	491	488	488	493	497
2016	496	494	510	516	514	524	536	537	532	531	527	525
2017	530	535	529	524	524	536	531	528	528	528	534	538
2018	543	539	537	541	550	543	538	538				

Platser i vård- och omsorgsboende och korttidsboende 2010-2018

Betalda platser vård- och omsorgsboende och korttidsboende 65 år och äldre

Behovet av platser i vård- och omsorgsboende och korttidsboende - som inte minst under 2013 ökade mer än vad förvaltningen prognostiserat - stabiliserades under 2014 och 2015. Under 2016 ökade antalet betalda platser med i genomsnitt 24 till ett årsgenomsnitt på 520 under 2017 begränsades uppgången till en ökning med endast 10 årsplatser till i genomsnitt 530. Under augusti 2018 uppgick antalet betalda platser till 538 varav 295 i egen drift och 243 med annan utförare (45,2 procent). Av de 243 platser som köptes av extern utförare var huvudparten (195 platser) hos utförare med verksamhet i Haninge.

Köpta platser på HVB-hem

Vid sammanställning av köpta platser ingår inte köp av platser i HVB hem. Äldreförvaltningen övertog ansvaret för placeringar på HVB-hem för personer 65 år och äldre från socialförvaltningen under 2016, därför saknas uppgifter bakåt i tiden.

Under 2017 låg antalet placeringar på HVB-hem på i genomsnitt 21 placeringar. Antalet placeringar under januari – augusti 2018 har varit i genomsnitt 24 placeringar.

Investeringsredovisning

Kommunfullmäktige beslutade 2017-06-12 § 169 om Mål och Budget för 2018. Enligt beslutet fastställdes äldrenämndens investeringsbudget för 2018 till 5,0 mnkr.

Kommunfullmäktige beslutade i april att överföra återstående överskott från 2017 på 16,5 mnkr till 2018 äldrenämndens investeringsbudget för 2018 uppgår därigenom till totalt 21,5 mnkr. Utfallet per augusti uppgår till 1,5 mnkr vilket motsvarar 7 procent av årsbudget. Prognosen för helåret är ett 10,2 mnkr kommer att förbrukas, vilket motsvarar en årsförbrukning på 47 procent av årsbudget. Flera av investeringsprojekten är försenade och därför är det svårt att bedöma i vilken mån de kommer att slutföras under året eller ej.

24502 pågår arbete med installation av hotell lås på kommunens olika vård och omsorgsboende.

24515 någon form av reservkraft är planerad till kommunens olika vård och omsorgsboende, på Hagagården är installationen klar budgeterade medel kommer att nyttjas av Tornberget och inte redovisas under äldrenämnden.

24525 pågår upphandling av nytt verksamhetssystem för införande under 2019.

Projekt	Utfall	Budget	Utfall %	Progno
	Jan - Aug 2018	Helår 2018	av Budget Helår	s helår 2018
20090 - Förstudie Upphandling nytt verksamhetssystem SOF	10	1 000	1,0%	10
24502 - Inventarier boende	49	5 000	1,0%	5 000
24503 - Inventarier ej boende	50	1 000	5,0%	1 000
24514 - Tid och insats	206			441
24515 - Reservkraft Hagagården	0	11 300	0,0%	0

24525 - Nytt verksamhetssystem Sof/Äf	663	3 190	20,8%	3 190
24527 - Wifi Våbo	351			351
24528 - Förstudie Sambu	198			198
Summa Projekt	1 527	21 490	7,1%	10 190

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Finansförvaltning

Finansförvaltningens budget består av skatteintäkter och generella statsbidrag, arbetsgivaravgifter, pensionskostnader samt finansiella intäkter och kostnader. Beslutad budget 2018 är en intäkt på 4 565,0 mnkr. (KF 2017-06-12, § 169). Vid överföring av driftmedel från 2017 till 2018 finansierades detta delvis genom att öka de budgeterade skatteintäkterna med 31,0 mnkr (KF 2018-05-07 § 86). Efter justeringen är budget för finansförvaltningen 4 596,0 mnkr.

Det ackumulerade utfallet för perioden är 3 035,2 mnkr, vilket är 21,5 mnkr (0,7 procent) lägre än den ackumulerade budgeten för perioden på 3 056,7 mnkr. Under augusti har det kommit en ny skatteprognos 2018-04-27 från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Prognosen innebär att skatteintäkterna minskar något, -3,6 mnkr, jämfört med prognosen från april. Det innebär också en avvikelse mot budgeten på samma belopp. Den nya prognosen är 4 605,3 mnkr jämfört med budgeten 4 608,9 mnkr. Den nya prognosen innebär ett underskott mot budgeten på 3,6 mnkr.

Inom finansförvaltningens budget finns pensionskostnader. KPA beräknar pensionsskuld och pensionskostnader två gånger om året, i augusti samt till årsredovisningen. Den nya beräkningen från KPA i augusti visar på att pensionskostnaderna ökar ytterligare mer än enligt tidigare beräkningar. Även prognosen för helåret 2018 visar på en ökning av pensionsskulden och högre löpande pensionskostnader än budgeterat. Tillsammans innebär det att

prognosen för helåret beträffande pensionskostnader nu är 15,0 mnkr högre än budget, vilket är ytterligare 5,0 mnkr jämfört med förra prognosen.

Övriga kostnader och intäkter inom finansförvaltning är i linje med budget.

Sammantaget redovisar finansförvaltningen ett underskott på 18,6 mnkr, vilket är 8,6 mnkr sämre än förra månaden.

Risk- och känslighetsanalys

Nästa skatteprognos beräknas komma i oktober. Det finns alltid en osäkerhet om vad som kan bli resultatet av kommande prognoserna. Pensionskostnaderna har ökat de senaste åren. KPA:s beräkning av pensionskostnaderna 2018 (i december 2017) är högre än pensionskostnaderna i budget 2018. Det är främst skulden, som ligger inom balansräkningen, som ökar. Skuldförändringen beror på att fler, främst lärare, passerar en årsinkomst motsvarande 7,5 basbelopp och då utgår även förmånsbaserad ålderspension i tjänstepensionen. Nästa beräkning av skulden kommer i december.

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Förändrad skatteintäktsprognos	10 000	-10 000
Ökande pensionskostnader	0	-5 000
Summering:	10 000	-15 000

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Prognos

Sammantaget är årsprognosen för finansförvaltningen ett **underskott på 18,6 mnkr**. Prognosen är 8,6 mnkr sämre än föregående månad beroende på lägre skatteintäkter i augustiprognosen från SKL, samt högre pensionskostnader än budget.

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2018	Förändring
Skatteintäkterna, budgeten förändrad	0	- 3 600	- 3 600
Pensionsberäkningen för 2018 är högre än budget	- 10 000	- 15 000	- 5 000
Summa Prognos	-10 000	-18 600	- 8 600

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

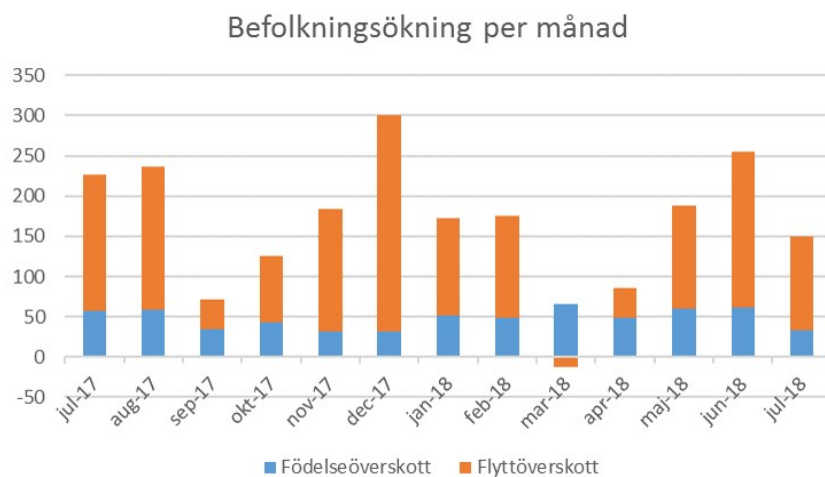
Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron under perioden januari-juli var för kommunen som helhet 7,6 procent, en ökning med 0,2 procentenheter jämfört med samma period förra året (7,4 procent). Sjukfrånvaron var på kof 6,2 procent, ksf 3,7 procent, sof 7,3 procent, sbf 5,0 procent, ubf 7,5 procent och äf 10,7 procent. Jämfört med motsvarande period förra året minskade sjukfrånvaron inom ksf, sof och ubf men ökade inom övriga förvaltningar.

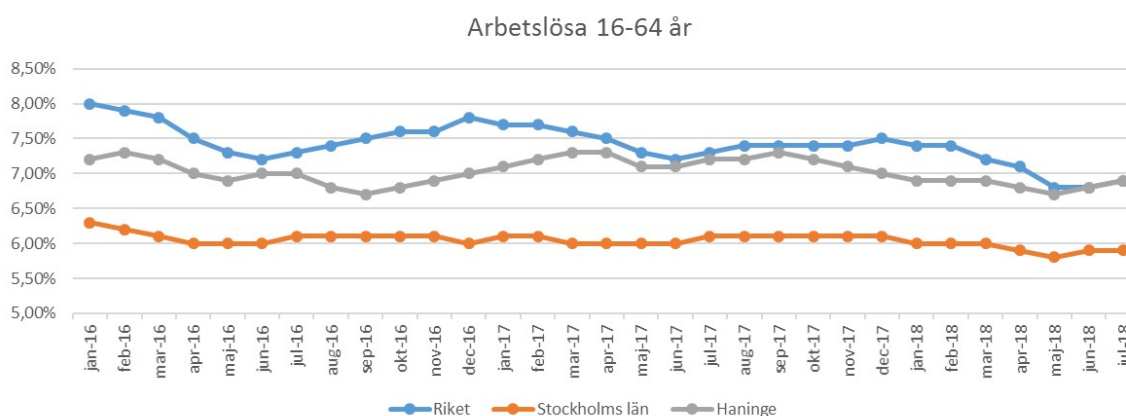
Befolkning

Under juli månad har Haninge kommun gått över 89 000 invånare, vilket innebär en ökning med drygt 1000 invånare sedan årsskiftet. Under juli månad ökade befolkningen med 172 personer. Främsta förklaringen till befolkningsökningen i juli var att fler flyttade till kommunen än från. Totalt flyttade 638 personer till Haninge under juli månad, varav 99 från utlandet. 521 personer flyttade från Haninge, varav 39 till annat land. Det var också ett positivt födelseöverskott i juli månad, med 86 barn som föddes och 53 personer som dog. Månadsstatistiken är preliminär under året, vilket innebär att det görs justeringar i statistiken pga. exempelvis eftersläpningar. Justeringen för juli var 22 personer.

Arbetslöshet

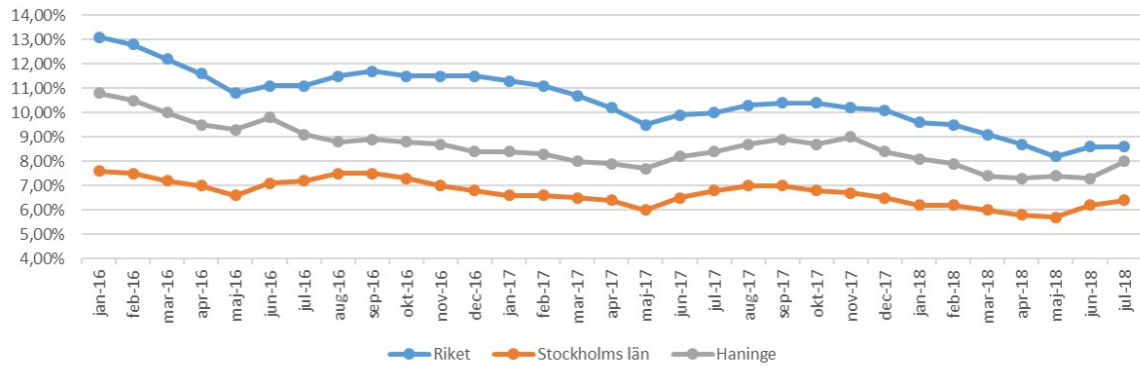
I juli var 6,9 procent av Haninge kommuns arbetskraft, 16-64 år, inskrivna som arbetslösa hos arbetsförmedlingen. Det var samma andel som riket och en procentenhet högre än Stockholms län. I jämförelse med juli 2017 var det en minskning med 0,3 procentenheter. Även Riket och Stockholms län minskade under samma period. Arbetslösheten i Haninge har minskat för både kvinnor och män sedan samma period föregående år. Kvinnor hade en högre arbetslöshet än män, 7,3 respektive 6,5 procent.

Ungdomsarbetslösheten, dvs. arbetslösa i åldern 18-24 år, har minskat sedan föregående år och var i juli 8,0 procent. Riket hade en högre ungdomsarbetslöshet än Haninge, 8,6 procent, och Stockholms län lägre, 6,4 procent. Ungdomsarbetslösheten i Haninge har minskat för både kvinnor och män jämfört med juli 2017. Män hade en högre ungdomsarbetslöshet än kvinnor, 8,9 respektive 7,0 procent.

Arbetslösa 18-24 år

Finansiell rapport

Tornberget Fastighetsförvaltning har sedan april 2016 i sin helhet övertagit kommunens externa upplåning. Syftet är att trygga Tornbergets möjlighet att göra skattemässiga avdrag för dessa lån. Kommunen har tecknat borgen för dessa lån. Tornberget har antagit kommunens finanspolicy och uppfyller den inom samtliga delar. Kommunens upplåning är sedan april 2016 noll och finansrapporten innehåller därför endast en redovisning av likviditeten. Enligt kommunens finanspolicy ska likviditetsreserven vara minst 250,0 mnkr. Per augusti 2018 är likviditetsreserven 840,0 mnkr (aktuell likviditet 690,0 mnkr samt bekräftade ej utnyttjade löften 150,0 mnkr) och uppfyller därmed finanspolicyns krav.

Balanskravsutredning

	2018-08-31	2017-08-31
Periodens resultat enl RR	130,0	157,6
- reducereing av samtliga realisationsvinster	0	0
+ justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+ orealiserade förluster i värdepapper	0	0
- justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	130,0	157,6
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0
Balanskravsresultat	130,0	157,6

Resultaträkning

Belopp i mnkr

KOMMUNEN						SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
		Budget 2018	2018-08-31	2017-08-31	Förändring 2018/2017	2018-08-31	2017-08-31
Verksamhetens intäkter	Not 1, 2	1 215,0	790,0	762,6	27,4	1 028,4	1 192,3
Verksamhetens kostnader	Not 3	-5 656,0	-3 668,5	-3 484,8	-183,7	-3 672,8	-3 721,8
Avskrivningar	Not 4	-70,0	-59,6	-51,6	-8,0	-164,4	-149,7
Verksamhetens nettokostnader		-4 511,0	-2 938,1	-2 773,8	-164,3	-2 808,8	-2 679,2
Skatteintäkter	Not 5	3 724,0	2 458,0	2 370,8	87,2	2 458,0	2 370,8
Generella statsbidrag och utjämning	Not 6	885,0	605,8	556,4	49,4	605,8	556,4
Finansiella intäkter	Not 7	18,0	11,2	9,6	1,6	11,3	9,5
Finansiella kostnader	Not 8	-4,0	-6,9	-5,4	-1,5	-41,0	-40,2
Resultat före extraordinära poster		112,0	130,0	157,6	-27,6	225,3	217,3
Extraordinära intäkter	Not 2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	Not 2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skattekostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	-1,1	0,0
Årets resultat		112,0	130,0	157,6	-27,6	224,2	217,3
varav exploateringsvinst		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
varav realisationsvinst		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Balansräkning

Belopp i mnkr

KOMMUNEN				SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
		2018-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2017-12-31
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar	Not 9	1,2	1,4	1,2	1,4
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Fastigheter och anläggningar	Not 10	1 510,5	1 538,9	5 472,2	4 926,0
Maskiner, inventarier	Not 11	145,2	128,9	228,5	216,1
Pågående ny- till- och ombyggnad	Not 12	488,0	243,0	775,0	831,3

<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Aktier, andelar	Not 13	84,3	77,5	41,3	34,5
Långfristiga fordringar	Not 14	39,8	37,2	39,8	37,2
Summa anläggningstillgångar		2 269,0	2 026,9	6 558,0	6 046,5
Omsättningstillgångar					
Förråd och lager		0,1	0,1	0,3	0,3
Exploateringsområden	Not 15	98,3	198,4	98,3	198,4
Kortfristiga fordringar	Not 16	363,3	499,7	359,3	543,2
Kassa och bank	Not 17	956,0	784,6	1 067,3	802,9
Summa Omsättningstillgångar		1 417,7	1 482,8	1 525,2	1 544,8
SUMMA TILLGÅNGAR		3 686,7	3 509,7	8 083,2	7 591,3
Eget kapital					
Årets resultat	Not 18	130,0	123,5	224,2	168,7
Övrigt eget kapital		1 631,9	1 501,6	2 030,4	1 854,9
Summa eget kapital		1 761,9	1 625,1	2 254,6	2 023,6
Avsättningar					
Pensioner och liknande förpliktelser	Not 19	424,9	394,7	446,0	415,4
Övriga avsättningar	Not 20	0,0	0,0	91,3	90,9
Summa avsättningar		424,9	394,7	537,3	506,3
Skulder					
VA långfristiga skulder	Not 21	546,5	512,8	546,5	512,8
Långfristiga skulder	Not 21	10,7	7,6	3 273,3	2 613,7
Kortfristiga skulder	Not 22	942,7	969,5	1 471,5	1 934,9
Summa skulder		1 499,9	1 489,9	5 291,3	5 061,4
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		3 686,7	3 509,7	8 083,2	7 591,3
Ansvarsförbindelser och ställda panter					
<i>Ställda panter</i>					
Fastighetsinteckningar		0,0	0,0	971,0	971,0
Företagsinteckningar		0,0	0,0	0,3	0,3
Övrigt		0,0	0,0	27,5	27,5
<i>Ansvarsförbindelser</i>					
Pensionsskuld kommunanställda		1 354,3	1 361,0	1 354,3	1 361,0
Borgensförbindelser		6 574,3	5 707,5	6 574,3	5 707,5
Kommunalt förlustansvar för egna hem		0,2	0,2	0,2	0,2
Leasingavtal		35,3	26,9	40,8	32,4

Pensionsåtaganden i kommunala bolag	51,4	52,8	51,4	52,8
Fastigo	0,0	0,0	0,2	0,2
Noter				
<i>Belopp i mnkr</i>				

Noter

NOT 1 VERKSAMHETENS INTÄKTER

Avser verksamhetens intäkter. Skatteintäkter och generella stats- och landstingsbidrag ingår inte.

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-08-31	2018-08-31	2017-08-31
Statsbidrag	344,7	340,3	344,7	340,3
Avgifter och ersättningar	226,4	206,5	231,0	211,0
Övriga intäkter	218,9	215,8	784,8	934,1
Avgår interna elimineringsar	-	-	-332,1	-293,1
Summa	790,0	762,6	1 028,4	1 192,3

NOT 2 JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-08-31	2018-08-31	2017-08-31
<i>Extraordinära intäkter</i>				
Återbetalning av premier från AFA	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	0,0	0,0	0,0	0,0

NOT 3 VERKSAMHETENS KOSTNADER

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-08-31	2018-08-31	2017-08-31
Främmande tjänster	1 125,2	1 056,4	1 144,9	1 076,4
Inventarier	13,8	18,1	13,8	18,2
Lokalhyror	338,6	318,7	339,0	319,5
Personalkostnader	1 822,2	1 726,9	1 916,2	1 812,7
Övrigt	368,7	364,7	591,0	788,1
Avgår interna elimineringsar	-	-	-332,1	-293,1
Summa	3 668,5	3 484,8	3 672,8	3 721,8

NOT 4 AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-08-31	2018-08-31	2017-08-31
<i>Avskrivningar enl plan</i>				
Immateriella anläggningar	1,0	0,9	1,0	0,9
Fastigheter och anläggningar	32,7	27,6	122,5	110,3
Inventarier	25,9	23,1	40,9	38,5
<i>Nedskrivningar</i>				
Nedskrivningar av anläggningar	0,0	0,0		0,0
Summa	59,6	51,6	164,4	149,7

NOT 5 SKATTEINTÄKTER

KOMMUNEN

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

	2018-08-31	2017-08-31	2018-08-31	2017-08-31
Preliminär skatteinbetalning	2 469,0	2 385,4	2 469,0	2 385,4
Preliminär slutavräkning innevarande år	0,1	-21,5	0,1	-21,5
Slutavräkningsdifferens tidigare år	-11,1	7,0	-11,1	7,0
Övrig skatt	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Summa	2 458,0	2 370,8	2 458,0	2 370,8

NOT 6 GENERELLA STATSBIIDRAG OCH UTJÄMNING

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-08-31	2018-08-31	2017-08-31
Inkomstutjämning	470,3	438,5	470,3	438,5
Fastighetsavgift	98,2	94,8	98,2	94,8
Regleringsavgift/bidrag	9,2	-0,5	9,2	-0,5
Kostnadsutjämningsbidrag	58,9	50,1	58,9	50,1
Generella bidrag från staten	22,3	18,3	22,3	18,3
LSS-utjämning	-53,1	-44,8	-53,1	-44,8
Summa	605,8	556,4	605,8	556,4

NOT 7 FINANSIELLA INTÄKTER

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-08-31	2018-08-31	2017-08-31
Utdelningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Erhållna dröjsmålsräntor	0,2	0,6	0,2	0,6
Intäktsräntor utlåning	-1,3	-1,8	-1,3	-1,8
Räntor på utlåmnade lån till koncernföretag	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	12,3	10,8	12,4	10,7
Avgår interna elimineringsar	-	-	-	0,0
Summa	11,2	9,6	11,3	9,5

NOT 8 FINANSIELLA KOSTNADER

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-08-31	2018-08-31	2017-08-31
Ränta på pensionsskuld (värdesäkring)	6,2	4,9	6,2	4,9
Räntor lån	0,1	0,1	0,1	0,1
Övriga finansiella kostnader	0,6	0,4	34,7	35,2
Avgår interna elimineringsar	-	-	0,0	0,0
Summa	6,9	5,4	41,0	40,2

NOT 9 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga anläggningar.

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2017-12-31
Ingående balans	1,4	2,8	1,4	2,8
Årets investering	0,8	0,0	0,8	0,0
Avskrivningar	-1,0	-1,4	-1,0	-1,4
Summa	1,2	1,4	1,2	1,4

NOT 10 FASTIGHETER OCH ANLÄGGNINGAR

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga anläggningar.

Pågående investeringar skrivs ej av.

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2017-12-31
Ingående balans	1 538,9	1 242,6	4 926,0	4 471,5
varav VA	1 203,0	800,8	1 203,0	800,8
Årets investering	7,1	344,9	671,0	620,8

varav VA	0,0	306,8	0,0	306,8
Årets avskrivningar	-35,5	-41,7	-124,8	-166,4
varav VA	-21,0	-24,9	-21,0	-24,9
Årets nedskrivningar	0,0	-1,8	0,0	-1,8
varav VA	0,0	0,0	0,0	0,0
Anskaffningsvärde utrangerade inventarier	0,0	-1,3	0,0	-1,3
varav VA	0,0	-0,7	0,0	-0,7
Ackumulerade avskrivningar utrangerade inventarier	0,0	1,3	0,0	1,3
varav VA	0,0	0,7	0,7	0,7
Omklassificering till maskiner och inventarier	0,0	-5,1	0,0	-5,1
varav VA	0,0	-2,7	0,0	-2,7
Justering av ingående balans VA	0,0	123,0	0,0	123,0
Justering av ingående balans	0,0	0,0	0,0	7,0
Summa	1 510,5	1 538,9	5 472,2	4 926,0

SPECIFIKATION FASTIGHETER OCH ANLÄGGNINGAR

	2018-08-31	2017-12-31
Allmän markreserv	72,6	72,8
Verksamhetsfastigheter		
Fritidsanläggningar	63,0	62,2
Skolanläggningar	4,2	4,3
Sociala lokaler	5,8	5,2
Övriga lokaler	0,0	0,2
Summa	73,0	71,9
Publika fastigheter		
Gator	145,2	152,0
Parker	32,5	33,4
Summa	177,7	185,4
Fastigheter för affärsdrivande verksamhet	1 187,2	1 208,8

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2017-12-31
Ingående balans	128,9	103,8	216,1	193,1
varav VA	2,7	2,1	2,7	2,1
Årets investering	39,8	53,7	51,9	75,7
varav VA	0,0	0,3	0,0	0,3
Årets avskrivningar	-23,1	-33,6	-37,9	-57,5
varav VA	-0,7	-2,3	-0,7	-2,3
Anskaffningsvärde utrangerade inventarier	-2,2	-20,8	-3,4	-23,2
varav VA	0,0	0,0	0,0	0,0
Ackumulerade avskrivningar utrangerade inventarier	1,8	20,8	1,8	23,0
varav VA	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificering från fastigheter	0,0	5,0	0,0	5,0
varav VA	0,0	2,7	0,0	2,7
Justering av ingående balans VA	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Summa	145,2	128,9	228,5	216,1

KOMMUNEN

	2018-08-31	2017-12-31
Därav finansiell leasing		

Ingående balans	7,2	4,8
Årets investering	4,4	3,7
Förändring ackumulerade avskrivningar	-1,3	-1,3
Utrangering	0,0	0,0
Summa	10,3	7,2

NOT 12 PÅGÅENDE NY-, TILL- OCH OMBYGGNAD

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2017-12-31
Pågående investeringar	488,0	243,0	775,0	831,3
varav VA	42,9	92,3	42,9	92,3

NOT 13 AKTIER OCH ANDELAR

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2017-12-31
Aktier och andelar	76,3	69,5	77,8	71,0
Grundfond Tyrestaskogen	8,0	8,0	8,0	8,0
Avgår interna elimineringar	-	-	-44,5	-44,5
Summa	84,3	77,5	41,3	34,5

Aktieförteckning	Antal	Andel %	Nominellt värde, kr	Anskaffningsvärde, kr
Haninge kommun Holding AB	44 100	100	1 000	44 100 000
Inera AB	5	3,3	8 500	42 500
SKL Kommentus	19	0,01	100	1 900
SRV Återvinning AB	5 600	31,5	500	350 000
Stockholmsregionens Försäkrings AB	72 956	7,1	100	7 295 600
Världus AB	5 275	10,6	100	527 500
Summa				52 317 500

Andelar (kr)

	2018-08-31
Folkets Hus Vendelsö 100 och Handen 100	1
Stockholms företagareförening	1 040
Södertörns Jordbrukskassa	477
Kommuninvest ekonomisk förening	23 945 218
Summa	23 946 736

NOT 14 LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2017-12-31
Bostadsrätter*	10,2	10,2	10,2	10,2
Diverse lån	15,0	15,3	15,0	15,3
Lån för gatukostnadsavgift	4,2	1,6	4,2	1,6
Lån till koncernföretag	0,0	0,0	0,0	0,0
Lån för VA-anslutningsavgift	10,4	10,1	10,4	10,1
Avgår interna elimineringar	-	-	-	-
Summa	39,8	37,2	39,8	37,2

*35 stycken

NOT 15 EXPLOATERINGSOMRÅDEN

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2017-12-31
Ingående balans	198,4	312,4	198,4	312,4
Exploateringsintäkter	-203,6	-223,3	-203,6	-223,3
Exploateringskostnader	103,5	101,2	103,5	101,2

Exploateringsvinster	0,0	8,1	0,0	8,1
Summa	98,3	198,4	98,3	198,4

NOT 16 KORTFRISTIGA FORDRINGAR	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2017-12-31
Kundfordringar	68,1	83,7	95,4	118,1
Kundfordringar kommunala företag	2,4	2,3	157,3	143,5
Momsfordran	23,7	67,6	23,8	68,4
Fordringar hos staten	25,4	9,6	28,0	10,1
Fordringar hos anställda	0,6	0,2	0,6	0,2
Upplupna skatteintäkter	82,7	74,5	82,7	74,5
Interimsfordringar	85,5	177,3	89,8	184,0
Ej erhållna externa projektmedel	8,5	6,3	8,5	6,3
Övriga fordringar	66,4	78,2	101,0	105,8
Avgår interna elimineringar	-	-	-227,8	-167,7
Summa	363,3	499,7	359,3	543,2

NOT 17 KASSA OCH BANK	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2017-12-31
Bankmedel	956,0	784,6	1 067,3	802,9
Avgår interna elimineringar	-	-	-	-
Summa	956,0	784,6	1 067,3	802,9

NOT 18 EGET KAPITAL	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2017-12-31
Ingående eget kapital	1 625,1	1 499,3	2 023,6	1 852,3
Justering av eget kapital*	6,8	2,3	6,8	2,3
Övrigt eget kapital	-	-	0,0	0,3
Årets resultat	130,0	123,5	224,2	168,7
Utgående eget kapital	1 761,9	1 625,1	2 254,6	2 023,6

*Insatskapital till Kommuninvest

NOT 19 AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2017-12-31
Pensioner	424,9	394,7	446,0	415,4
Summa	424,9	394,7	446,0	415,4

Pensioner	2018-08-31	2017-12-31
Ingående balans	384,0	358,5
Årets avsättning	24,3	13,4
Årets räntekostnad	-0,8	7,3
Årets avsättning löneskatt	5,7	4,8
Summa	413,2	384,0

Garanti -och visstidspension	2018-08-31	2017-12-31
Ingående balans	10,7	9,6
Årets avsättning	0,7	0,8
Årets räntekostnad	0,1	0,2
Årets avsättning löneskatt	0,2	0,1
Summa	11,7	10,7

PENSIONSMEDELENS ANVÄNDNING

Medel använda i verksamhet, så kallade återlån.

Se RKR 7.1.

424,9

I enlighet med rekommendation 17 från RKR ingår den särskilda löneskatten i avsättningen till pensioner.

Pensionsskulden är beräknad enligt prognos från KPA per 2017-12-31. Aktualiseringsgraden var 93 %.

NOT 20 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2017-12-31
Vega pendeltågstation	0,0	0,0	0,0	0,0
Medfinansiering Vega trafikplats	0,0	0,0	0,0	0,0
Medfinansiering Handen bussterminal	0,0	0,0	0,0	0,0
Medfinansiering dubbelspår Tungelsta-Hemfosa	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättning till skatt	0,0	0,0	55,2	55,2
Avsättning till efterbehandling/sluttäckning deponi	0,0	0,0	36,1	35,7
Summa	0,0	0,0	91,3	90,9

NOT 21 LÅNGFRISTIGA SKULDER**VA långfristiga skulder**

	KOMMUNEN	
	2018-08-31	2017-12-31
VA aktiverade anslutningsavgifter	597,6	556,4
VA ackumulerade upplösningar anslutningsavgifter	-61,1	-53,6
Investeringsfond VA	10,0	10,0
Summa	546,5	512,8

Långfristiga skulder

	KOMMUNEN	
	2018-08-31	2017-12-31
Kommuninvest Sverige AB	0,0	0,0
Nordea AB	0,0	0,0
Swedbank AB	0,0	0,0
Långfristig leasingsskuld	10,3	7,2
Skuld stiftelser	0,4	0,4
Summa	10,7	7,6

Långfristiga skulder

	SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-12-31
Haninge kommun	10,7	7,6
Haninge Kommun Holding AB (koncern)	3 227,0	2567,5
SRV Återvinning AB	35,6	38,6
Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund	0,0	0,0
	3 273,3	2 613,7

NOT 22 KORTFRISTIGA SKULDER

	KOMMUNEN		SAMMANSTÄLLD REDOVISNING	
	2018-08-31	2017-12-31	2018-08-31	2017-12-31
Leverantörsskulder	109,8	217,3	119,6	229,5
Leverantörsskulder kommunala företag	11,0	40,6	11,0	40,6
Kostnad timanställda, betalas månaden efter	28,1	14,8	28,1	14,8
Lön anställda	0,0	0,0	0,0	0,0
Löneskatt	50,0	46,5	50,0	46,5
Semesterlöneskuld	129,4	129,4	132,6	131,1
Individuell pensionsandel	57,9	83,8	57,9	83,8
Moms	11,4	6,3	13,8	6,3

Preliminär skatt	41,2	39,2	41,2	39,2
Förutbetalda skatteintäkter	28,5	30,2	28,5	30,2
Civilförsvarsföreningen	4,6	4,5	4,6	4,5
Interimsskulder	97,6	84,7	170,0	219,6
Erhållna ej utnyttjade projektmedel	69,9	60,7	69,9	60,7
Upplupen ej förfallen ränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga skulder	88,9	70,9	132,7	179,5
Övriga skulder koncernföretag	214,4	140,6	214,4	140,6
Kortfristig del av långfristig skuld	0,0	0,0	625,0	875,7
Avgår interna elimineringsar	-	-	-227,8	-167,7
Summa	942,7	969,5	1 471,5	1 934,9

NOT 23 ANSVARSFÖRBINDELSER OCH STÄLLDA PANTER

PENSIONSSKULD KOMMUNANSTÄLLDA

I enlighet med den kommunala redovisningslagen har den inarbetade pensionen till och med 1997-12-31 lyfts ur balansräkningen och redovisas som en ansvarsförbindelse. Beloppet är en prognos som är framräknad av KPA med aktualiseringsgrad: 93%.

BORGENSÅTAGANDEN 2018-08-31

Föreningar	Urspr låne- belopp	Återst låne- belopp
Bostadsrättsföreningar	585,7	468,8
Samfällighetsföreningar	30,0	30,0
Västerhaninge Tennisklubb	4,5	1,5
Österhaninge Ridklubb	0,3	0,1
Summa	620,5	500,4

Bolag med kommunal anknytning

Haninge kommun Holding AB	118,0	118,0
Tomberget Fastighetsförvaltnings AB i Haninge	2 765,0	2 765,0
SRV återvinning AB*	74,7	59,5
Summa	2 957,7	2 942,5

Kommuninvest**		3 131,4
Summa		3 131,4

* Beloppen avser Haninge kommuns andel, vilken uppgår till 31,5 % av det totala borgensåtagandet som ägarkommunerna har ställt för SRV återvinning AB per 2018-08-31.

** Haninge kommun har i januari 2003 ingått en solidarisk borgen som för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 288 kommuner som per 2018-06-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna.

Per 2018-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 418 874 mnkr och Haninge kommuns del är 0,748 % av dessa.

KOMMUNALT FÖRLUSTANSVAR EGNAHEM 2017-12-31

Företag	Låneskuld	40 % av låneskuld
SBAB 7 st.	0,4	0,2

LEASING

Beräkningarna av kommunens leasingåtaganden är framtagna av Leaseright KB.

Finansiella leasingavtal över 3 år	KOMMUNEN	
Fordon	2018-08-31	2017-12-31
Totala minimileasingavgifter	10,5	7,3
Nuvärde minimileasingavgift	10,3	7,2
<i>Därav som förfaller inom ett år</i>	<i>2,1</i>	<i>1,4</i>
<i>Därav som förfaller om ett till fem år</i>	<i>8,2</i>	<i>5,8</i>
<i>Därav som förfaller efter fem år</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

Operationella leasingavtal	KOMMUNEN	
(avser ej uppsägningsbara avtal som överstiger 3 år)	2018-08-31	2017-12-31
Nuvärde minimileasingavgifter	24,8	19,6
Framtida leasingavgifter som förfaller inom ett år	12,1	12,4
Framtida leasingavgifter som förfaller om ett till fem år	12,7	7,2
Framtida leasingavgifter som förfaller efter fem år	0,0	0,0

PENSIONSÅTAGANDEN 2017-12-31

Bolag	Andel av totalt åtagande	
SRV återvinning AB, totalt 8,9 mnkr	31,50%	2,8
Södertörns Brandförsvarsförbund, totalt 132,5 mnkr	25,04%	33,2
Tornberget Fastighetsförvaltning AB, totalt 15,4 mnkr*	100,00%	15,4
Summa		51,4

*Beloppet avser uppgift per 2017-12-31

Personaluppföljning

Utveckling av kommunens sjukfrånvaro

Samtliga uppgifter gäller tillsvidareanställningar och visstidsanställningar med en sysselsättningsgrad på minst 40 procent av heltid. Sjukfrånvaron avser januari till och med juli 2018 och 2017.

Avtal AB: AB

		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Snitt
2017	%	8.6	8.9	8.4	7.5	7.4	6.1	5.0	7.4
2018	%	8.5	9.6	8.9	7.7	7.1	6.3	5.1	7.6

	2017	2018
Total sjukfrånvaro (% ackumulerat)	7.4	7.6
Sjukfrånvaro < 60 dgr (% ackumulerat)	43.2	44.1
Sjukfrånvaro > = 60 dgr (% ackumulerat)	56.8	55.9
Total sjukfrånvaro, kvinnor (%)	8.4	8.6
Total sjukfrånvaro, män (%)	4.1	4.2

Total sjukfrånvaro < 29 år (%)	6.3	7.6
Total sjukfrånvaro 30-49 år (%)	7.8	7.2
Total sjukfrånvaro = > 50 år (%)	7.3	8.0

Kommentar

Vid tidpunkten för halvårsavstämningen har sjukfrånvaron för tre förvaltningar ökat i omfattning och tre förvaltningar ligger på ungefär samma nivåer som föregående år, till och med marginellt något lägre. Äldreförvaltningen uppvisar den största ökningen med närmare 2 procentenheter, sedan följer kultur- och fritidsförvaltningen med ca 1,5 procentenhet och stadsbyggnadsförvaltningen som ökat med strax under 1 procentenhet i förhållande till samma period föregående år. Kommunstyrelseförvaltningen, socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen uppvisar samtliga varierande minskningar i sjukfrånvaron.

Samtliga förvaltningar redogör för att man aktivt arbetar med sjukfrånvaron, utifrån de olika förutsättningar och den frånvaro man har på respektive förvaltning.

En ökning i sjukfrånvaron kan märkas bland anställda under 29 år samt de över 50 år. En sammantagen prognos för hela kommunen för helåret 2018, bör landa på ca 7,75 procent (att jämföra med siffran för 2017 som var 7,54 procent), alltså en knapp ökning av den totala sjukfrånvaron i kommunen. Värt att notera är att sjukfrånvaron i kommunen vid årsskiftet endast varit högre vid ett tillfälle (2016, 7,86 procent) under de senaste tio åren.

Samtliga uppgifter gäller tillsvidareanställningar och visstidsanställningar med en sysselsättningsgrad på minst 40 procent av heltid. Sjukfrånvaron avser januari till och med juli 2017 och 2018.

Uppföljning av internkontroll

Definition av intern kontroll

En god internkontroll kännetecknas av att verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv, att informationen om verksamheten och den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig, att regler och riktlinjer följs samt att möjliga risker ringas in, bedöms och förebyggs.

En övergripande riskanalys ligger till grund för vilka kommungemensamma kontroller som ska ingå i internkontrollplanerna. Flera rutiner kontrolleras för samtliga nämnder. Utöver detta har varje nämnd gjort en riskanalys för sitt ansvarsområde, och kompletterat med fler kontroller som ska göras enligt nämndens internkontrollplan.

Förutom internkontrollplanen kan andra insatser göras för att förbättra den interna kontrollen och styrningen. Det kan till exempel avse tydligare administrativa regler eller utbildning i intern kontroll för chefer eller handläggare.

Resultat av uppföljning

Exempel från nämndernas uppföljning av intern kontroll redovisas.

Redovisningen inleds med de två kommungemensamma kontrollerna, dvs uppföljning av samma kontrollmoment sker för alla nämnder. Därefter kommenteras resultat per nämnd.

Kommungemensamma kontroller

Kommunikation och information - Är informationen på intranätet och hemsida uppdaterad och enhetlig?

Förbättringsområden finns. Lokala redaktörer i förvaltningarna ansvarar för den information som administreras. De lokala redaktörerna har fått utbildning.

Redaktörerna ansvarar för att innehållet följer de riktlinjer och publiceringsregler som finns, att informationen är aktuellt och korrekt och följer lagar och regler samt att informationen kontinuerligt ses över. Styrdokumentet *Riktlinjer för haninge.se och intranätet* beslutades den 12 juni 2018. Information och nyheter som presenteras på förstasidorna på haninge.se och intranätet hanteras av kommunikationsenheten.

Kontroll av Intranätet

Intranätet riktar sig till samtliga medarbetare. Medarbetare har behov av annan information om verksamheterna än allmänheten. Några sidor med likartad information har jämförts.

Under rubriken "Vår organisation" presenteras förvaltningarna och dess verksamheter under respektive förvaltning. Alla förvaltningar utom en har lagt ut organisationsskisser. De är inte enhetliga. I några finns det namn angivna, vilket kräver kontinuerlig uppdatering, annars blir informationen snabbt inaktuell. Flera behöver uppdateras.

Information som rör själva anställningen finns under "Min anställning". Informationen riktar sig till både medarbetare och chefer. Kontroll har gjorts av om svar på några olika frågor finns där. I stort sett fanns all information som efterfrågades, ibland genom länkar.

Kontroll: Kan följande information hittas	Kommentar
Hur ska jag göra vid sjukskrivning?	Ok
Vad gäller vid övertidsarbete?	Ok
Hur anmäler jag mobbning?	Ok
Varför har inte alla lika många semesterdagar?	Ok
Info om fackföreningar?	Ok
När görs den årliga löneöversynen?	Info att årligen men ej exakt tid på året

Vilka lediga jobb finns?	Ok
Hur gör jag om jag fått felaktig lön?	Info finns ej
Vad finns det för försäkringar?	Ok

I "Stöd och service" finns övrig information som medarbetare kan behöva ha i sitt arbete. Informationen är indelad i olika områden, så som ekonomi, it, kommunikation etc. Dessa sidor är inte jämförbara mellan varandra. Några av sidorna innehåller datumspecifik information eller namn på kontaktpersoner som är inaktuella. **Åtgärd:** Webbredaktörerna behöver arbeta kontinuerligt med uppdatering av alla de sidor redaktören ansvarar för på intranätet.

Kontroll av Haninge.se

Startsida under respektive huvudrubrik är uppbyggd likadant avseende underrubriker i vänsterspalt och urval av klickbara bilder i mitten. I högerspalt finns information. Typ av information i högerspalt är inte enhetlig. En besökare som t ex vill felanmäla något inom en verksamhet hittar möjligheter till detta direkt på startsidan i högerspalt i några verksamheter men inte i andra.

Sökord. Ett modernt sätt att hitta på webben är att använda sökord. Sökning med några olika sökord 2018-08-28 gav resultat enligt nedan:

Sökord	Resultat
Felanmälan	Överst på listan kommer felanmälan till Södertörns brandförsvaret och SRV. Svårt hitta felanmälan till kommunernas verksamheter felanmälan.
Badplatser vatten	Resultat vattenkvalitet. Ok
Bygglov	Ok
Socialbidrag	Ok
Kultur och fritids budget 2018	(Besökaren vet inte att förvaltningarnas budget heter strategi och budget.) Först kommer info om fritidsgårdar och fritidsmässan. På femte plats kommer kultur- och fritidsnämndens strategi- och

	budget 2017-18 (förra årets). Nämndens budget för 2018 kommer inte upp.
Äldreboende	Först kommer enbart en pdf karta på handens sjukhus upp. Sedan en pdf lista på fastighetsbeteckningar. (Besökaren ville komma till en sida med info om hur man får hjälp med boende för en äldre släkting och vet inte vilka sökord som ska användas.)
Dagmamma	Endast två sökresultat kommer fram, det ena på ett privat familjedaghem Björnligan, det andra på beställning av resor.

Sökning via sökord fungerar inte bra. Funktionen behöver förbättras. Många besökare kan inte de faktiska begreppen för det de söker. **Åtgärd:** Bättre metadata för sökord behöver läggas in.

Användning av företagskort - Följs riktlinjerna för företagskort i verksamheterna?

Riktlinjerna följs inte av alla. Stickprovsundersökning för rapportering i delår 2 har gjorts av tio procent av alla köp som gjorts med Handelsbankens korttjänster under 2018. Totalt 109 stickprov togs, en faktura kan ha fler än en anmärkning. En sammanställning av anmärkningar i alla förvaltningar ser ut så här:

Typ av anmärkning	Antal	Ev kommentarer
Felaktig momsberäkning	28	De felaktiga beräkningarna är övervägande små i varje enskilt fall
Felaktiga kvitton	24	Utbytta mot kortslipar, avkortade för att de ska rymmas på papperet, delvis övertäckta, oläsliga etc

Syfte saknas	17	I några fall utöver dessa saknas syfte men syftet är tydligt underförstått och självklart. Dessa är inte medräknade här.
Fel konterat	6	

Sammanfattning: Antalet anmärkningar är högt. Detta gäller i samtliga förvaltningar. Flera köp som gjorts med företagskort skulle gått att få mot faktura. Särskilt anmärkningsvärt är det att trots flera tidigare kontroller och påpekanden, fortsätter kortinnehavarna att bifoga ej korrekta kvittounderlag. Revisionen godkänner inte kortslip istället för kvitto. Det finns instruktioner och rutiner för hur företagskorten ska användas. Dessa följs inte av alla, trots att alla innehavare av företagskort skriver under att de tagit del av dessa.

I maj 2018 byttes leverantör av företagskort ut. De nya företagskorten är kopplade till den anställda som privatperson och ersättning för inköpen sker via lönesystemet mot redovisning av kvitto. Risken för kostnaden har övergått till medarbetaren och antalet företagskort har minskat avsevärt. I dagsläget (2018-08-28) finns 18 privata företagskort beviljade. Inköpskort, som hanteras på samma sätt som tidigare, kan medges i undantagsfall. 37 inköpskort är beviljade. **Åtgärd:** Rättigheten att använda inköpskort kan dras in om reglerna inte följs. För de nya privata företagskorten kan felaktiga inköp stoppas genom att ersättning för köpen inte beviljas av ansvarig chef.

Nämndernas kontroller:

Kommunstyrelseförvaltningen har kontrollerat om det går att förbättra rutiner så att nyanställd snabbt får kunskaper avseende väsentliga frågor som medarbetare i offentlig sektor? Flera saker har redan genomförts för att förbättra detta genom att bland annat samla viktig information till nyanställda på intranätet. En ny checklista samt mallar för introduktionsprogram för chefer, medarbetare samt timanställda, ska underlätta vid planering och genomförande av introduktion och säkra att inget viktigt glöms bort. Ett 1-års-program för nya chefer ska tas fram i

syfte att orientera dem i kommunens vision, värderingar, arbetssätt och önskade ledarskap.

Kommunstyrelseförvaltningens pågående projekt om masterdata syftar bland annat till att centrala personaluppgifter ska finnas i ett system som i sin tur föder andra system digitalt. När projektet är klart minskar risken för olika uppgifter och uppgifterna blir mer pålitliga än idag. En kontroll har gjorts av hur många felaktigheter som fanns avseende anställda i telefonisystemet respektive lönesystemet Heroma:

Kontrollen avsåg	Andel felaktiga	
	2016	2017
Anställda i telefonisystem som inte återfinns i lönesystem	25 %	29 %
Anställda i lönesystem som saknar e-postadress i telefonisystem	36 %	20 %
Anställda finns i båda systemen, men saknar e-post i telefonisystemet	17 %	13%

I september 2018 beräknas automatisk överföring av medarbetarnas arbetsrelaterade telefonnummer från telefonisystemet till databasen för medarbetarna vara driftsatt. Från databasen kan den informationen sedan delas med andra system men i första hand lönesystemet. Den automatiska överföringen kommer även att i telefonisystemet automatisk korrigera felaktiga namn, titel och e-postadresser så att det är samma som i lönesystemet.

Utbildningsförvaltningen har kontrollerat om enheternas rutiner för kris eller oönskad händelse är kända bland medarbetare. Inom gymnasie- och vuxenutbildningens ansvarområde är rutinerna inte kända i tillräckligt hög grad. De enheter som saknar rutiner eller har inaktuella rutiner tar fram fungerande rutiner tillsammans med utbildningsförvaltningens säkerhetssamordnare. Inom grund- och förskolenämndens ansvarområde är ledningsgrupperna insatta i och känner till Handboken. Utifrån denna har skolorna skapat sina egna

handlingsplaner och rutiner. Skolorna har informerat sin personal gällande skolans egna rutiner på APT vid skolstarter. Vid nyanställning under läsåret finns den med som en punkt på checklistan vid introduktionen.

Rutiner för kommunikation och publicering av styrdokument har kontrollerats. Alla protokoll från nämnderna finns publicerade på haninge.se. Protokollen går att nå även via intranätet.

Kultur- och fritidsförvaltningen genomför löpande kontroller av att den som bokar en lokal till en viss taxa också är den som har rätt att nyttja lokalen till den taxan. Det genomförs även kontroller av att bokad lokal nyttjas. Under perioden januari till och med april har inga bokningar i fel taxekategori rapporterats. Ett fåtal fall där en bokad lokal inte nyttjats har identifierats. I de fall förvaltningen får vetskap om att föreningen inte avbokar tiden så skickas en faktura till berörd förening för ej utnyttjad tid. Om samma förening vid upprepade tillfällen inte nyttjar bokad tid kontaktas föreningen för att klargöra av orsak.

En kontroll avser uppföljning av om fakturor attesteras på rätt sätt. Stickprovet har gjorts i Proceedo, varav fem från Handelsbanken korttjänster (inköp med företagskort), fem i vart och ett av de tre geografiska områdena och fem på central förvaltningsnivå. Av de fem fakturorna från Handelsbanken korttjänster, är två attesterade av en chef som själv deltagit i ett representationssammanhang. Kassakvitto som underlag för respektive kortinköp är bifogade i samtliga fall. Övriga stickprov lämnas utan anmärkning.

Socialförvaltningen har kontrollerat om rutinerna följs när förvaltningen upprättar individuella avtal vid placering utanför ramavtal. Stickprovskontroll avseende perioden jan-jun 2018 har gjorts av 25 placeringar i verksamhetssystemen. Fyra av dessa har gjorts utanför ramavtal. Av dessa saknar två avstegsrapporter. Vid stickprovet noterades att förklaringar till avsaknad av avstegsrapport fanns.

Socialförvaltningen har även tagit fram statistik för årets första fyra månader om flera olika insatser, för att göra jämförelser och se utveckling över åren. Bland annat om LVU; Antalet utredningar som pågått längre än fyra månader har minskat jämfört med föregående år. Det är resultatet av ett arbete med att förkorta utredningstiderna som har pågått de senaste åren. Förvaltningen har bland annat tillsatt rekryteringsstöd till enhetschefer samt assistenter och specialistsocionom som ska avlasta handläggare.

De 14 lex Sarahrapporter som kommit in rör tekniska hjälpmedel, administration, brister kring kännedom om befintliga rutiner och dokumentation. Inga händelser har orsakats av uppsåt eller grov oaktsamhet.

Äldreförvaltningen har bland annat kontrollerat registrering av verkställighet i verksamhetssystemet: Att all verkställighet registreras omedelbart vid påbörjande av insats. Det finns nu i systemet flera kontrollpunkter som gör att verkställighet inte kan missas vid påbörjan av insats för då är det flera andra saker som ej fungerar. Stickprov visar att det verkställs i tid.

Kontroll har skett av att ersättning till utförare motsvarar biståndsbeslut. Då verksamheten ska införa system med tidsregistrering hemma hos kund så kommer rutiner och arbetssätt automatiskt behövas uppdateras och omarbetas. Nytt verksamhetssystem håller på att upphandlas och detta kan komma att påverka ersättningssystemet. Förvaltningen har dock löpande kommunikation med utförarna och ersättningsnivåer och arbetet med detta.

